

ROMÂNIA

Acord de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile privind Consolidarea Sistemului Statistic Național (P167217)

Rezultat Nr. 5

Raport privind serviciile de asistență tehnică oferite Beneficiarului pentru

Nota privind recomandările de îmbunătățire a legislației statistice în raport cu proiectul de lege al statisticilor oficiale și SSN al Beneficiarului.

Mai 2021

Versiune revizuită August 2021

Declinarea responsabilității

Acest raport este un produs al Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Banca Mondială. Constatările, interpretările și concluziile exprimate în acest document nu reflectă în mod obligatoriu părerile Directorilor Executivi ai Băncii Mondiale sau ale guvernelor pe care aceștia le reprezintă. Banca Mondială nu garantează acuratețea datelor incluse în prezentul document.

Prezentul raport nu reprezintă neapărat poziția Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Drepturi de autor

Materialul din această publicație este protejat de legea drepturilor de autor. Copierea și/sau transmiterea unor porțiuni din această lucrare fără permisiune poate constitui o încălcare a legislației în vigoare.

Pentru permisiunea de a fotocopiază sau imprima orice parte din această lucrare vă rugăm să trimiteți o solicitare cu informațiile complete fie către: (i) Institutul Național de Statistică din România (B-dul Libertății nr. 16, Sector 5, București, România) sau (ii) Grupul Băncii Mondiale România (str. Vasile Lascăr nr. 31, etaj 6, București, România).

Acest raport a fost pregătit și scris de Eugen Moldoveanu, Ana Maria Manuela Moț, Munir Sheikh, Costel Todor, Dragoș Dinu, Juderica Dias, ca parte a unui Acord de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile a Băncii Mondiale, coordonat de Mustafa Dinc și Cătălin Păuna. Raportul a fost pregătit în strânsă colaborare cu Institutul Național de Statistică, principalul beneficiar al acestei lucrări. Autorii raportului doresc să adreseze mulțumiri colegilor de la Institutul Național de Statistică: Silvia Pistică, Lavinia Bălțeanu, Gabriela Popa, Gabriela Ionescu, Gabriela Mihalcea, Raluca Drăgoescu, Florinel Sgardea, Laurențiu Gavrilă, Florica Cîrstea, Bogdan Oancea, Maria Rădulescu Daniela Ștefănescu, Florentina Gheorghe, Nina Alexevici, Mihaela Iordache, Mădălina Neacșu, Virginia Valea, Lucia Sinigaglia, Romi Mihăescu, Aurel Flaviu Ratmaier, Anda Finți, pentru sprijinul acordat pe întreaga durată a proiectului, precum și profesioniștilor din Guvernului României, inclusiv de la Ministerul Finanțelor, Agenția Națională de Administrare Fiscală, pentru că au împărtășit din experiența și cunoștințele lor pe durata acestui proces.

Acest raport a fost transmis în mai 2021 și revizuit în august 2021, în temeiul Acordului de servicii de asistență tehnică rambursabile privind *Consolidarea Sistemului Statistic Național (P167217)*, semnat între Institutul Național de Statistică din România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare la 17 septembrie 2019. Acesta corespunde Rezultatului 5 din acordul menționat mai sus.

Cuprins

1. Introducere	5
2. Principalele motive pentru o nouă lege a statisticii.....	6
3. Context	7
4. Prezentare generală privind principalele provocări din sistemul statistic românesc	8
4.1. Cadrul instituțional	8
4.2. Management	8
4.3. Comitete consultative	9
4.4. Finanțare	9
4.5. Personal.....	10
4.6. Colectarea datelor	11
4.7. Sancțiuni și colectarea amenzilor	11
5. Procesul de elaborare a recomandărilor la legea statisticii.....	11
5.1. Analize comparative privind bune practici și abordări în țări UE	12
5.2. Analiză comparativă privind bune practici în România	17
5.3. Trei propuneri de scenarii instituționale	17
5.4. Întâlniri cu părți interesate	19
5.5. Comunicare constantă cu INS.....	19
6. Principale recomandări privind noua lege a statisticii	19
6.1. Sumarul principalelor recomandări/inputs.....	20
6.2. Legislație secundară și norme de aplicare	24
7. Pașii următori pentru punerea în aplicare a recomandărilor propuse	25
7.1. Guvern	25
7.2. Parlament	25
7.3. Intrarea în vigoare.....	25
Anexa #1. Recomandări privind prevederile legale cu privire la noua lege a statisticii	26
Anexa #2. Draft Notă de fundamentare privind noile prevederi legale	52
Anexa #3. Tabel comparativ privind cuprinsul/structura recomandărilor/inputs la noua lege a statisticii, actuala lege și GLOS	67
Anexa #4. Analiza comparativă a institutelor de statistică din țări UE – axată pe cadrul instituțional, management, comitete consultative, finanțare, personal - și trei propuneri de scenarii instituționale.	71
Trei propuneri de scenarii instituționale	75
Anexa #5. Analiză comparativă privind numirea managementului institutelor de statistică în state UE	88
Anexa #6. Bune practici la nivel internațional privind cariera statisticianului în cadrul birourilor naționale de statistică.....	95

Lista de acronime

ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
APSO	Alți producători de statistici oficiale
BM	Banca Mondială
BNS	Biroul Național de Statistică
CBS	Biroul de statistică din Olanda
COMSTAT	Comitetul de Statistică
CSN	Consiliul Statistic Național
GDPR	Regulamentul General privind Protecția Datelor
GLOS	Legea generică privind statisticile oficiale
GSS	Serviciul guvernamental de statistică britanic
HG	Hotărâre de Guvern
INSEE	Institutul de Statistică și Studii Economice din Franța
INS	Institutul Național de Statistică
ISTAT	Institutul de Statistică din Italia
MF	Ministerul de Finanțe
NA	Norme de aplicare
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PM	Prim ministru
SSN	Sistemul Statistic Național
SSE	Sistemul Statistic European
SGG	Secretariatul General al Guvernului
STC	Biroul de Statistică din Canada
UE	Uniunea Europeană
UNECE	Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Europa

1. Introducere

Acest raport face parte din Acordul privind serviciile de asistență tehnică rambursabile (RAS) cu privire la *Consolidarea Sistemului Statistic Național (P167217)* între Banca Mondială (BM) și Institutul Național de Statistică (INS), parte a *Rezultatului #5 – Notă privind Noua lege a statisticii oficiale din România*. Proiectul este implementat de INS cu sprijinul BM.

Raportul prezintă o serie de note și recomandări în câteva domenii cheie pentru INS privind elaborarea noii legi a statisticii. Partea principală a raportului prezintă procesul de dezvoltare al acestor note și recomandări, în timp ce Anexa #1 expune recomandările privind noua lege a statisticii, inclusiv pentru legislația secundară și normele de aplicare aprobate prin Hotărâri de Guvern. Anexa #2 prezintă propunerea de proiect a expunerii de motive a noii legi, iar Anexa #3 este o analiză comparativă a cuprinsului recomandărilor, a legii existente și a structurii bazate pe Legea generică a statisticii. În cele din urmă, Anexele #4 și #5 prezintă analizele comparative cu privire la cadrul instituțional și modul de numire a conducerii în institutele de statistică din statele membre ale UE și, totodată, trei scenarii propuse privind viitorul mod de organizare a INS, iar Anexa#6 prezintă o serie de bune practici privitoare la cariera statisticianului.

În esență, acest raport subliniază procesul parcurs pentru stabilirea principalelor recomandări cu privire la îmbunătățirea statisticilor oficiale și a sistemului statistic național din România. În același timp, propunerile de soluții ar trebui să contribuie la consolidarea independenței și la creșterea importanței și rolului INS. Contribuțiile / recomandările au fost elaborate pe baza mai multor evaluări și analize comparative, pe cele mai recente reglementări ale UE, bune practici europene și internaționale - inclusiv Legea generică a statisticii (GLOS) a ONU și Ghidul de modernizare a statisticii al UNECE, opinii ale experților, precum și discuții, colaborări și coordonare în opinii cu INS. De exemplu, procesul descris în acest raport include pașii principali întreprinși pentru a aborda provocările cheie ale sistemului statistic din România prin evidențierea opțiunilor bazate pe cele mai bune practici din statele membre UE, precum și câteva exemple de bună practică din România privind cadrul instituțional și juridic. INS a discutat în cadrul întâlnirilor interne și cu experții componentele legii și a prezentat observații sau cereri de clarificări și ajustări referitoare la situația actuală a organizației.

Prin acest proces s-au efectuat analize comparative cuprinzătoare cu entități guvernamentale similare din România și institute statistice din țările UE și diferite scenarii care s-au concentrat pe aspecte cheie precum stabilirea cadrului instituțional și funcțional, desemnarea conducerii, personalul, finanțarea, etc. Aceste evaluări au identificat modalități optime de rezolvare a problemelor actuale și de îmbunătățire a unor aspecte precum calitatea produselor statistice, permiterea unei mai bune coordonări între INS și diferiți producători de statistici sau consolidarea rolului institutului, printre altele. În plus, un aspect important care a fost luat în considerare pe tot parcursul procesului a fost faptul că aceste recomandări pot ajuta INS să elaboreze o nouă legislație modernă care să fie pe deplin aliniată la Codul de practici al statisticilor europene, al Eurostat. Unele dintre aceste criterii care au fost analizate cu atenție se referă la independența INS ca organism al administrației centrale, numirea conducerii INS pe baza unor criterii profesionale, îmbunătățirea colectării datelor, protecția datelor individuale, precum și consolidarea structurilor administrative cu rol în statistică - principalele organisme care supraveghează buna funcționare a sistemului statistic național (COMSTAT și CSN).

Recomandările BM pentru noua lege privind statisticile sunt aliniate atât cu acordul RAS, cât și cu mandatul general al Băncii, de a sprijini guvernele și entitățile guvernamentale pentru dezvoltarea și îmbunătățirea capacității acestora. Prin urmare, responsabilitatea de a pregăti o versiune finală și de elaborare a proiectului legii privind statistica oficială, revine în cele din urmă INS. Institutul va deține deplina proprietate asupra proiectului de lege și a dispozițiilor sale legale și va fi responsabil de promovarea noului proiect de lege către părțile interesate și de a fi avizat de către ministerele de resort înainte ca proiectul să fie trimis spre aprobare către Guvern și apoi promovat în Parlament spre dezbateră și adoptare.

2. Principalele motive pentru o nouă lege a statisticii

Statisticile oficiale sunt un element cheie pentru orice societate democratică, având misiunea principală de a furniza date statistice credibile și relevante, diseminate cetățenilor în mod adecvat și în timp util. Rolul statisticii a devenit din ce în ce mai important în timp. Statisticile au contribuit la măsurarea impactului multiplelor provocări în societate și au sprijinit factorii de decizie să întreprindă acțiuni în cunoștință de cauză bazate pe informații și date statistice. Statisticile ar trebui să sprijine abordarea problemelor legate de economie și societate, în general, precum și problemele majore recente la nivel mondial, cum ar fi globalizarea, schimbările climatice sau demografia. În acest scop, sistemul statistic românesc ar trebui să poată să țină pasul cu tendințele actuale, europene și globale, socio-economice și de cele de mediu, care apar într-o lume atât de dinamică și complexă, în care nevoile se schimbă constant și există o nevoie stringentă de date fiabile.

Statisticile din România trebuie să sprijine factorii de decizie ca să proiecteze evaluări și cuantificări cu privire la diverse probleme complexe apărând fenomenelor și proceselor socio-economice, pe de o parte, și să ofere cercetări inovatoare în timp util pentru a măsura aspecte precum competitivitatea, interacțiunea și efectele dintre dezvoltarea economică, socială și de mediu, coeziunea socială, distribuția resurselor materiale și umane, pe de altă parte. O nouă legislație, mai flexibilă, ar trebui să permită Institutului Național de Statistică (INS) să răspundă noilor realități, punând bazele dezvoltării instituției și sistemului statistic al României pentru a furniza date fiabile de înaltă calitate, de a extinde domeniile statistice și de a crește încrederea cetățenilor în statistici și date. În același timp, modernizarea actualei legi este și mai semnificativă în contextul dezvoltării noii strategii în domeniul statisticii pentru următorii șapte ani, precum și pentru a răspunde provocărilor și evoluțiilor recente în domeniul statisticii.

În primul rând, INS și sistemul de statistică românesc ar trebui să întreprindă reforme pentru a se adapta la cele mai recente evoluții socio-economice atât în România, cât și la nivelul UE. De asemenea, este importantă oferirea de soluții adecvate la problemele cheie care au pus presiune asupra Sistemului Statistic European (SSE) în ultimii ani, cum ar fi asigurarea protecției datelor și a confidențialității.

În al doilea rând, pentru a răspunde provocărilor și nevoilor la nivel național și al UE, INS ar trebui să joace un rol mai important. Institutul ar trebui să dețină mai multe competențe și responsabilități pentru a asigura o mai bună coordonare a sistemului de statistică în timp ce supraveghează producția de statistici, inclusiv datele elaborate de alți producători de statistici oficiale (APSO). O mai bună poziționare a INS ar permite României să își consolideze sistemul statistic, în general, îmbunătățirea colectării și protecției datelor și să alinieze sistemul statistic românesc la cerințele UE.

În al treilea rând, în calitate de stat membru UE și parte a SSE, este crucial ca România să aibă un institut de statistică puternic, independent din punct de vedere profesional, cu managementul ales pe criterii profesionale - și cât mai puțin sau nu pe preferințe politice - conform Codului de bune practici al statisticilor europene. Codul, care oferă principalele orientări pentru statistici și institutele statistice naționale din UE, pune un mare accent pe aspecte precum independența instituțională, profesionalismul, coordonarea și cooperarea, mandatul pentru colectarea datelor, confidențialitatea statistică, imparțialitatea, printre altele. Conform reglementărilor UE, institutele statistice coordonează toate activitățile legate de statisticile naționale și sunt responsabile de proiectarea și ghidarea orientărilor naționale pentru dezvoltarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale. România ar trebui să se alinieze pe deplin Codului de bune practici al statisticilor europene în ceea ce privește independența instituțională, prin urmare INS ar trebui să fie condus de persoane cu acreditări profesionale la nivel înalt, imparțiale și non-politice. Un INS puternic, cu un management profesional independent, poate asigura și îmbunătăți calitatea produselor și serviciilor statistice și poate contribui la statisticile europene.

În al patrulea rând, ca parte a SSE, INS trebuie să contribuie la statisticile europene cu date statistice fiabile de bună calitate, în conformitate cu cerințele Eurostat și să răspundă în timp util cererilor acestuia. Pentru a realiza acest lucru, este necesar ca INS să asigure o bună calitate a produselor statistice și a serviciilor statistice.

În al cincilea rând, pe lângă fondurile primite de la bugetul de stat, INS ar trebui să poată genera venituri proprii prin activități contra cost care să devină sursă de venit pentru INS și, astfel, să poată motiva personalul să se implice în activități suplimentare.

În cele din urmă, competența specifică personalului INS implicat în generarea și producerea de statistici oficiale ar trebui să fie recunoscută în mod oficial în sectorul public, împreună cu o politică de salarizare adecvată pentru a atrage personal profesional competent, care să permită dezvoltarea și menținerea unui corp profesionist al statisticienilor (ex. Corpul auditorilor, Medical Physicians Corps etc).

3. Context

Noua lege a statisticii vine în contextul în care la nivelul INS este în curs de elaborare, cu sprijinul Băncii Mondiale, Strategia sistemului statistic național pentru perioada 2021-2027, al treilea document programatic în domeniul statisticii după aderarea României la UE. O nouă strategie, împreună cu o nouă lege modernă, vine să asigure dezvoltarea capacității INS și SSN, asigurându-se că acestea sunt capabile să se adapteze la nevoile actuale în domeniul furnizării statisticilor naționale, europene și globale și să reacționeze prompt la schimbările socio-economice.

Astăzi, domeniul statisticii din România este guvernat de un cadru juridic care nu reușește să ofere INS pârghiile adecvate pentru a răspunde în timp util schimbărilor din economie și societate. Legea statisticii 226/2009 a fost adoptată la câțiva ani după aderarea țării la UE. Deși modificările aduse legii au încercat să reflecte unele dintre schimbările survenite în societatea românească și în statisticile naționale și europene în ultimul deceniu, legislația este destul de inadecvată pentru a răspunde nevoilor actuale. De exemplu, nu conferă INS competențele administrative și instituționale adecvate pentru a acționa ca o singură entitate în sine, pentru a coordona în mod eficient producția și diseminarea statisticilor oficiale și nici nu are un cuvânt de spus în ceea ce privește serviciile statistice furnizate de alți producători de statistici oficiale (APSO). În același timp, comitetele consultative nu au o compoziție adecvată și nici atribuțiile necesare pentru a sprijini și a oferi îndrumări INS, precum și sistemului și proceselor statistice generale.

În ultimii ani au avut loc schimbări cheie la nivelul UE în ceea ce privește datele și confidențialitatea. Comisia Europeană și Parlamentul European au înăsprit reglementările privind protecția datelor și confidențialitatea, printre altele. De exemplu, organismele UE au aprobat reglementări mai stricte privind confidențialitatea datelor, utilizarea datelor cu caracter personal și protecția datelor și informațiilor personale (Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016). Deși România a transpus în legislația națională unele dintre aceste modificări (Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016), aceste aspecte trebuie să fie reflectate mai clar în legislația specifică.

În cele din urmă, Ghidul pentru modernizarea legislației în statistică din 2018 al Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (UNECE) - care se reflectă în Legea generică privind statisticile oficiale (GLOS) din 2016, menită să sprijine elaborarea și îmbunătățirea sistemelor statistice din țări aflate în tranziție - a oferit recomandări actualizate țărilor privind modul de îmbunătățire a cadrului legal și instituțional al sistemelor statistice. Pentru a îndeplini rolul principal al statisticii de a oferi guvernelor, economiei și publicului date fiabile utile, existența unui cadru juridic și instituțional puternic care să garanteze independența, integritatea și responsabilitatea sistemelor statistice este o condiție prealabilă pentru statisticile oficiale, stabilind calea pentru a asigura statistici oficiale de înaltă calitate și securitatea datelor.

Ghidul UNECE aduce unele modificări în privința rolului institutelor statistice în ce privește coordonarea activităților statistice. O nouă definiție a coordonării activităților statistice oferă mai multe detalii despre rolul principal de a consilia guvernul și publicul cu privire la aspecte precum colectarea datelor, metodologia statistică, diseminarea, comunicarea și utilizarea statisticilor. În același timp, la fel ca și Codul de bune practici al statisticilor europene, Ghidul UNECE de modernizare subliniază necesitatea unor dispoziții legale clare care să asigure independența institutelor statistice și numirea conducerii exclusiv pe criterii

profesionale. Ghidul solicită, de asemenea, ca legislația specifică să ofere mai multă claritate cu privire la rolurile și responsabilitățile șefului organizației de statistică, inclusiv legat de interpretarea corectă a datelor statistice. În acest mod, o nouă abordare modernă și flexibilă nu numai că ar permite INS să joace un rol mai important și să consolideze sistemul de statistică în România, ci și să contracareze scăderea încrederii în datele statistice și să crească rolul statisticii în societate.

4. Prezentare generală privind principalele provocări din sistemul statistic românesc

Sistemul de statistică românesc se confruntă cu unele neconcordanțe și deficiențe în ce privește cadrul legal și instituțional care împiedică funcționarea sistemului și producerea de statistici oficiale. Principalele probleme ale INS sunt legate de stabilirea cadrului instituțional, numirea conducerii, organismele consultative, finanțarea, personalul, pe lângă altele precum colectarea datelor sau aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea solicitărilor de furnizare a datelor.

4.1. Cadrul instituțional

INS este un organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea Prim-Ministrului (PM), prin Cancelaria Prim-Ministrului. Este una dintre cele peste 20 de entități publice subordonate / coordonate de către PM sau de Secretariatul General al Guvernului (SGG). Conducătorul INS este ordonator secundar de credite, ceea ce înseamnă că trebuie să solicite aprobarea Cancelariei Prim-Ministrului / SGG pentru toate problemele financiare importante. De exemplu, președintele INS trebuie să trimită proiectul anual de buget către SGG, care are dreptul să modifice propunerea sau să o trimită înapoi pentru revizuire și poate discuta și face ajustările necesare cu MF, fără participarea reprezentanților INS. Execuția anuală a bugetului INS trebuie, de asemenea, aprobată de SGG. Această relație subordonată cu SGG /Cancelaria PM poate pune organizația/instituția, care se ocupă cu statistica oficială, într-o poziție destul de inadecvată în cadrul administrației centrale, limitând în mare măsură libertatea de a lua decizii în timp util, după cum consideră necesar. Acest lucru arată, de asemenea, că INS are o influență limitată la nivel guvernamental pentru a obține resursele necesare desfășurării activităților și operațiunilor la nivel optim.

În prezent, conform Hotărârii Guvernului nr.137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, Institutul Național de Statistică este un organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului, prin Cancelaria Prim-Ministrului. În același timp, în conformitate cu anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului menționată mai sus, INS figurează ca instituție finanțată prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

Deși conducerea INS poate decide cu privire la alocarea bugetului în cadrul organizației, există un mandat limitat în ceea ce privește gestionarea resurselor, fapt care poate provoca întârzieri în activitățile desfășurate de institut, cum ar fi producția de statistici, sau poate crea o sarcină birocratică suplimentară inutilă

4.2. Management

Singura referință în Legea 226/2009 cu privire la numirea conducerii INS se referă la faptul că președintele și cei trei vicepreședinți (VP) sunt numiți de către prim-ministru pentru un mandat de cinci ani care poate fi reînnoit. Deși oferă detalii despre responsabilități, legea nu menționează niciun criteriu profesional, nici cerințe minime de experiență pe care aceștia ar trebui să le aibă. Lipsa criteriilor privind numirea și revocarea conducerii INS este unul dintre principalele neajunsuri ale legii. Absența criteriilor profesionale sau a cerințelor minime dă impresia că în România oricine poate deveni, de fapt, șeful institutului de statistică al țării. Mai mult, absența unor astfel de reglementări privind numirea / revocarea este contrară Codului de

bune practici al statisticilor europene, care pune accent pe independența profesională / autonomia entităților statistice naționale, aplicabile în egală măsură conducerii și personalului. Toate țările UE au stabilit criterii profesionale clare pentru desemnarea conducerii organizațiilor lor de statistică, lucru care presupune expertiză profesională semnificativă în domeniul statisticii, pe lângă experiență de management. *(Mai multe detalii privind numirea managementului se găsesc în Secțiunea 5 din acest raport).*

În prezent, numirea conducătorilor INS nu este strict legată de competența profesională și de cunoștințe profesionale, ci mai degrabă de circumstanțe, tradiție sau, uneori, de preferințe politice. Deși INS nu este singura entitate publică din România în care se întâlnește o astfel de practică la numirea șefului organizației, este printre puținele agenții guvernamentale în care competența profesională pentru numire lipsește din legislație. În timp ce criteriile (profesionale) puse pe hârtie sunt adesea trecute cu vederea în practică, majoritatea organizațiilor publice cel puțin stipulează unele cerințe minime atunci când selectează șeful instituției.

În ciuda faptului că INS demonstrează conformitate cu Codul de bune practici al UE, absența unor criterii legate de competență ar putea ridica întrebări cu privire la independența INS. Arată vulnerabilitatea institutului și a managementului acestuia, dar și presiunea potențială la care pot fi supuse persoanele responsabile pentru a răspunde posibilelor solicitări politice la un moment dat. Această situație, care nu este strâns legată de abordarea competenței profesionale și a cunoștințelor cu privire la numirea conducerii, ar putea avea un impact major asupra generării de produse statistice, publicării și diseminării datelor statistice - de exemplu, datele ar putea fi publicate într-un anumit context politic și social. În același timp, absența unor criterii sau reguli clare de numire și fără o competiție deschisă bazată pe un anunț public privind postul vacant nu pot decât să alimenteze îndoiala sau să pună în discuție posibile aspecte pârtoitoare asupra numirilor, precum și să intensifice neîncrederea oamenilor față de statistici, în general.

4.3. Comitete consultative

Există două organisme consultative care guvernează SSN. SSN cuprinde INS și direcțiile sale teritoriale și alți producători de statistici oficiale (APSO) – birourile sau departamentele de statistică ale autorităților și instituțiilor publice, desemnați de INS ca producători de statistici oficiale în domeniile lor de competență.. COMSTAT are rolul principal de a sprijini Institutul Național de Statistică în procesul de coordonare, monitorizare și evaluare a strategiei sale de dezvoltare și a programelor statistice naționale multianuale și anuale. Membrii sunt reprezentanți ai APSO din diferite ministere și agenții guvernamentale. Comitetul ar trebui să fie implicat mai mult în activitățile legate de statistică. Consiliul Statistic Național (CSN) este un organism consultativ format din aproape 30 de reprezentanți ai principalilor utilizatori ai produselor statistice (precum sectorul public, sectorul privat, mediul academic, mass-media etc.) numiți pentru o perioadă de doi ani, cu rolul principal de a promova și sprijini statisticile oficiale.

Componenta și rolurile ambelor comitete ar trebui să fie stabilite, în așa fel încât, să consolideze procesul decizional și să reflecte mai bine noile realități din societate. CSN are prea mulți membri, iar uneori poate fi destul de dificil să se pună de acord asupra deciziilor. La început, pentru o perioadă de doi ani, membrii CSN primeau o indemnizație de participare la ședință egală cu 15% din salariul mediu lunar brut pe economie, dar nu și în prezent. Deoarece participarea nu mai este plătită, acest lucru poată să demotiveze membrii să fie implicați activ sau să își ia rolul mai în serios. Exisă o slabă coordonare și cooperare în cadrul SSN și COMSTAT, lucru care ar putea fi soluționat prin noua lege.

4.4. Finanțare

Una dintre principalele probleme o reprezintă finanțarea INS. Institutul este finanțat integral de la bugetul de stat. Depinde de alocarea anuală de la bugetul de stat cu aprobarea prealabilă a SGG și a Ministerului de Finanțe. Deoarece institutul nu are o poziție suficient de puternică în cadrul administrației publice centrale, uneori bugetul INS este subdimensionat în comparație cu nevoile reale și există amenințări constante de reduceri bugetare care ar împiedica funcționarea și desfășurarea activităților la niveluri optime. Restricțiile

financiare pot îngreuna angajarea de personal nou sau menținerea statisticienilor / profesioniștilor în cadrul institutului.

Legea actuală este destul de restrictivă, deoarece nu permite INS să păstreze veniturile din efectuarea de activități pentru alți clienți din afara guvernului. INS nu se poate implica în alte activități care ar putea genera venituri suplimentare pentru instituție, fonduri care ar putea fi folosite pentru a dezvolta capacități în echipamente și tehnologii, competențe, pentru a plăti personalul care ar întreprinde astfel de activități suplimentare sau pentru a angaja personal / personal temporar, în funcție de necesități.

4.5. Personal

Potrivit INS, personalul instituției este plătit mai puțin decât în alte ministere / agenții guvernamentale, deși îndeplinește sarcini similare sau uneori chiar mai dificile ori complexe. Deoarece INS este finanțat exclusiv de la bugetul de stat, acest lucru pune restricții financiare și limitări privind salariile. Actuala lege nu permite personalului să se implice în alte activități generatoare de venituri, organizate în cadrul institutului, prin urmare să realizeze venituri suplimentare, chiar dacă acest tip de activități sunt tot mai cerute pe piață. Există unele neconcordanțe legate de interpretarea incompatibilității funcției publice, deoarece funcționarii publici mai pot exercita funcții sau activități doar în domeniul didactic și al cercetării științifice.

Dar problema salarizării nu se regăsește doar la nivelul INS, aceasta fiind un fenomen comun la nivelul instituțiilor/entităților publice din România, în special la nivelul celor care nu realizează venituri proprii și se bazează exclusiv pe fonduri publice. Debutanții încep cu salarii mici, ceea ce reprezintă un obstacol în păstrarea acestora în cadrul institutului. La fel ca multe entități publice, INS lucrează cu proiecte finanțate de UE, ceea ce înseamnă că personalul care este implicat în aceste activități primește un spor pe parcursul implementării proiectului în cauză. Dar, similar cu alte instituții, nu toți angajații INS sunt implicați și lucrează cu proiecte UE.

Pe lângă lipsa fondurilor, salarii mici și bani limitați pentru formare și dezvoltare profesională, absența unui sistem motivațional consistent și o traiectorie clară pentru dezvoltarea carierei, fac destul de dificile demersurile de atragere a personalului cu o înaltă pregătire profesională sau păstrarea experților calificați și cu experiență. La fel ca alte entități publice, INS se confruntă cu lipsa de personal specializat permanent sau temporar, cum ar fi experții în modelare, în IT sau în metodologie. Lipsa de personal la sediul central din București, precum și la direcțiile teritoriale crește presiunea asupra angajaților care se confruntă cu un nivel mare de încărcare și epuizare, deoarece mai multe sarcini au fost redistribuite între personalul existent. Există discrepanțe privind salariile de la sediul central și cele din direcțiile teritoriale - personalul din București câștigă mai mult decât cel din direcțiile teritoriale.

După cum s-a arătat mai sus, INS nu poate întreprinde o activitate suplimentară pentru a genera venituri proprii în afara sarcinilor obișnuite de a produce statistici oficiale, resurse în bani care ar putea fi păstrate la institut și folosite pentru a plăti personalul care desfășoară activități suplimentare. De asemenea, spre deosebire de unele institute de statistică din Europa - ISTAT în Italia - INS nu este certificat pentru a efectua cercetări științifice. A existat un centru de instruire și cercetare organizat în cadrul INS, dar acesta a fost desființat în urmă cu câțiva ani din cauza unor probleme administrative. În prezent, nu există oportunități pentru a stimula personalul care performează și nici pe cei care ar fi interesați să întreprindă o muncă suplimentară.

În cele din urmă, spre deosebire de alte profesii, funcția de statistician nu este recunoscută drept funcție publică specifică în România sau ca o profesie distinctă. Nu există un statut profesional al statisticianului. Contabilii, auditorii, avocații, medicii și alte câteva profesii se bucură de statute speciale care le conferă o anumită poziție în categoriile profesionale / locurile de muncă. Personalul INS este funcționar public sau personal contractual, dar legislația existentă nu face nicio distincție în comparație cu alte posturi de

funcționari publici din administrația publică. Deși îndeplinește sarcini specifice, personalul INS și APSO implicat în producerea de statistici oficiale nu este recunoscut ca atare în sistemul administrației publice.

4.6. Colectarea datelor

O altă provocare este legată de colectarea datelor. Rezultatul #1 (în cadrul aceluiași acord de servicii RAS) - *Analiza capacității de funcționare a sistemului statistic național de a produce statistici oficiale și realizarea recensământului general agricol și a recensământului populației și locuințelor* - a descris situația colectării datelor. INS are un acces destul de limitat la sursele de date administrative și, de cele mai multe ori, formatul și conținutul datelor nu satisfac nevoile producției de statistici actuale. Mai mult, INS trebuie adesea să facă eforturi mari pentru a obține date de la autoritățile și instituțiile publice centrale și locale. O altă preocupare este legată de lipsa datelor într-un format electronic interoperabil. Deficiența surselor de date administrative poate împiedica punerea în aplicare a activităților statistice existente la scară largă, cum ar fi recensămintele, dat fiind faptul că procesul de colectare a datelor nu se mai poate face sau se poate face și altfel decât în mod tradițional. Nu există un sistem de monitorizare a calității datelor la nivelul APSO. APSO nu are capacitatea de a disemina datele on line, ca INS, și nici capacitatea de a controla gestionarea calității datelor. Implementarea Regulamentului general privind protecția datelor (GDPR) a adus o povară suplimentară, făcând mai dificilă colectarea datelor și generarea de produse statistice.

4.7. Sancțiuni și colectarea amenzilor

În cele din urmă, legislația actuală a statisticii include dispoziții privind dreptul INS de a impune sancțiuni și de a colecta amenzi de la furnizorii de date – persoane fizice sau juridice - care nu furnizează datele solicitate. Cu toate acestea, INS nu a aplicat niciodată aceste dispoziții legale din diferite motive. Este nevoie de noi prevederi legale pentru a permite INS să păstreze o parte din veniturile colectate prin sancțiuni, alături de un sprijin pentru ca organizația să își dezvolte capacitatea necesară pentru a aplica sancțiunile. Deși scopul principal al sancțiunilor nu este de a pedepsi financiar furnizorii de date care nu oferă informațiile solicitate, aplicarea sancțiunilor împreună cu opțiunea de a păstra o parte din amenzi ar stimula INS să pună în aplicare legea, în timp ce i-ar descuraja pe cei care refuză să se conformeze obligațiilor legale. De asemenea, INS ar putea să ia în considerare posibilitatea sancționării persoanelor juridice de drept public care nu implementează prevederile din Legea statisticii, folosind, de exemplu, modul în care se aplică Legea 190/2018 privind Autoritatea de Supraveghere pentru Datele cu Caracter Personal, care are prevederi legale pentru constatarea de contravenții și sancționarea persoanelor juridice de drept public pentru nerespectarea confidențialității în prelucrarea datelor cu caracter personal.

5. Procesul de elaborare a recomandărilor la legea statisticii

Pentru a dezvolta recomandările pentru noua lege statistică, BM a întreprins un proces cuprinzător. Aceasta a inclus mai multe analize a celor mai bune practici românești și europene în ceea ce privește cadrul instituțional și abordarea provocărilor/problemelor observate, analize comparative complexe privind identificarea celor mai potrivite opțiuni care ar putea fi aplicabile și ar corespunde cadrului juridic și instituțional din România, întâlniri cu diferite părți interesate și o constantă implicare și coordonare împreună cu INS pentru a obține reacții și opinii (feedback) cu privire la abordările și soluțiile propuse.

În plus, GLOS a fost, de asemenea, luată în considerare. Elaborată de către UNECE în 2016 (și ulterior revizuită în 2018 în cadrul Ghidului de modernizare), GLOS oferă îndrumări privind dezvoltarea sau îmbunătățirea unui cadru juridic puternic pentru funcționarea organizațiilor de statistică și producerea de statistici oficiale de înaltă calitate. Aceasta este aliniată la Codul de bune practici european, precum și la alte bune practici internaționale. Unele dintre abordările pentru domeniile acoperite de GLOS nu difereau prea mult de legea existentă, în timp ce unele nu erau aplicabile - de exemplu, GLOS are așa-numitele note explicative care facilitează înțelegerea și interpretarea legii, care nu sunt aplicabile cadrului legislativ

românesc. Prin urmare, s-a considerat că, pentru beneficiul INS și al ministerelor de resort relevante care trebuie să avizeze noua lege, structura recomandărilor la noua lege a statisticii se bazează pe actuala Lege 226/2009 prin utilizarea abordării de concordanță, specifică în tehnica legislativă românească, și nu pe GLOS.

5.1. Analize comparative privind bune practici și abordări în țări UE

Echipa BM a efectuat mai multe analize comparative complexe cu privire la cele mai bune practici și abordări din țările UE pentru a identifica posibile soluții care s-ar putea aplica României. Analizele s-au concentrat pe aspecte cheie și prezentări generale în domeniile selectate care vizează principalele provocări cu care se confruntă INS și sistemului românesc de statistică. A fost elaborată o notă a pentru a stimula dezbateră cu privire la viitorul INS, prin prezentarea unui cadru de analiză și o propunere de câteva scenarii privind organizarea instituțională și a sistemului statistic, având în vedere reglementările UE, Codul de bune practici și asigurarea îndeplinirii atribuțiilor generale și legale ale INS.

- *Cadrul instituțional*

În timp ce unele institute de statistică din state UE se află în subordinea Parlamentului, majoritatea sunt organizate în cadrul Guvernului - fie subordonate Cancelariei Prim-Ministrului sau unei structuri similare, fie ca entitate care face parte dintr-un minister cheie, de obicei Ministerul Economiei sau de Finanțe. În Olanda, Biroul de statistică olandez (CBS) este un organism administrativ autonom, care face parte din Ministerul Afacerilor Economice, Agriculturii și Inovării, ministerul fiind responsabil de legislația, bugetul, reglementările care vizează activitatea biroului de statistică. Un cadru destul de similar este în Franța, unde Institutul Național de Statistică și Studii Economice (INSEE) este organizat ca o agenție guvernamentală în cadrul Ministerului Economiei. Organizația de statistică din Polonia este la fel ca în România - și anume, o agenție guvernamentală aflată sub controlul premierului, care trebuie să aprobe toate reglementările legate de operațiunile organizației. Dar există țări, precum Italia sau Marea Britanie, cu un model instituțional diferit, în care organizația de statistică nu este subordonată nici instituțiilor parte a puterii executive, nici celor parte a puterii legislative, permițând astfel un grad mai mare de independență instituțională. ISTAT, organizația de statistică a Italiei, este un institut public de cercetare care se concentrează pe cercetare și lucrări științifice și care raportează prim-ministrului. În Marea Britanie, biroul de statistică este, de asemenea, înființat sub forma unui organism independent care raportează direct Parlamentului britanic.

- *Management*

Probabil una dintre cele mai sensibile chestiuni în reformarea cadrului instituțional al organizațiilor de statistică este cea privind numirea conducerii. Codul de bune practici prevede în mod clar ca șefii institutelor de statistică (de obicei numiți statistician șef sau national) trebuie să fie de un calibru profesional și să aibă o poziție ierarhică suficient de înaltă pentru a asigura accesul la nivel înalt la autoritățile politice și organismele publice administrative. Aceștia trebuie să se asigure că statisticile sunt elaborate, produse și diseminate într-o manieră independentă și ar trebui să decidă cu privire la metodele statistice, standardele și procedurile, conținutul și calendarul comunicărilor statistice. Prin urmare, recrutarea și numirea ar trebui să fie transparente și doar pe baza criteriilor profesionale, nu politice, iar încetarea mandatului ar trebui să fie în baza unor motive rezonabile, nu pe marginea celor care ar putea compromite independența profesională sau științifică. Pentru asigurarea independenței profesionale, Codul de bune practici recomandă chiar ca numirea conducerii entității de statistică să fie diferită de perioada de mandat al guvernului. Managerii ar trebui să fie aleși din rândul experților în domeniile economic și statistică, precum și din mediul academic și cercetare științifică.

Majoritatea țărilor UE au criterii profesionale stricte privind numirea conducerii organizațiilor de statistică, și care sunt specificate clar în cadrul de reglementare al statisticii. Procesul se face de obicei prin: a) o selecție dintre cei mai reputați statisticieni din țară; b) printr-un comitet de selecție format din membri din diferite domenii și sectoare - de exemplu, guvern / sectorul public, mediul academic, experți etc.; sau c) o competiție transparentă, bazată pe anunțuri publice, aplicații etc. În unele țări, precum Ungaria sau

Danemarca, conducătorul statisticii oficiale se numește *statistician șef* sau *statistician național*, ceea ce arată nu doar importanța acestei poziții, ci și locul organizației de statistică în administrația centrală.

Poziția de conducător al ISTAT este considerată a fi o poziție foarte prestigioasă în Italia. Președintele ISTAT este numit de Președintele Italiei la propunerea premierului și cu aprobarea Guvernului, și este ales dintre statisticienii cu reputație din țară. Președintele răspunde în fața consiliului de administrație al ISTAT. Directorul general al CBS din Olanda este numit de către ministrul Afacerilor Economice, pe baza recomandării Consiliului Statistic, care trebuie consultat și la demiterea / suspendarea acestuia. Președintele / statisticianul șef al Biroului de Statistică din Ungaria este numit de către PM, pe baza unor cerințe care includ o diplomă de studii superioare, muncă profesională recunoscută, 10 ani de experiență în Serviciul Statistic Oficial sau în Sistemul Statistic European, plus minimum 5 ani experiență într-o funcție de conducere. Se aplică unele restricții - cu patru ani înainte de numire, președintele și vicepreședinții nu pot să fi ocupat nicio funcție publică în guvernul central / local sau în Parlamentul UE (de exemplu, miniștri, primari, membri ai adunărilor naționale sau locale). Vicepreședinții sunt numiți de către președinte, trebuie să aibă o diplomă de studii superioare și minimum 5 ani de experiență de management.

În țări precum Polonia, Estonia, Slovenia și Grecia, numirea se face în baza unei competiții transparente. Președintele organizației poloneze de statistică este ales de către prim-ministru pe baza unui concurs și a unor proceduri transparente anunțate în Jurnalul Oficial și este selectat de o comisie formată din trei persoane care sunt nominalizate de către șeful cancelariei premierului. Comisia de selecție alege dintre trei candidați care trebuie să aibă competență managerială, 6 ani de experiență din care 3 ani într-o funcție de conducere, pe lângă expertiza profesională adecvată. Aceleași criterii se aplică și în cazul vicepreședinților, singura diferență este că echipa de selecție este desemnata de șeful organizației de statistică.

Grecia organizează un concurs internațional, cu un comitet de selecție format din 5 membri, compus din două persoane nominalizate de Parlamentul grec și, respectiv, ministrul finanțelor, și trei experți internaționali - nominalizați de Eurostat, Comitetul consultativ pentru guvernarea statistică europeană și Comitetul Sistemului Statistic European. Criteriile de selecție fac trimiteri clare la reglementările UE - pregătire științifică înaltă, cu expertiză profesională sau academică în domeniul statisticii sau domenii similare sau într-un domeniu relevant studiilor statistice, doctorat și capacitatea de a îndeplini cerințele principiilor statistice prevăzute la art. 338 alin. 2 din TFUE¹, la art. 2 din Regulamentul (CE) nr. 223/2009² și în Codul de bune practici al statisticilor europene. În Marea Britanie, șeful Autorității de Statistică, principalul producător de statistici oficiale din țară, este statisticianul național, care este numit prin concurs; acesta acoperă două funcții – o poziție executivă de angajat al Consiliului de conducere și consilierul șef statistic.

Există criterii foarte stricte pentru concedierea sau revocarea managerilor în țările europene. Acestea pot varia de la pensionare, vârstă, conflict de interese până la încălcarea legii și condamnarea pentru infracțiuni. În Ungaria, mandatul statisticianului șef se încheie la sfârșitul mandatului, la vârsta de 70 de ani, deces, demisie, în cazul unui conflict de interese sau din cauza lipsei criteriilor necesare pentru numire; premierul trebuie să justifice în scris demiterea. Președintele poate revoca oricând vicepreședinții, fără nicio justificare. În Bulgaria, motivele concedierii includ încălcarea gravă a legii cu privire la statistici sau la comiterea infracțiunilor cu intenție stabilite printr-o sentință care a intrat în vigoare, în timp ce în Slovacia, este atunci când cei vizați nu mai îndeplinesc cerințele sau își pierd drepturile în urma unei condamnări penale.

---

¹ Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene - 1. Fără a aduce atingere articolului 5 din Protocolul privind Statutul sistemului european al băncilor centrale și al Băncii Centrale Europene, al Parlamentului European și al Consiliului, care acționează în conformitate cu dispozițiile legislative ordinare adoptă măsuri pentru producerea de statistici, acolo unde este necesar pentru desfășurarea activităților Uniunii. (2) Producerea statisticilor Uniunii trebuie să respecte imparțialitatea, fiabilitatea, obiectivitatea, independența științifică, rentabilitatea și confidențialitatea statistică; nu va implica sarcini excesive pentru operatorii economici.

² Art. 2 din Regulamentul CE 223/2009 se referă la principiile statistice. Acesta afirmă că dezvoltarea, producerea și difuzarea statisticilor europene vor fi guvernate de câteva principii în domeniul statisticii, și anume independența profesională, imparțialitatea, obiectivitatea, fiabilitatea, confidențialitatea statistică și rentabilitatea și prin luarea în considerare a recomandărilor internaționale și a celor mai bune practici.

Cu foarte puține excepții, mandatul conducerii este de obicei de 3 până la 5 ani, care poate fi reînnoit o singură dată. De exemplu, Malta are un mandat de 3 ani, Italia, Letonia și Danemarca optează pentru un mandat de 4 ani, în timp ce altele precum Polonia, Estonia, Grecia, Slovenia și Slovacia merg pe un mandat de 5 ani. În general, durata totală a mandatului nu depășește 10 ani - de exemplu, în Olanda, primul mandat al directorului general are un mandat de maximum 7 ani, care poate fi prelungit cu maximum 3 ani. Șeful organismului de statistică suedez are inițial un mandat de 6 ani, dar al doilea nu poate depăși 3 ani. Există țări care preferă un singur mandat - Austria (până la 5 ani) și Danemarca cu maximum 4 ani. Nici Marea Britanie nu este în favoarea reînnoirii mandatului de 5 ani al statisticianului șef/național, dar, dacă este necesar, poate fi prelungit doar pentru o perioadă scurtă.

- *Numirea vicepreședinților*

În multe țări UE președintele Biroului Național de Statistică (BNS) este implicat, într-un grad mai mare sau mai restrâns, în numirea vicepreședinților organizației de statistică. Procesul diferă de la o țară la alta. Spre exemplu, în Ungaria și Cehia, numirea cade în responsabilitatea șefului BNS, în vreme ce în altele, precum Slovacia sau Finlanda, vicepreședinții sunt numiți de guvern la propunerea șefului statisticii, iar în Polonia numirea se face de către PM la cererea președintelui entității de statistică poloneze, în urma unui concurs deschis și transparent care este gestionat de un comitet de recrutare independent.

În Ungaria, adjunctul șefului biroului național de statistică este numit de către șeful entității de statistică, iar aceștia trebuie să îndeplinească anumite criterii, cum ar fi diplomă de studii superioare și minimum 5 ani experiență de management în administrația publică sau în statistică. Înainte de a fi numit, adjunctii trebuie să confirme șefului statisticii că nu au antecedente penale. Cu toate că numirea este pe o perioadă nedeterminată, adjunctii pot fi destituiți de către șeful statisticii oricând, fără nicio justificare.

În Slovacia, adjunctii sunt numiți și destituiți de către guvern/PM în baza unei propuneri venite de la șeful organizației de statistică. Același proces are loc și în Finlanda, unde directorul general adjunct este numit de către Ministerul de Finanțe la recomandarea directorului general.

Polonia are sistem complex și transparent. Vicepreședinții sunt numiți de către PM în baza unui proces de selecție deschis și competitiv, gestionat de către o echipă de recrutare care este aleasă în urma unui printr-un proces de selecție în care este implicat șeful statului. Candidații pentru funcția de vicepreședinte trebuie să îndeplinească anumite cerințe minime – aceleași cerințe se aplică și la selecția președintelui -, inclusiv diplomă de Master, cetățenie poloneză, competențe manageriale, minimum 6 ani de experiență profesională din care 3 ani într-o poziție de management, pe lângă educație și cunoștințe solide în domeniul statisticii. Tot procesul de selecție este foarte transparent. Informațiile privind concursul trebuie să fie făcute publice printr-un anunț plasat la sediul BNS și publicat în Buletinul de Informare Publică al BNS și în Buletinul de Informare Publică a Cancelariei Prim-Ministrului. Anunțul trebuie să conțină detalii privind cerințele postului, durata, sfera sarcinilor/responsabilitățile și metodele și tehnicile de recrutare. Echipa implicată în recrutarea vicepreședinților este numită de către șeful Cancelariei Președintelui Poloniei, sub autoritatea PM, și cuprinse cel puțin trei persoane care au o experiență și cunoștințe solide. Echipa de recrutare trebuie să evalueze cunoștințele și experiența profesională, precum și competențele manageriale ale candidaților. La cererea echipei de selecție, evaluarea acestor competențe poate fi făcută de către o persoană din afara echipei de recrutare și care are calificarea adecvată. La finalul procesului de selecție, echipa de recrutare alege maximum 3 candidați pe care îi înaintază șefului Cancelariei PM, împreună cu un raport în care îi clasează în funcție de nivelul de competențe și în care justifică selecția (sau eșecul) acestora. Procesul de recrutare este finalizat odată cu publicarea anunțului privind candidații care au reușit (sau care au picat) în Buletinul de Informații Publice al BNS și în Buletinul de Informații Publice a Cancelariei Președintelui Poloniei.

- *Comitete consultative*

Funcționarea birourilor și sistemelor statistice naționale este analizată de consiliile consultative al căror rol principal este de a oferi sfaturi/ghidări birourilor, conducerii acestora, SSN și guvernelor cu privire la prioritățile strategice și nevoile utilizatorilor. Componenta și responsabilitățile organismelor consultative

sunt importante pentru a se asigura că programele statistice și statisticile produse răspund nevoilor reale și îndeplinesc standardele de înaltă calitate.

În general, există două organisme consultative, care reprezintă producătorii, respectiv utilizatorii. În majoritatea țărilor, comitetele au un număr mic de membri, iar compoziția variază adesea. De exemplu, în Olanda, Comitetul Central pentru Statistică are 6-10 membri, inclusiv șeful CBS, numiți toți de ministrul Afacerilor Economice pentru un mandat de 4 ani care poate fi reînnoit o singură dată; secretarul este ales de către directorul general al CBS în consultare cu președintele comitetului. Ministrul numește și revocă, de asemenea, Consiliul consultativ, care oferă sfaturi directorului general. Polonia are, de asemenea, două organisme consultative, respectiv Consiliul de Statistică și Consiliul Științific de Statistică. Consiliul de Statistică, în subordinea Prim-Ministrului, este principalul organism consultativ deoarece decide asupra programului anual de analize statistice înainte de a fi prezentat Guvernului.

Rolul principal al Consiliului de Statistică este să producă, în baza propunerilor președintelui Statisticii Poloneze, un proiect de programe de anchete statistice pentru fiecare an în avans și pe care să îl prezinte Guvernului. De asemenea, recomandă când și cum se efectuează noi anchete ciclice, decide metodologia care să fie utilizată, pregătește planul de anchete statistice pe următorii 10 ani, evaluează programele de anchete, emite opinii privind costul anchetelor și metodologia existentă pentru estimarea costurilor. Consiliul are aproximativ 15 membri care sunt numiți de către PM pentru un mandat de 5 ani, astfel: 5 din partea entităților guvernamentale, unul din partea autoguvernării din Comisia Mixtă a Guvernului și Autoguvernării, unul de la Banca Centrală, 3 de la organizații sociale, profesionale și economice, câte unul de la organizațiile patronate și reprezentanții în Consiliul de Dialog Social, unul de la sindicate și 2 experți în științe economice și sociale. Membrii pot fi demisi de către PM pentru lipsa de participare la ședințele Consiliului. Președintele Consiliului este ales de către membri. Activitatea Consiliului este reglementată de către reguli aprobate de către guvern/PM și se bucură de sprijinul organizației de statistică. Cheltuielile privind funcționarea Consiliului sunt acoperite de la bugetul de stat prin intermediul biroului polonez de statistică. Celălalt organism consultativ este Consiliul științific de statistică ce se află în subordinea organizației de statistică și oferă îndrumări cu privire la metodologie; compoziția Consiliului este decisă de către șeful statisticii.

Unele țări optează pentru o structură consultativă mai complexă, cu mai multe comitete. În Italia, Consiliul este responsabil pentru coordonarea, planificarea și monitorizarea activității ISTAT și este format din 10 membri numiți pe o perioadă de 4 ani - și anume, președintele ISTAT, șeful COGIS (comisia care supraveghează exactitatea statisticilor), 3 persoane alese de COMSTAT și 5 de guvern, din care doi profesori. COMSTAT, organismul care coordonează sistemul statistic național italian (SISTAN), este numit pentru 4 ani și este format din 15 membri - de obicei din ministerele de Finanțe și Economie, administrații locale, regiuni, Camera de Comerț a Italiei (Uniocamere), instituții cu sistem informațional complex și mediul academic. Membri primesc o plată lunară. Există un comitet de auditori format din 5 membri, responsabili pentru toate aspectele legate de contabilitate - 3 judecători de la Curtea Supremă și câte unul de la cabinetul Prim-Ministrului și Ministerul de Finanțe. Italia este printre puținele țări care au un organism special care supraveghează calitatea statisticilor, asigurându-se astfel că statisticile sunt produse cu exactitate și îndeplinesc standardele de înaltă calitate. COGIS este un organism extern independent, aflat în subordinea cabinetului premierului, format din 5 membri - patru statisticieni / economiști de prestigiu și unul care acționează în calitate de consilier de la cabinetul Prim-Ministrului. Comisia prezintă Parlamentului un raport anual de activitate privind ISTAT și SISTAN. Cehia are, de asemenea, câteva organisme consultative. Consiliul de statistică, ce asistă președintele Oficiului de statistică ceh privind sondajele și strategiile, este un comitet format din 25 de membri numit de șeful statisticii și lucrează neremunerat. Colegiul președintelui se ocupă de gestionarea strategică a biroului de statistică, în timp ce Comitetul de coordonare asigură managementul operațional. Există încă două organisme - unul care prelucrează rezultatele alegerilor și unul care gestionează situațiile de criză.

În Franța, Consiliul Național pentru Informații Statistice este o mare platformă de consultare între producătorii și utilizatorii statisticilor oficiale, cu trei comitete care se ocupă de calitate, litigii și

confidențialitatea statistică. Consiliul are 45 de membri selectați de către ministrul Economiei pentru un mandat de 5 ani care poate fi reînnoit, reprezentând administrațiile naționale și locale, sindicatele, asociațiile profesionale, mediul academic și alte organisme publice. Președintele Consiliului este, de asemenea, numit de către ministru, după o consultare prealabilă cu Consiliul. Autoritatea statistică publică ce garantează independența statisticilor oficiale și asigură conformitatea cu Codul de bune practici al statisticii UE are 9 membri numiți pentru un mandat de 6 ani, reprezentând birourile de statistică ale departamentelor descentralizate din cadrul ministerelor.

- *Finanțare*

Finanțarea organizațiilor de statistică, autonomia și discreția utilizării banilor sunt legate de cadrul instituțional. Resursele financiare provin în totalitate din fonduri publice sau printr-o combinație de fonduri publice și alte surse (venituri proprii). Statisticile oficiale din Franța și Marea Britanie sunt finanțate numai din fonduri publice. În Franța, INSEE este finanțat din bugetul central, prin intermediul Ministerului Economiei, iar banii acoperă costurile de funcționare, salariile angajaților, producerea de studii statistice, pe lângă alocările financiare către municipalități pentru efectuarea recensămintelor.

În alte țări precum Olanda, Polonia, Italia și Cehia, în timp ce cea mai mare parte a finanțării provine din bani publici, organizațiile de statistică se pot angaja în activități pentru a face venituri suplimentare. În plus față de banii de la bugetul central care necesită aprobarea ministrului, Biroul olandez de statistică poate oferi ocazional servicii contra cost entităților private. În Italia, cea mai mare parte a finanțării ISTAT (peste 97%) provine din bugetul central, iar restul din alte surse / venituri. Două treimi din veniturile proprii generate de organizația cehă de statistică provine din servicii prestate către terți, cum ar fi materiale personalizate, date în scopuri științifice și de cercetare, în timp ce restul sunt venituri obținute din vânzări de proprietăți, închirieri și colectarea de penalități. În Polonia, finanțarea se face din bani publici, dar în cazuri excepționale, se pot realiza venituri din sondaje efectuate în cadrul programelor publice.

- *Personal*

Majoritatea celor care lucrează în organizațiile de statistică în Europa sunt funcționari publici, în timp ce unii sunt personal contractual. Angajații organizațiilor de statistică din Marea Britanie și Olanda sunt funcționari publici sau asimilați funcționarilor publici. În alte părți, aceștia sunt funcționari publici și personal contractual, iar proporția variază de la o țară la alta. De exemplu, în jur de 85% din cei care lucrează în statistică în Polonia sunt personal contractual și doar 15% sunt funcționari publici. Situația este opusă în Cehia, unde doar 16% sunt personal contractual, în timp ce majoritatea sunt funcționari publici. În Italia, întrucât ISTAT este un institut academic de cercetare, toți angajații sunt personal contractual, asimilat cercetătorilor, ceea ce le permite să desfășoare activități suplimentare individuale în afara ISTAT.

- *Carieră pentru statisticieni*

Potrivit celor mai bune practici internaționale, cariera statisticienilor se bazează pe merit, urmând reguli și cadru foarte clare. În Canada, personalul profesionist din Statistics Canada (STC) este angajat al guvernului federal. Ei nu sunt numiți „statisticieni”, deoarece ei aparțin a cinci segmente profesionale - analiști (majoritatea statisticieni, care lucrează cu statistici, și economiști), metodologi (concentrându-se în principal pe aplicarea cunoștințelor matematice pe probleme statistice), analiști financiari, specialiști în calculatoare și specialiști în resurse umane. STC utilizează un proces de selecție transparent, bazat mai degrabă pe merit decât pe vechime. STC stabilește grupuri de candidați, care sunt în general valabile timp de aproximativ un an, și sunt stabilite mecanisme secundare de recrutare pentru a crea aceste grupuri. În plus, studenții care au lucrat deja în sectorul public pot fi angajați permanent sau pe termen limitat. Pentru fiecare grup ocupațional, există un program de dezvoltare de minimum doi ani pentru noii recruți, care implică o serie de cursuri obligatorii, evaluări periodice ale progresului și performanței personalului și, în multe cazuri, două sau trei rotații obligatorii care oferă angajatului o experiență de muncă diversă înainte de a obține un post permanent. Compensarea se decide la nivel central într-un sistem complex integrat, Consiliul federal al Trezoreriei colaborând cu sindicatele și departamentele guvernamentale pentru a evalua fiecare loc de muncă pentru cele 29 de contracte colective de muncă, utilizând un sistem punctual, asigurându-se, că astfel compensația pentru fiecare loc de muncă este comparabilă în cadrul guvernului și pentru toate categoriile. Nu ar trebui să

existe discriminare salarială între departamente și categorii de locuri de muncă. Există un sistem puternic de guvernare, condus de statisticianul șef și o structură a comitetului, care se concentrează pe toate aspectele progresului fiecărui angajat, contribuind la compensarea conformă cu potențialul fiecărui angajat în cadrul STC.

În Marea Britanie, toți angajații guvernamentali sunt funcționari publici, inclusiv cei care lucrează în domeniul statisticii. Punctul de intrare comun, pentru absolvenții și stagiarii care urmăresc o carieră de statistician în sectorul public britanic, este prin intermediul Serviciului statistic guvernamental (GSS), o rețea interguvernamentală condusă de statisticianul șef sau printr-un comitet cu evaluatori externi care analizează procesul. Aceștia se pot alătura ca funcționari/ofițeri de statistică sau cercetător de date și trebuie să aibă o diplomă minimă în materii care conțin un training formal în statistică, precum matematică, statistică, știință, etc. GSS oferă o serie de oportunități de învățare și dezvoltare, inclusiv dezvoltarea profesională continuă, metode de învățare, formare statistică obligatorie și oportunități de ucenicie. Trezoreria Majestății Sale este responsabilă pentru plata funcționarilor publici, oferind îndrumare departamentelor guvernamentale privind salariile, pe baza cărora acestea își pot stabili propria politică salarială. Sporurile pot fi acordate anual personalului pe baza performanței la nivel individual, de echipă sau organizație. Salariile medii variază considerabil în funcție de departamente, chiar și cu aproape 100 la sută în unele cazuri. Având în vedere natura descentralizată a sistemului de colectare a datelor din Marea Britanie și flexibilitatea departamentelor de a stabili salariile în cadrul trasat, pot exista diferențe salariale pentru statisticienii din sistem care au un anumit grad. Unele dintre aceste diferențieri pot reflecta situații de competențe, vechime sau locație, pe lângă modul în care departamentele se bazează pe personalul cu competențe de specialitate, în special cel din clasele superioare. *(Mai multe detalii în acest sens în Anexa #6 a acestui raport).*

5.2. Analiză comparativă privind bune practici în România

O privire de ansamblu asupra cadrului instituțional existent în România arată că, cu foarte puține excepții, organele administrației centrale sunt fie sub controlul Parlamentului, fie al Guvernului. Unele pot fi entități administrative autonome care se ocupă de reglementare și monitorizează activitățile dintr-un anumit sector. Autoritățile administrative autonome, precum Autoritatea de reglementare în domeniul energiei, Curtea de Conturi sau Consiliul Concurenței, sunt aflate în subordinea Parlamentului; se pot bucura de un grad mai mare de independență, deoarece, în general, pot realiza venituri proprii (cum ar fi reglementatorul în domeniul energiei) sau pot obține finanțare atât din bani publici, cât și prin fonduri proprii. De un cadru instituțional special se bucură Academia Română, o instituție de cercetare de interes național, autonomă și independentă, finanțată atât din fonduri publice, cât și private (inclusiv donații și sponsorizări), în care conducerea (președintele) este desemnată de către Adunarea Generală a Academiei. Alte entități publice se află în subordinea Guvernului, direct în coordonarea Cancelariei PM sau a SGG. Acestea sunt finanțate din bugetul de stat, iar finanțarea trebuie aprobată mai întâi de către SGG.

O categorie instituțională specială o reprezintă organizațiile de stat de presă, precum Televiziunea Română și Radioul Public, întrucât au fost desemnate servicii publice autonome de interes național. Aceștia se află sub controlul Parlamentului, care numește consiliul de administrație și conducerea. Membrii consiliului sunt desemnați de partide politice pe baza configurației din Parlament, pe lângă cei care sunt desemnați de către Guvern, Președintele României și sindicate. Finanțarea provine din surse diferite, inclusiv bugetul de stat și venituri proprii. Angajații sunt personal contractual și beneficiază de un statut special. Principalul dezavantaj al acestui cadru instituțional este acela că respingerea raportului anual de către Parlament declanșează automat demiterea consiliului de administrație și a conducerii, în timp ce organizațiile ar putea fi supuse unei ingerințe politice care ar putea pune în pericol independența instituțională.

5.3. Trei propuneri de scenarii instituționale

După ce au fost analizate mai multe opțiuni, trei scenarii privind cadrul instituțional au fost recomandate către INS. Acestea sunt: a) un scenariu de *status quo* îmbunătățit, în subordinea Guvernului /PM; b) o organizație independentă de cercetare academică (precum Academia Română); și c) o autoritate administrativă autonomă în subordinea Guvernului sau Parlamentului, similară organizării instituționale a

Consiliului Concurenței.(*O analiză detaliată a acestor scenarii este disponibilă în Anexa # 4 a acestui raport*). Aceste opțiuni au fost prezentate și discutate împreună cu INS, cu argumente pro și contra.

Scenariile au luat în considerare îmbunătățirile în domenii care sunt cruciale în reformarea sectorului statisticii în România și a INS. Acestea s-au concentrat pe dezvoltarea și consolidarea rolului și reputației INS, asigurând un statut instituțional adecvat pentru a-și accelera rolul cheie în coordonarea statisticilor naționale și recunoașterea formală a competenței specifice a personalului INS (posibil în cadrul unui corp al statisticienilor), împreună cu o remunerare competitivă. Opțiunile au încercat să alinieze aceste probleme cu legislația românească privind cadrul instituțional, cerințele UE, principiile prezentate în Codul de bune practici, luând în considerare în același timp cele mai bune modele europene. Pentru fiecare opțiune s-a pus accentul pe gradul de independență și subordonare față de Guvern sau Parlament, criterii clare de numire și revocare a conducerii, modalități de consolidare a rolurilor comitetelor consultative în cadrul SSN, finanțarea - din bugetul central, venituri proprii sau ambele - și îmbunătățirea statutului celor care lucrează în domeniul statisticii.

Unul dintre principiile cheie din Codul de bune practici este independența autorităților de statistică față de alte departamente și organisme politice, de reglementare sau administrative, precum și de operatorii din sectorul privat, asigurându-se că acestea pot proteja credibilitatea statisticilor europene. În acest scop, entitățile de statistică trebuie să fie independente de orice interferență politică și externă în elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor. De departe, scenariul care răspunde cel mai bine acestui principiu este modelul institutului de cercetare / al Academiei, deoarece poate garanta independența instituției, fără influențe și cu o interferență minimă dinspre sfera politică, asigurând totodată independența profesională, împreună cu imparțialitatea și obiectivitatea procesului de producere a statisticilor. În timp ce un organism aflat sub controlul Parlamentului se bucură, de asemenea, de un grad mai ridicat de independență, dezavantajul acestui model instituțional este că conducerea poate fi demisă oricând dacă legislativul respinge raportul (anual) de activitate al instituției. Deși o agenție guvernamentală din cadrul PM sau SGG ar putea să nu aibă același grad ridicat de independență, aceasta este un model care ar putea funcționa dacă este îmbunătățit - de exemplu, încredințând mai multe puteri organizației / conducerii în ceea ce privește bugetul.

Conducătorii/managerii entităților publice aflate în subordinea Guvernului sunt numiți de obicei de către Prim-ministru, în timp ce pentru cei aflați în subordinea Parlamentului, desemnarea se face de către Parlament și comisiile parlamentare de specialitate. De exemplu, Organul Colegial al Consiliului Concurenței este numit de Președintele României, la propunerea guvernului, cu aprobarea comisiilor competente ale Parlamentului. În scenariul de *status quo* îmbunătățit menționat anterior, președintele / statisticianul șef este numit de către prim-ministru sau Președintele României, din rândul experților cu renume în țară, cu reputație profesională foarte bună. Numirea unui expert de renume cu o înaltă ținută profesională și morală de către Președintele României, cea mai înaltă autoritate din țară, ar putea crește reputația și independența INS, pe lângă asigurarea fondurilor pentru funcționarea optimă a institutului și producerea de statistici. Cu toate acestea, această susținere la nivel înalt ar putea fi afectată dacă președintele și premierul nu fac parte din același partid politic și atunci ar exista șanse ca Guvernul să nu aloce fondurile necesare, deoarece nu au avut un cuvânt de spus în selecția conducerii. În cazul unei autorități autonome, șeful INS ar putea fi numit pe baza unor criterii profesionale de către Președintele României, cu aprobarea Parlamentului; sau conducerea ar putea fi sub forma unui organism colegial care ar trebui să fie aprobat de Parlament și format din persoane cu experiență, alese pe baza unor criterii profesionale.

În toate cele trei scenarii, structura COMSTAT rămâne aproape similară cu cea actuală și, în consecință, ar trebui să reprezinte toți producătorii de statistici. CSN ar trebui să joace un rol mai activ, compoziția ar trebui să permită o mai bună reprezentare a tuturor utilizatorilor de statistici naționale, în timp ce membrii ar trebui să fie remunerați pentru a le stimula implicarea activă. În ceea ce privește finanțarea, principala sursă de finanțare ar trebui să rămână bugetul de stat, iar în paralel să se permită INS să genereze venituri proprii din serviciile prestate către terți. Scenariul institutului de cercetare ar permite personalului (cercetătorilor) să se angajeze cu ușurință în activități de cercetare suplimentare, atât individual, fie ca parte a organizației. De exemplu, Consiliul Concurenței, în calitate de autoritate administrativă autonomă, poate păstra resursele

financiare dintr-o singură taxă pentru a fi folosiți la instruirea personalului, achiziționarea de servicii de consultanță și expertiză juridică, organizarea de evenimente, plata renumerațiilor membrilor consiliului de administrație și acordarea unui bonus de performanță (cu aprobarea prealabilă a Organului Colegial).

Cu privire la opțiunile pentru categoria de personal, scenariile propuse au analizat modul în care angajații INS ar putea fi funcționari publici și personal contractual /cu contracte pe perioadă determinată, în timp ce s-ar introduce o categorie specifică de funcționari publici prin care să se recunoască poziția statisticianului, ca în cazul altor instituții. De exemplu, pe lângă funcționarii publici generali și personalul contractual, Consiliul Concurenței are o anumită categorie de funcționari publici, și anume consilier în domeniul concurenței. Similar cu funcția publică specifică în domeniul concurenței, la INS ar putea fi creată o funcție publică specifică de statistician.

Echipa BM a analizat, de asemenea, care ar fi impactul legislativ al scenariilor propuse. Printre acestea se numără: Codul administrativ - în ceea ce privește statutul funcției specifice de funcționar public de statistician, Legea 153/2017 privind salarizarea unitară a personalului bugetar - pentru grila de salarizare și echivalarea funcției publice specifice (statistician) cu una dintre funcții publice generale mai bine plătite; Legea 500/2002 referitoare la finanțele publice – cu privire la veniturile, mecanismele și destinațiile veniturilor și Ordonanța Guvernului 2/2001 privind sancțiunile și contravențiile - referitoare la utilizarea veniturilor obținute din sancțiuni / amenzi.

5.4. Întâlniri cu părți interesate

O parte a procesului de elaborare a recomandărilor a implicat întâlniri cu părțile interesate relevante pentru a obține reacții cu privire la modificările necesare pentru abordarea unora dintre provocările cheie. De exemplu, echipa BM a avut mai multe întâlniri cu reprezentanți ai Ministerului de Finanțe (MF) și ai Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) pentru a afla ce ar trebui INS să facă pentru a aplica sancțiunile cu privire la furnizorii de date care nu trimit datele către producătorii de statistici oficiale. INS ar putea aplica sancțiuni contravenționale sau poate solicita atragerea răspunderii penale. Cu toate acestea, INS nu a aplicat niciodată aceste dispoziții legale și nici nu a aplicat sancțiunile. Potrivit legii, INS nu poate păstra niciuna dintre amenzile colectate, deoarece toți banii ar ajunge la bugetul de stat. INS ar putea opera o derogare de la OG 2/2001 privind contravențiile și sancțiunile astfel încât o parte din banii colectați prin sancțiuni să intre în bugetul INS. Acești bani ar putea fi folosiți pentru instruirea personalului, achiziționarea de echipamente etc. (nu pentru plata personalului).

5.5. Comunicare permanentă cu INS

BM s-a implicat activ cu INS pe tot parcursul procesului și a menținut o comunicare strânsă cu echipa desemnată de către institut. Echipa BM a ținut întâlniri și consultări cu echipa INS, implicându-i în toate etapele procesului. BM a prezentat diferite propuneri, scenarii, opțiuni, bune practici etc., a solicitat reacții cu privire la propuneri, a răspuns la comentarii și a furnizat actualizări. De exemplu, după ce echipa BM a prezentat recomandările cu privire la posibilele abordări pentru noua lege a statisticii și scenariile instituționale propuse pentru modernizarea organizației de statistică, echipa INS, inclusiv președintele, a furnizat comentarii și reacții pe baza cărora s-a decis opțiunea potrivită. Un scurt rezumat al principalelor contribuții / recomandări la noua lege a statisticii este prezentat pe scurt în următoarea secțiune a acestui raport.

6. Principale recomandări privind noua lege a statisticii

Recomandările propuse de BM la legea statisticii oficiale au încercat să răspundă la principalele provocări ale INS și ale sistemului de statistică din România, după cum s-a arătat mai sus în raport. Recomandările BM au luat în considerare o serie de factori - legislația actuală privind statisticile oficiale, cadrul juridic și instituțional al României, GLOS al UNECE, Ghidul de modernizare al UNECE din 2018 privind legea

statisticii, reglementările UE, prevederile legale europene actualizate referitoare la statistici, producția datelor statistice și opinii ale experților. Cel mai important, aceste recomandări sunt aliniate la Codul de bune practici al Eurostat, inclusiv principiile cu privire la independența instituțională, criteriile profesionale privind numirea conducerii, confidențialitatea statistică și protecția datelor, imparțialitatea și obiectivitatea etc. A fost elaborat un tabel cuprinzător cu contribuțiile propuse, care au reflectat standardele existente privind statistica, reglementările UE, Codul de bune practici și legea generică a UNECE, indicând referințele pentru modificările și recomandările sugerate.

6.1. Sumarul principalelor recomandări/inputs

- *Punct de contact la Eurostat*

O prevedere legală ar trebui să menționeze că INS reprezintă unicul punct de contact pentru Comisia Europeană (Eurostat), cu privire la aspectele statistice reglementate de SEE, cu excepția sistemului statistic gestionat de BNR în conformitate cu Sistemul European al Băncilor Centrale.

- *Cadrul instituțional*

INS ar trebui să rămână un organ al administrației centrale, subordonat Guvernului. Direcțiile teritoriale ar putea continua să funcționeze așa cum sunt organizate în prezent la nivel regional și județean, cu responsabilități ca și ordonatori terțiari de credite.

- *Management*

Președintele INS ar trebui numit de către primul-ministru, așa cum se întâmplă astăzi. Președintele ar trebui să își mențină actualul rang de secretar de stat ar trebui să devină ordonator principal de credite, prin urmare să obțină mai multe competențe pentru a putea decide asupra bugetului organizației și a-l propune direct guvernului / prim-ministrului. Președintele și cei trei vicepreședinți ar trebui numiți pentru o perioadă determinată (de exemplu, 3 până la 5 ani), cu maximum două mandate, pe baza competenței profesionale relevante. Aceștia ar trebui să îndeplinească criterii profesionale și să aibă competențe, inclusiv studii superioare, competență înaltă și o bună reputație profesională în domeniul statisticii sau economiei, științelor sociale sau domenii relevante pentru statistici, cu minimum 15 ani de experiență pentru președinte și 12 ani pentru vicepreședinți. Aceștia nu pot fi membri ai partidelor politice în timpul mandatului și nici nu pot ocupa alte funcții publice / private, altele decât în domeniul învățământului / educației, cercetării științifice sau creației artistice. Atât președintele, cât și vicepreședinții ar trebui să fie demisi dacă nu își pot îndeplini mandatul pentru mai mult de 120 de zile într-o perioadă de 140 de zile, dacă au cazier judiciar, în caz de deces sau dacă se implică în activități care ar putea pune în pericol independența profesională a INS.

În ceea ce privește procedura de selecție a președintelui INS, aceasta trebuie să fie transparentă și să permită egalitatea de șanse. Aceasta ar putea presupune publicitatea unui anunț cu privire la vacantarea funcției de Președinte al INS cu cel puțin șase luni înainte de data încetării efective a mandatului precum și posibilitatea depunerii de candidaturi de către persoanele interesate și care îndeplinesc criteriile prevăzute de lege. Candidaturile se depun la CSN, care le analizează prin prisma îndeplinirii criteriilor prevăzute de lege într-o componentă ce-l exceptează pe Președintele în funcție al INS. Orice decizie luată trebuie să aibă o motivație clară și demonstrabilă. Candidaturile care au fost selectate de CSN se înaintează Prim-Ministrului, în vederea luării unei decizii motivate.

Așa cum s-a menționat înainte în raport, în multe state UE șefii entităților de statistică se implică, într-un fel sau altul, în numirea vicepreședinților. Cu toate acestea, pentru a evita orice interferență în proces din partea președintelui INS, România/INS ar putea să găsească modalități de a implica COMSTAT în procesul de selecție prin combinarea măsurilor de recrutare folosite de unele state membre. De asemenea, o opțiune ar fi modelul polonez, și anume alegerea vicepreședinților printr-o competiție transparentă și deschisă gestionată de către un comitet independent de recrutare. În acest sens, COMSTAT ar putea alege membrii comitetului de recrutare (de exemplu, 3 până la 5 profesori de statistică și economie, experți internaționali etc). În același timp, COMSTAT ar putea să se implice și în procesul în sine, de exemplu, oferind o opinie privind termenii de referință/descrierea postului, dar prin discutarea justificării candidatului selectat și

propus de către comitetul de recrutare. În cele din urmă, candidații selectați pentru funcțiile de vicepreședinți ar putea fi aprobați de COMSTAT. O altă opțiune pe care INS ar putea să o aibă în vedere este de a avea vicepreședinții numiți de către PM în baza propunerilor COMSTAT dintr-o listă de trei candidați pentru fiecare post și care ar trebui selectați cu atenție, strict pe criterii profesionale.

- *Comitete consultative*

Consiliul Statistic Național (CSN) ar trebui să aibă mai puțini membri, dar să joace un rol mai important. O responsabilitate cheie este consilierea INS cu privire la posibilele lacune legate de implementarea Codului de practici al statisticilor europene, pe lângă raportarea și dezbaterile disfuncționalităților din cadrul SSN, făcând în același timp recomandări pentru prevenirea și corectarea acestora. Ar fi recomandat ca CNS să aibă 16 membri, numiți pentru un mandat de 2 ani, care să reprezinte principalii utilizatori ai statisticilor oficiale și produselor statistice, respectiv 3 reprezentanți ai unităților de învățământ superior de specialitate, 2 reprezentanți ai institutelor de cercetare și câte 1 reprezentant din partea unor entități cum ar fi Academia Română, organisme sindicale și patronale, BNR, Administrația Prezidențială, Senatul României și Camera, Deputaților, mijloace de informare în masă, asociații profesionale, pe lângă președintele INS.

Pentru a consolida importanța consiliului și, de asemenea, să îi stimuleze pe reprezentanții săi să se implice activ, membrii ar trebuie să primească o indemnizație de participare la ședință echivalentă cu 15 la sută din salariul minim brut pe economie. Ar trebui să existe consecințe pentru membrii care nu sunt implicați activ sau nu vin la un număr de ședințe – de exemplu, să primească avertizări în scris și să li se taie indemnizațiile de participare, și chiar demiterea lor din consiliu, ca în Polonia. În același timp, rolul COMSTAT ar putea fi întărit prin implicarea acestui organism consultativ în procesul de selecție a vicepreședinților, așa cum a fost explicat mai sus.

- *Finanțare*

Deși ar trebui să fie finanțat în continuare de la bugetul de stat, INS ar trebui să aibă posibilitatea de a genera venituri proprii. Institutul ar putea să înființeze o “*Activitate*” finanțată integral din venituri proprii în conformitate cu Legea 500/2002 privind finanțele publice. Această activitate contra cost ar putea acoperi o gamă largă de servicii - de la trainingul personalului producătorilor oficiali de statistică și a birourilor de statistică în chestiuni precum statistică, econometrie și IT, promovarea culturii statistice în diferite organizații – cum sunt organe ale administrației publice centrale și locale, întreprinderi de stat, companii, persoane juridice de drept public sau privat -, la servicii de prelucrare statistică, cercetări statistice speciale și lucrări, inclusiv publicații (care nu sunt incluse în programul statistic anual), organizarea de evenimente (de exemplu, conferințe, seminarii) și închirierea facilităților administrate de INS. INS ar realiza venituri din banii obținuți din aceste activități, din dobânzi, donații și sponsorizări. Ar putea exista mai multe avantaje ca urmare a implementării *Activității*:

- Activitățile recomandate vor genera venituri care vor rămâne la dispoziția INS, nu vor mai merge la bugetul de stat.
- Creează premisele pentru dezvoltarea acelor activități care generează venituri.
- Creșterea capacității instituționale și financiare prin dezvoltarea serviciilor oferite (inclusiv capacitatea de a identifica contravenții și de a aplica sancțiuni).
- Personalul (contractual, funcționarii publici, statisticieni) implicat în aceste activități poate avea venituri suplimentare din aceste activități.
- Pentru a realiza activitățile, INS poate atrage personal extern, pe care în alte condiții nu ar putea să îl angajeze (posturile folosite pentru realizarea *Activității* nu fac parte din numărul maxim de posturi din INS care sunt finanțate de la bugetul de stat).
- Veniturile realizate pot fi folosite pentru a remunera personalul implicat în îndeplinirea *Activității*, acordarea de indemnizații de performanță pentru personalul INS, pregătirea profesională a angajaților și dotarea instituției cu echipamente și tehnică de calcul.

INS și direcțiile teritoriale ar putea utiliza, pe baza unui contract individul de muncă (de ex., drepturi de proprietate intelectuală, drepturi de autor), personalul de specialitate propriu specializat, inclusiv funcționari publici și contractual, pentru realizarea *Activității*. Personalul implicat în *Activitate* ar trebui să fie plătit conform legislației privind instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii. Personalul implicat în acest sens nu ar face parte din numărul maxim de posturi din cadrul INS finanțate de la bugetul de stat. Pe lângă plata personalului, veniturile obținute astfel în plus ar putea fi folosite la finanțarea cheltuielilor curente și de capital, dotarea cu echipamente și tehnică de calcul a INS și a direcțiilor teritoriale, pregătirea profesională a personalului și acordarea de bonusuri de performanță pentru cei cu rezultate deosebite.

Ca o practică în cadrul autorităților publice românești, un exemplu relevant este *Activitatea* organizată la nivelul Ministerului de Finanțe (HG 1515/2002 privind stabilirea unei activități finanțate integral din venituri proprii la Ministerul de Finanțe) unde este înființată o *Revistă Financiară*. Revista este parte a organigramei ministerului, deci angajații revistei sunt și angajații ministerului și sunt remunerați conform grilei de salarizare a MF. Autorii revistei provin atât din structura MF și din afara instituției (profesori, studenți, economiști, avocați etc.). Drepturile de autor sunt calculate în funcție de bugetul revistei și numărul de pagini. De asemenea, angajații MF pot semna articole atât ca angajați ai instituției, cât și în nume propriu, pot alege subiecte din domeniul în care lucrează în cadrul instituției, precum și altele din domeniile revistei (taxe, contabilitate, juridic, audit etc.). Angajații revistei au printre responsabilitățile din fișa postului, posibilitatea (fără să fie obligați) să contribuie cu studii/materiale. În sprijinul deciziei de a include această *Activitate*, INS poate să în considerare experiența altor instituții publice cu privire la astfel de activități (ca de exemplu, Consiliul Concurenței – o întâlnire cu specialiștii din această instituție este luată în considerare în viitorul apropiat).

- *Personal*

În conformitate cu Codul administrativ, ar trebui creată o funcție publică specifică de statistician începând cu începutul anului următor promulgării noii legi a statisticii (de exemplu, 1 ianuarie 2023). Această poziție ar fi în cadrul SSN și ar fi aplicabilă INS și APSO. Legislația secundară care prevede norme și detalii pentru angajarea în noua poziție de statistician, grila de plată și corespondența unui astfel de loc de muncă funcției de funcționar public general ar trebui elaborate în termen de 120 de zile de la introducerea noii funcții. Ar trebui luată în considerare o grilă de salarizare adecvată pentru statisticieni, pe baza celor pentru funcționarii publici din categorii sau cu atribuții similare care se sunt aplicate altor entități guvernamentale, precum și a sarcinilor și responsabilităților pe care le presupune această activitate specifică. Funcționarilor publici și statisticienilor atât din INS, cât și din filialele locale, ar trebui să li se permită să întreprindă, pe baza contractelor individuale, activități contra cost în cadrul „*Activității*” finanțate din venituri proprii. În prezent, o nouă lege a salarizării în sectorul public este în pregătire și se așteaptă să stabilească noi reglementări și abordări salariale în ceea ce privește funcționarii publici și cei remunerați din fonduri publice.

Avantajele trecerii la funcția publică specifică de statistician, cuprinde două aspecte: motivația legată doar de venituri prin tranziția la o altă grilă de salarizare; și aspectul profesional - modul în care statisticienii își onorează propriul statut profesional și modul în care societatea îi evaluează. Este necesar ca statisticienii să își exercite profesia la cele mai înalte standarde, iar societatea să fie informată cu privire la munca lor, să le recunoască importanța și să pună în practică cercetările pe care le efectuează statisticienii. Rezultatul ar trebui să fie benefic atât statisticienilor, cât și societății în toate formele posibile, variind de la aspecte materiale până la aspecte morale.

În vederea pregătirii trecerii la noile posturi definite, se așteaptă ca INS să facă următorii pași:

- Reangajarea personalului și aprobarea listei de posturi la INS se face printr-un ordin al Președintelui INS în baza unui articol specific din proiectul de lege.
- Transformarea pozițiilor/funcțiilor publice generale care au în atribuții legat de dezvoltarea activităților prevăzute în programele naționale statistice anuale în proporție mai mare de 50 la sută din atribuțiile legate de funcțiile publice de conducere și execuție ar trebui să se facă pe baza unei evaluări a acestor atribuții (de exemplu, dacă 3 din 5 atribuții incluse în fișa postului sunt legate de

dezvoltarea acestor activități incluse în programele naționale statistice anuale, atunci propunerea va fi să se transforme posturile de funcție public generală în funcție publică specifică).

- Procentul menționat mai sus (50 la sută) ar trebui să fie stabilit similar cu prevederile în baza cărora a fost decisă funcția publică de consilier de achiziții publice (Art. 610 din OUG 57/2019).

- Proiectul de lege stipulează că funcția publică specifică de statistician este introdusă la nivelul SSN, nu în cadrul INS, dar și la nivelul APSO pentru a permite dezvoltarea domeniului și la nivelul altor producători de statistici oficiale.

Planul de dezvoltare a carierei pentru statisticieni ar putea cuprinde un program de dezvoltare de minimum doi ani pentru noii recruți, care să presupună o serie de cursuri obligatorii, evaluări periodice ale progresului personal și două-trei rotații obligatorii pentru a oferi angajaților o experiență de muncă diversă înainte de obținerea unui post permanent. Statisticienilor ar trebui să li se ofere o serie de oportunități de învățare și dezvoltare, inclusiv dezvoltare profesională continuă, metode de învățare, pregătire în statistică obligatorie și oportunități de ucenicie. Adaptarea la exemplele de bune practici prezentate în Anexa 6 la specificul românesc ar putea oferi soluții pentru păstrarea statisticienilor și dezvoltarea capacităților celor care lucrează într-o instituție publică. INS ar putea stabili criteriile/condițiile pentru a permite angajaților să intre/rămână în funcția publică specifică în baza unui algoritm specific. Aceste criterii ar putea include, de exemplu, o diplomă în statistică – licență sau Master sau doctorat sau alte studii post-universitare -, publicarea anuală a unor articole în reviste recunoscute, participarea anuală la conferințe naționale sau internaționale.

Două opțiuni pot fi luate în considerare pentru implementarea acestor criterii.

- O serie de criterii cărora să le corespundă un anumit scor, cum ar fi:

- participarea la evenimente științifice naționale, regionale sau locale.
  - participarea la cursuri post-universitare și absolvirea lor.
  - participarea la evenimente științifice internaționale.
  - participarea la evenimente științifice online
  - obținerea unei diplome de master în statistică.
  - obținerea unui doctorat în domeniul statisticii.
  - să fie profesor universitar cu activitate academică ce este confirmată de către universitate/mediul academic.
  - să fie instructor de stagii de formare de practică/internship și care nu sunt profesori, dar care au fost aleși să sprijine pregătirea studenților în domeniul statisticii.
  - să fie implicați în ghiduri de programe de pregătire pentru a obține un doctorat, diploma de master și/sau certificate de studii complementare.
  - publicarea de articole în domeniul statisticii în publicațiile catalogate ISI (conform Ordinului 4692/2011 al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului). Existența a mai multor autori duce la împărțirea procentuală a scorului acordat.
  - publicarea unei cărți sau monografii în domeniul statisticii. Existența a mai multor autori duce la împărțirea procentuală a scorului acordat.
  - traducerea unei cărți în domeniul statisticii. Existența a mai multor autori duce la împărțirea procentuală a scorului acordat.
- O altă opțiune este ca statisticianul să acumuleze punctaj într-un sistem de Educație Continuă în Statistică (ECS – similar celui pentru profesii unde este obligatorie acumularea de puncte pe parcursul unui an (vezi ECS pentru medici, asistenți medicali)).

- *Colectarea și confidențialitatea datelor*

INS este autorizat să colecteze date statistice din orice sursă disponibilă, direct de la gospodării, exploatații agricole, persoane fizice și juridice, precum și din surse de date administrative pentru a putea desfășura activitățile legate de programul statistic național anual. APSO este, de asemenea, autorizat să colecteze date inclusiv date individuale care sunt gestionate de autoritatea publică / instituția publică în care activează. În timp ce INS și APSO pot utiliza date cu caracter personal și special în scopuri statistice, trebuie să anonimizeze datele și să se asigure că nu acestea identifică persoana vizată, astfel să fie în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 / Regulamentul GDPR privind prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

- *Date din surse administrative*

INS ar trebui să aibă acces la surse administrative prin accesarea datelor din registrele autorităților și instituțiilor publice prin interconectarea sistemelor informatice, prin mijloace informatice, precum și prin proceduri stabilite bilateral. Se stabilesc obligații pentru instituțiile publice de a furniza sau permite accesul la date din sistemele informatice pe care le administrează.

- *Diseminarea datelor individuale în scopuri de cercetare științifică*

Noua lege a statisticii oficiale ar trebui să includă o dispoziție care să detalieze regulile privind diseminarea datelor individuale în scopuri de cercetare științifică. Datele individuale utilizate pentru producerea statisticilor oficiale ar putea fi diseminate în scopuri de cercetare științifică, dacă datele au fost colectate din surse publice, disponibile universal și au fost anonimizate, adică sunt distribuite într-o formă care nu permite în niciun fel identificarea furnizorilor de date, direct sau indirect. La cerere, producătorii de statistici oficiale pot furniza date individuale anonimizate cercetătorilor și birourilor de cercetare științifică pentru a fi folosite doar pentru cercetare științifică, fără a include date de identificare, în timp ce aceștia pot accesa doar datele care sunt direct relevante pentru obținerea rezultatelor pentru proiectul de cercetare științifică. Accesul la date individuale necesită un acord între părți, cu detalii privind aspecte precum scopul și obiectivul cercetării, obligațiile utilizatorilor cu privire la nedivulgarea datelor, asigurarea confidențialității statistice etc.

- *Sancțiuni*

În baza unei derogări de la OG 2/2001 privind regimul sancțiunilor și contravențiilor, banii obținuți din amenzi aplicate persoanelor juridice și fizice ar trebui să devină venituri la bugetul de stat într-o cotă de 50 la sută, în timp ce diferența de 50 la sută să intre în bugetul INS pentru a finanța „Activitatea”. Colectarea amenzilor ar fi urmărită de ANAF, după ce INS depune procesul-verbal de constatare la agenția fiscală. Acțiunile specifice vor fi descrise într-un ordin comun al ANAF și INS sau într-o Hotărâre de Guvern, dacă este cazul, după consultări cu Ministerul de Finanțe și ANAF.

6.2. Legislație secundară și norme de aplicare

În timp ce unele recomandări / dispoziții legale ar trebui să facă parte din noua lege a statisticii care urmează să fie aprobată de Guvern și adoptată de către Parlament, unele dispoziții legale ar trebui elaborate în conformitate cu actele ulterioare, legislația secundară /terțiară - și anume Normele de aplicare (NA) la lege, HG și ordinele președintelui INS. De exemplu, organizarea și funcționarea INS ar trebui aprobate în conformitate cu HG. De asemenea, dispozițiile legale privind problemele financiare și cele care impun sarcini sau conduite care trebuie respectate de către instituțiile care nu aparțin Guvernului ar trebui să facă parte din AN. În același timp, dispozițiile referitoare la Strategia statistică națională și la planurile statistice multianuale și anuale ar trebui să facă parte dintr-un HG ulterior. În mod similar, înființarea sucursalelor, unităților și serviciilor locale pentru dezvoltarea și producerea de statistici oficiale în alte orașe decât reședințele de județ ar trebui să facă obiectul ordinelor președintelui INS.

INS poate elabora reglementări în anumite domenii. Printre chestiunile aflate în competența INS se numără sistemul de indicatori statistici, metodologiile, clasificări și nomenclatoare de interes național, politica de revizuire a datelor statistice, reguli privind confidențialitatea datelor statistice, politici de diseminare și comunicare a datelor statistice oficiale, reguli de înființare și organizează registrele statistice și codul de

etică profesională al statisticianului. Regulamentele trebuie elaborate de organizația de statistică împreună cu APSO și aprobate prin ordin al președintelui INS.

7. Pașii următori pentru punerea în aplicare a recomandărilor propuse

În final, ultima etapă a implementării recomandărilor este procesul legislativ cu privire la noua lege a statisticii. Aceasta implică atât aparatul executiv și cel legislativ, pe lângă Președintele României, într-un proces care este explicat pe scurt mai jos.

7.1. Guvern

- *Inițiere:* INS pregătește pachetul legislativ care ar trebui să includă nota de fundamentare, motivarea, declarația care subliniază necesitatea unei astfel de legi și textul integral al legii propuse (proiectul de lege și normele de aplicare).
- *Consultare publică:* Proiectul de lege este supus consultării publice pentru o perioadă de 30 de zile.
- *Avizare de către ministerele de linie relevante:* Proiectul de lege este trimis spre avizare/opinie la ministerele de linie relevante și alte instituții, și anume Ministerul Justiției, Ministerul de Finanțe și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, BNR, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Autoritatea Națională pentru Supravegherea Datelor cu Caracter Personal și APSO. Avizarea/opinia dă unde verde pentru demararea efectivă a procesului legislativ.
- *Secretariatul General al Guvernului:* Propunerea legislativă este trimisă la SGG.
- *Consiliul Legislativ:* Ulterior, este prezentat Consiliului Legislativ pentru un punct de vedere specializat. Deși are doar rol consultativ, avizul Consiliului este foarte important și toate propunerile de legi trebuie să primească un feedback pozitiv înainte să avanseze în procesul de adoptare.
- *Aprobare de către Guvern:* După primirea avizului din partea Consiliului Legislativ, Guvernul aprobă proiectul de lege în ședință de Guvern și o înaintează Parlamentului.

7.2. Parlament

- *Senat:* Proiectul de lege a statisticii aprobat este trimis la Senat, prima camera sesizată.
  - *Comisii:* Proiectul de lege este distribuit pentru dezbateri la comisiile relevante (de specialitate) precum și la alte comisii, cum ar fi comisia juridică, pentru avizare. Comisiile relevante pregătesc un raport pe baza căruia proiectul de lege este programat pentru votul final la Senat.
  - *Vot:* Plenul Senatului aprobă proiectul de lege.
- *Camera Deputaților:* Același proces legislativ explicat mai sus are loc la Camera Deputaților, care este camera decizională.

7.3. Intrarea în vigoare

- *Promulgare:* După ce este aprobată/adoptată de către Parlament, legea este trimisă Președintelui României care trebuie să o promulge în termen de 20 de zile. Dacă există aspecte de clarificat sau probleme, Președintele o poate trimite înapoi în Parlament pentru reexaminare, solicitând forului legislativ să soluționeze problemele în cauză, dacă este cazul. O lege poate retrimisă în Parlament pentru reexaminare doar o singură dată. După ce problemele sunt soluționate (sau nu), noua lege este trimisă înapoi la Președinte care trebuie să o promulge.
- *Monitorul Oficial:* Noua lege este publicată în Monitorul Oficial și intră în vigoare în trei zile de la publicare sau la o anumită dată menționată în lege.

Anexe

Anexa #1. Recomandări privind prevederile legale cu privire la noua lege a statisticii

Recomandările din tabelul de mai jos au doar un rol consultativ și nu impun INS sau autorităților publice acțiuni obligatorii privind cadrul legislativ.

Notă: Toate acronimele sunt în limba română

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
1.	Capitolul I Dispoziții generale	
2.	Art.1. Scopul și sfera de aplicare (1) Prezenta lege stabilește cadrul legal pentru elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale. (2) În sensul prezentei legi, statisticile oficiale: a) sunt statistici care descriu pe baza metodelor statistice fenomenele economice, demografice, sociale și de mediu ale României; b) sunt elaborate, produse și diseminate în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii oficiale, reglementările europene referitoare la statistică, Codul de practici al statisticilor europene, precum și cu standardele și recomandările statistice convenite la nivel internațional; și c) sunt incluse în programele statistice. (3) Prezenta lege se aplică: a) tuturor persoanelor fizice și juridice rezidente în România, precum și celor nerezidente, care desfășoară activități pe teritoriul României; b) oricărui date aflate în posesia tuturor producătorilor de statistici oficiale.	HG 1 - Norme de aplicare Art.1. - Organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România se realizează în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii oficiale, cu prevederile <i>Regulamentului (CE) nr.223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei nr. 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene</i> , cu principiile stipulate în Codul de practici al statisticilor europene, precum și cu standardele și recomandările statistice convenite la nivel internațional, cu modificările și completările ulterioare.
3.	Art.2. Părțile Părțile legii includ: a) <i>Institutul Național de Statistică, denumit în continuare INS, inclusiv instituțiile din subordine;</i> b) <i>oficiile de statistică ale autorităților și instituțiilor publice, denumite în continuare officii de statistică;</i> c) <i>alți producători de statistici oficiale, denumiți în continuare APSO;</i> d) <i>Banca Națională a României, denumită în continuare BNR;</i> e) <i>respondenții, categorie în care se includ persoane fizice, gospodării, entități private și publice, cărora li se solicită sau care trebuie să furnizeze informații despre ei înșiși, inclusiv despre activitățile lor sau despre un subiect unitar sub observație cu care se află în relație directă, prin colectarea de date efectuate de producătorii de statistici oficiale;</i> f) <i>furnizorii de date administrative, constând din autorități și instituții publice naționale și locale care furnizează producătorilor de statistici oficiale date colectate în principal în scopuri administrative;</i> g) <i>utilizatorii statisticilor oficiale, respectiv persoane fizice sau juridice de orice fel care folosesc date statistice oficiale;</i> h) <i>Comitetul Sistemului statistic național, denumit în continuare COMSTAT, organism cu rol consultativ format din reprezentanți ai producătorilor de statistici oficiale;</i> i) <i>Consiliul Statistic Național, denumit în continuare CSN, organism cu rol consultativ în cadrul căruia sunt reprezentate, în principal, diferite categorii de utilizatori.</i>	
4.	Art.3. - Acte subsecvente (1) În aplicarea prezentei legi, Guvernul aprobă prin hotărâre: a) Organizarea și funcționarea INS; b) Normele de aplicare a prezentei legi, denumite în continuare <i>Norme de aplicare</i> ; c) Strategia Sistemului statistic național; d) Programele statistice naționale multianuale; e) Programele statistice naționale anuale. (2) Intră în competența de reglementare a INS, în conformitate cu prevederile prezentei legi: a) Sistemul de indicatori statistici, metodologiile, clasificările și nomenclatoarele de interes național; b) Politica de revizuire a datelor statistice; c) Politica de tratare a erorilor;	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	d) Normele privind confidențialitatea datelor statistice; e) Politica comună de diseminare și comunicare a datelor statistice oficiale; f) Standardele comune de calitate și cadrul de asigurare a calității datelor statistice; g) Codul de etică profesională a statisticianului; h) Regulile privind constituirea și organizarea registrelor statistice; i) Procedura de consultare a INS pentru dezvoltarea sau modificarea surselor de date administrative. (3) Documentele prevăzute la alin.(2) se elaborează de INS în colaborare cu APSO, se avizează de CSN și se aprobă prin ordin al președintelui INS, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și pe pagina de internet a INS.	
5.	Art.4. - Principii fundamentale (1) Toți producătorii de statistici oficiale elaborează, produc și diseminează statistici oficiale ale României cu respectarea prevederilor art.1 alin.(2) lit.b). (2) Principiile statistice se bazează pe Codul de practici al statisticilor europene și sunt detaliate în <i>Normele de aplicare</i>, iar criteriile de calitate pe care se bazează statistica națională sunt cele prevăzute în <i>Regulamentul (CE) nr.223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei nr. 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene</i>, cu modificările și completările ulterioare.	HG 1 - Norme de aplicare Art.2. - (1) Principiile fundamentale pe care se bazează statistica oficială sunt următoarele: a) independența profesională - producătorii de statistici oficiale decid în mod independent cu privire la dezvoltarea, producerea și difuzarea și comunicarea, în special în ceea ce privește selectarea surselor de date, conceptelor, definițiilor, metodelor și clasificărilor care urmează să fie utilizate, precum și calendarul și conținutul tuturor formelor de diseminare și comunicare, în lipsa oricărei presiuni din partea unor grupuri politice sau de interese ori din partea autorităților comunitare sau naționale, fără a aduce atingere cerințelor instituționale, cum ar fi dispozițiile bugetare privind instituțiile comunitare sau naționale ori definirea necesităților statistice; b) imparțialitate - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod neutru, iar toți utilizatorii trebuie să beneficieze de tratament egal; c) obiectivitate - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod sistematic, fiabil și just; acest principiu implică utilizarea de standarde profesionale și etice și transparența politicilor și practicilor urmate față de utilizatori și de respondenții cercetărilor statistice; d) acuratețe și fiabilitate - statisticile trebuie să măsoare, cât mai fidel, mai exact și mai cuprinzător posibil, realitatea pe care sunt menite să o reprezinte și presupun utilizarea unor criterii științifice de selectare a surselor, a metodelor și a procedurilor; e) coerență și comparabilitate - statisticile sunt consistente la nivel internațional și comparabile în timp și între regiuni și țări; f) claritate și transparență - statisticile oficiale trebuie prezentate într-un mod clar și ușor de înțeles, iar metodele și procedurile aplicate trebuie comunicate în mod transparent utilizatorilor pentru a facilita interpretarea corectă; g) confidențialitatea informațiilor statistice și utilizarea exclusivă în scopuri statistice - presupune protejarea datelor confidențiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sunt obținute direct în scopuri statistice sau indirect din surse administrative ori din alte surse și implică interzicerea utilizării datelor în alte scopuri decât cele statistice și a divulgării ilegale a acestora; h) eficiența costurilor - costurile pe care le implică elaborarea de statistici trebuie să fie proporționale cu importanța rezultatelor și a beneficiilor urmărite, resursele trebuie utilizate în mod optim, iar sarcina de răspuns trebuie redusă la minimum. Atunci când este posibil, datele solicitate trebuie să poată fi ușor de obținut din registrele sau sursele aflate la dispoziție. (2) Dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor oficiale trebuie să țină seama de recomandările și de cele mai bune practici internaționale.
6.	Art.5. Definiții (1) În aplicarea legii, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: a) anonimizarea - tehnică de prelucrare aplicată informațiilor și datelor cu caracter personal în vederea eliminării ireversibile a posibilității de identificare a persoanelor vizate;	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	b) cercetare statistică - procesul de cunoaștere a fenomenelor de masă, realizat cu ajutorul metodelor statistice, începând de la colectarea datelor individuale până la centralizarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statistice în formă agregată; c) coordonarea activităților statistice naționale - sincronizarea și integrarea conceptelor, definițiilor, metodelor și clasificărilor convenite la nivel internațional între producătorii de statistici oficiale pentru a asigura implementarea cu succes a programelor statistice; d) criptare - proces de codificare a informațiilor, inclusiv a datelor cu caracter personal, care sunt protejate prin măsuri tehnologice astfel încât să poată fi accesibile doar persoanelor autorizate; e) date administrative - date colectate și/sau deținute de către sau în numele autorităților și instituțiilor publice, în scopuri proprii în conformitate cu alte dispoziții decât legislația statistică; f) date individuale - datele cu caracter personal referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă ori datele referitoare la o entitate cu sau fără personalitate juridică, colectate de producătorii de statistici oficiale pe baza programelor statistice sau obținute din surse administrative, date destinate exclusiv prelucrării în scopuri statistice; g) date colectate în scop statistic - datele individuale sau agregate colectate la cerere, în scopul producerii de statistici, de către un producător de statistici oficiale; h) date statistice oficiale sau statistici oficiale - rezultatul obținut prin procesarea datelor individuale de către producătorul de statistici oficiale. Datele de natură statistică sau de altă natură, elaborate în afara condițiilor menționate mai sus, nu sunt date statistice oficiale; i) diseminare - activitatea de a face accesibile utilizatorilor statisticile oficiale, analizele statistice, serviciile statistice și metadatele; j) furnizor de date - persoana fizică sau juridică obligată, în sensul legii, să ofere, exclusiv pentru scopuri statistice, date asupra propriei persoane sau asupra altei unități statistice supuse observării, față de care se află într-o relație directă; k) identificator - o secvență de caractere care permite identificarea unică, în mod direct sau indirect, a unei unități statistice; l) metadate - date și alte documente care descriu datele colectate în scop statistic și procesele statistice într-un mod standardizat prin furnizarea de informații despre sursele de date, conceptele, definițiile, metodele, clasificările și calitatea datelor; m) operatori statistici - persoane fizice atrase temporar pe bază de contract încheiat în temeiul Codului civil, ale căror venituri obținute din această activitate le sunt aplicabile prevederile art.114 alin.(2) lit.a¹) din <i>Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare</i>; n) prelucrarea datelor statistice - procesarea datelor statistice, respectiv etapa complexă a procesului statistic realizată prin activități de codificare, clasificare, validare, agregare, corelare, modelare, analiză statistică, stocare, diseminare, arhivare, bazate pe metode științifice și utilizând infrastructură și aplicații informatice; o) proces statistic - toate activitățile necesare elaborării, producerii și difuzării datelor statistice, respectiv cele privind specificarea nevoilor, proiectarea, construirea, colectarea, procesarea, analizarea, diseminarea și evaluarea; p) producător de statistici oficiale - INS, APSO, precum și BNR, instituție publică independentă, producător de statistici oficiale cu competențe și responsabilități numai pentru domeniile în care are atribuții potrivit legii proprii de organizare și funcționare, care colectează date, prelucrează și diseminează statistici oficiale și metadatele aferente; q) producție - toate activitățile legate de colectarea, stocarea, prelucrarea, compilarea și analiza datelor necesare pentru realizarea statisticilor oficiale; r) registru statistic - documentul sinoptic creat și gestionat electronic, utilizat în scopuri statistice, în care sunt ordonate nominal sau simbolizate prin coduri, după criterii și caracteristici prestabilite, unități statistice;	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	s) <i>scop statistic</i> - cunoașterea cantitativă a manifestării fenomenelor economice, demografice, sociale și de mediu la nivelul ansamblului de unități statistice simple sau complexe de același fel. Pentru realizarea acestui scop se utilizează metode de colectare și de prelucrare a datelor statistice individuale și agregate; t) <i>Sistem statistic național</i> - ansamblul producătorilor de statistici oficiale, reuniți într-o structură coerentă și unitară, care participă la realizarea statisticilor oficiale; u) <i>statistică oficială</i> - activitățile reglementate prin lege sau prin alte acte normative adoptate în temeiul acesteia, precum și prin Statutul BNR, în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii naționale; v) <i>sursă de date administrative</i> – registrele și evidențele administrative ale autorităților și instituțiilor publice colectate în îndeplinirea obiectului lor de activitate, pe baza legislației naționale sau europene, aplicabile direct acestora, care poate fi accesată și utilizată în scopuri statistice; w) <i>unitate de raportare</i> - persoana fizică, gospodăria, persoana juridică, care furnizează date, exclusiv pentru scopuri statistice, potrivit conținutului, formei, periodicității și la termenele stabilite prin Programul statistic național anual; x) <i>utilizator de date statistice</i> - persoana fizică sau juridică de orice fel care folosește date statistice oficiale. (2) Termenii și expresiile: „<i>culegerea datelor</i>”, „<i>date confidențiale</i>”, „<i>dezvoltare</i>”, „<i>elaborare</i>”, „<i>identificare directă</i>”, „<i>identificare indirectă</i>”, „<i>statistici</i>”, „<i>unitate statistică</i>” și „<i>utilizare în scopuri statistice</i>” au înțelesul prevăzut la art.3 din Regulamentul (CE) nr.223/2009, cu modificările și completările ulterioare, și termenul „<i>pseudonimizare</i>” are semnificația potrivit art. 4 al Regulamentului (UE) 2016/679.	
7.	Capitolul II Sistemul statistic național	
8.	Secțiunea 1 Componența și coordonarea Sistemului statistic național	
9.	Art.6. Componența și structura Sistemului statistic național Sistemul statistic național, denumit în continuare SSN, este format din: a) <i>INS</i> - membru al Sistemului statistic european, în calitate de principal producător de date statistice oficiale ale statului și autoritatea responsabilă pentru coordonarea tuturor activităților la nivel național pentru elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale în cadrul SSN din România; b) <i>APSO</i> - autoritățile și instituțiile publice, desemnate conform prezentei legi de INS, în calitate de producători de statistici oficiale, din domeniile specifice de competență.	
10.	Art.7. Coordonarea și funcționarea SSN (1) Fără a aduce atingere statutului BNR în calitate de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență, INS este autorizat să coordoneze activitățile statistice ale autorităților și instituțiilor publice cuprinse în SSN și să coordoneze programarea și raportarea statistică, monitorizarea calității, a metodologiei, a transmiterii datelor și comunicarea privind acțiunile statistice ale SSN și ale Sistemului statistic european. (2) În raport cu APSO, INS exercită prerogative de monitorizare, coordonare și asistență tehnică, pentru a asigura caracterul unitar al metodologiilor, clasificărilor, metodelor și al tehnicilor de colectare, de prelucrare și de diseminare a datelor statistice oficiale produse, în conformitate cu Programul statistic național anual și cu cerințele Sistemului statistic european.	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	(3) INS și BNR sunt împuternicite, pentru domeniile în care au atribuții potrivit legii, să își stabilească metodologiile privind colectarea, procesarea, analiza, difuzarea și constituirea seriilor de date statistice în domeniile lor de competență, cu respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale. (4) INS și BNR cooperează și își coordonează activitățile pentru creșterea eficienței, reducerea sarcinii de răspuns a furnizorilor de date primare, pentru îmbunătățirea calității datelor statistice și pentru diseminarea acestora pe plan național și internațional. (5) BNR poate elabora strategii de dezvoltare și programe de implementare statistică pentru elaborarea statisticilor oficiale în domeniul în care are atribuții în conformitate cu propria lege de organizare și funcționare.	
11.	Art.8. COMSTAT (1) COMSTAT este organismul cu rol consultativ, format din reprezentanți ai producătorilor de statistici oficiale ce fac parte din SSN, care are ca principal rol sprijinirea INS în procesul de coordonare a SSN pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare a acestuia și a programelor statistice naționale. (2) COMSTAT analizează și formulează propuneri cu privire la proiectele documentelor prevăzute la art.3, cu excepția celui prevăzut la art.3 alin.(1) lit.a). (3) În cadrul COMSTAT, reprezentantul BNR este consultat, în vederea adoptării și utilizării conceptelor, clasificărilor, celor mai bune metode și tehnici de colectare, prelucrare și diseminare, pentru asigurarea unei mai mari coerențe și a unei mai bune comparabilități între statisticile realizate. (4) Componenta COMSTAT se stabilește prin ordin al președintelui INS. (5) Conducerea COMSTAT este asigurată de către președintele INS. (6) Reprezentanții INS sunt membri de drept ai COMSTAT. (7) Secretariatul tehnic al COMSTAT este asigurat de INS. (8) COMSTAT funcționează pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare	
12.	Secțiunea a 2-a INS	
13.	Art.9. Rolul (1) INS este autoritatea națională de statistică desemnată ca fiind organismul responsabil de coordonarea tuturor activităților la nivel național destinate dezvoltării, elaborării și difuzării statisticilor europene, în conformitate cu Programul statistic european. (2) INS reprezintă unicul punct de contact pentru Comisie (Eurostat), cu privire la aspectele statistice reglementate de sistemul statistic european, cu excepția sistemului statistic gestionat de BNR în conformitate cu Sistemul European al Băncilor Centrale. (3) Responsabilitatea de coordonare a INS acoperă toate celelalte autorități naționale producătoare de statistici oficiale, stabilite prin programul statistic național și european. (4) INS este consultat înainte de adoptarea oricărui proiect de act normativ care ar putea influența activitatea statistică. (5) În calitate de principal producător de date statistice oficiale ale statului, INS este autorizat: a) să solicite și să obțină gratuit date statistice de la toate persoanele fizice și juridice rezidente în România sau nerezidente care își desfășoară activitatea pe teritoriul României; b) să utilizeze, în afara personalului propriu, operatori statistici pentru colectarea datelor de la gospodăriile populației și de la persoanele juridice cuprinse în cercetările statistice; c) să contracteze, în condițiile legii, servicii specializate, potrivit prevederilor art.35, pentru realizarea cercetărilor, analizelor și studiilor statistice.	HG 2 - Organizarea INS Art. ... - Atribuțiile principale ale INS (1) INS exercită, în domeniile sale de competență, următoarele atribuții principale: a) realizează programarea strategică de dezvoltare a SSN; b) definește și implementează, în domeniul său de activitate, cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice; c) elaborează sistemul de indicatori statistici, metodologiile, clasificările și nomenclatoarele de interes național, pe baza cerințelor naționale și a normelor și standardelor internaționale, și aplică tehnologiile și tehnicile specifice de obținere și de procesare a datelor; d) asigură producerea uniformă și la timp a statisticilor oficiale, ghidează și revizuieste aplicarea metodologiilor și standardelor statistice, efectuează cercetări și ia măsuri pentru a îmbunătăți continuu calitatea statisticilor oficiale în colaborare cu APSO; e) asigură planificarea și implementarea activităților statistice într-o manieră participativă prin programe statistice coerente care prioritizează activitățile statistice pentru a genera informațiile necesare măsurării fenomenelor economice, demografice, sociale și de mediu, pentru dezvoltarea politicilor publice și pentru luarea deciziilor;

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
		f) asigură dezvoltarea, promovarea, garantarea și menținerea calității statisticilor oficiale, evitarea duplicării muncii, îmbunătățirea comparabilității statisticilor, promovarea activităților de dezvoltare statistică și a utilizării metodelor adecvate în colectarea și producerea de statistici, precum și consolidarea încrederii în SSN; g) asigură absorbția întregii problematice stipulate în legislația europeană și implementarea acesteia; h) asigură transpunerea directivelor europene în domeniul statisticii și notificarea acestora către Comisia Europeană. Suplimentar față de procesul de notificare a măsurilor naționale care transpun directive europene, INS notifică Comisiei Europene toate măsurile legislative adoptate în domeniile guvernate de directivele europene transpuse în legislația națională, potrivit domeniilor sale de responsabilitate; i) negociază și încheie tratate internaționale la nivel departamental și alte înțelegeri internaționale; j) stabilește forma de prezentare, termenele și periodicitățile de furnizare a datelor statistice solicitate; k) colectează date statistice, produce și diseminează statistici oficiale; l) realizează studii metodologice, analize statistice și interpretări ale statisticilor oficiale; m) organizează și administrează registrele și bazele de date statistice; n) cooperează cu APSO la elaborarea, implementarea și monitorizarea realizării strategiei naționale și programelor statistice naționale; o) acordă asistență tehnică și metodologică APSO în proiectarea și realizarea cercetărilor statistice specifice, precum și în administrarea bazelor de date statistice; p) colaborează cu ministerele și cu alte instituții de specialitate ale administrației publice, în vederea compatibilizării SSN cu celelalte sisteme informaționale; q) monitorizează aplicarea unitară a principiilor fundamentale de funcționare a SSN și respectarea reglementărilor legale în domeniul statisticii oficiale; r) implementează conceptele privind managementul calității în statistică și ale Codului de practici al statisticilor europene, în SSN; s) promovează cultura statistică în România și desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul statisticii; t) organizează cursuri de scurtă durată, seminarii, conferințe interne și internaționale, participări la activități de cercetare științifică și acordă asistență tehnică în domeniul statisticii, național și internațional. u) desfășoară, organizează și promovează, în conformitate cu cadrul legal aplicabil, activități de formare profesională continuă, pentru personalul specializat al INS, APSO și a birourilor statistice; v) administrează bunurile și gestionează bugetele și fondurile alocate; w) utilizează eficient sala de conferințe și spațiile adiacente acesteia, existente în cadrul sediului administrativ al INS; x) realizează și alte sarcini specifice domeniului său de activitate.
14.	Art.10. Organizarea (1) INS este organizat și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului. (2) În subordinea INS funcționează direcții regionale și județene de statistică ca instituții publice cu personalitate juridică, finanțate integral de la bugetul de stat, prin bugetul INS. Direcțiile teritoriale de statistică îndeplinesc aceleași competențe care revin INS în calitate de producător de statistici oficiale. (3) Organizarea și funcționarea INS, inclusiv atribuțiile acestuia și responsabilitățile președintelui, se aprobă prin hotărâre a Guvernului.	HG 2 - Organizarea INS Art. ... Organizarea INS În scopul asigurării unui nivel corespunzător de acoperire statistică a teritoriului țării, prin ordin al președintelui INS se pot crea compartimente, birouri sau servicii pentru colectarea și diseminarea datelor statistice și în alte orașe decât cele reședință de județ, precum și în sectoarele municipiului București, cu încadrarea în numărul maxim de posturi aprobat.
15.	Art.11. Conducerea	HG 2 - Organizarea INS Art. ... - Responsabilitățile președintelui INS

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	(1) INS este condus de un președinte cu rang de secretar de stat, ordonator principal de credite, ajutat de unul sau mai mulți vicepreședinți cu rang de subsecretar de stat, numiți în funcție prin decizie a prim-ministrului pentru un mandat de 5 ani, pe criterii de profesionalism. (2) Președintele și vicepreședinții trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) să fie cetățeni români, cu domiciliul stabil în România; b) să aibă studii superioare de lungă durată, absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă, înaltă competență și o bună reputație profesională; c) să aibă vechime în activitatea statistică ori în învățământul superior din domeniul de licență cibernetică, statistică și informatică economică, sociologie sau economie de cel puțin 15 ani în cazul președintelui, respectiv cel puțin 12 ani în cazul vicepreședinților; d) nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, infracțiuni de corupție sau de serviciu, infracțiuni care împiedică înfăptuirea justiției, infracțiuni de fals ori a unei infracțiuni săvârșite cu intenție care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției publice, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea, amnistia post-condamnatorie sau dezincredințarea faptei; e) să nu fie membri ai vreunui partid politic pe perioada exercitării mandatului. (3) O persoană poate îndeplini funcția de președinte sau, după caz, de vicepreședinte, pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive. (4) Cu cel puțin 6 luni înainte de data încetării la termen a mandatului președintelui în funcție, INS va publica pe pagina de internet proprie un anunț cu privire la vacantarea funcției de președinte al INS și posibilitatea depunerii de candidaturi de către persoanele care sunt interesate și îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege. Candidaturile se depun, în termen de maximum 3 luni de la data publicării anunțului, la CSN, care le analizează prin prisma îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege. Orice decizie luată de CNS trebuie să aibă o motivație clară și demonstrabilă. Președintele INS în funcție nu participă la realizarea analizei și luarea deciziei. Candidaturile care au fost selectate de CSN se înaintează prim-ministrului, cu cel puțin 30 de zile înainte de data încetării la termen a mandatului președintelui în funcție, și sunt însoțite de o prezentare detaliată a considerentelor care stau la baza propunerilor formulate, în vederea luării unei decizii motivate. În cazul în care mandatul președintelui în funcție încetează într-una dintre situațiile prevăzute la alin.(6), termenele prevăzute în prezentul alineat se reduc cu o treime. (5) Vicepreședinții sunt numiți în funcție pe baza unei liste cu cel puțin trei candidați pentru fiecare post, înaintată prim-ministrului de către președintele INS, cu avizul COMSTAT. (6) Mandatul președintelui și al vicepreședinților încetează în următoarele situații: a) în situația imposibilității de a-și îndeplini mandatul mai mult de 120 de zile calendaristice consecutive dintr-un interval de 140 de zile; b) prin demisie, prin deces sau la expirarea mandatului; c) prin demitere, în situații excepționale, atunci când, prin acțiunile lor, au afectat în mod grav independența funcțională a INS. (7) În situația în care persoana care îndeplinește funcția de președinte sau, după caz, de vicepreședinte este trimisă în judecată penală, aceasta poate fi suspendată din funcție prin decizie a prim-ministrului. În cazul unei hotărâri judecătorești de achitare, suspendarea încetează, iar în cazul unei hotărâri judecătorești de condamnare, mandatul încetează de drept. (8) Pe perioada suspendării din funcție sau în cazul vacantării funcției de președinte, atribuțiile acestuia sunt exercitate de către unul dintre vicepreședinți desemnat prin decizie a prim-ministrului. (9) Dacă funcția de președinte sau de vicepreședinte devine vacantă se procedează la numirea unei noi persoane în funcția respectivă, în condițiile prevederilor prezentului articol. (10) INS are un secretar general, înalt funcționar public, numit în condițiile legii. Secretarul general îndeplinește atribuțiile și responsabilitățile prevăzute la art.61 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.	(1) Independența profesională a INS este asigurată de președintele INS, care are următoarele responsabilități: a) are responsabilitatea exclusivă de a decide în privința proceselor, metodelor, standardelor și procedurilor statistice și în privința conținutului și a calendarului comunicării statistice și publicațiilor legate de statistică dezvoltate, produse și diseminate de INS. b) organizează, coordonează și controlează aplicarea legilor, ordonanțelor și a hotărârilor Guvernului, a ordinelor și a instrucțiunilor emise potrivit legii, cu respectarea cadrului, principiilor și criteriilor ce stau la baza independenței profesionale a INS; c) inițiază proiecte de acte normative în domeniul statisticii sau în domenii conexe și aprobă actele normative inițiate de alte instituții cu impact în domeniile care se află în responsabilitatea sa. d) reprezintă SSN în cadrul Sistemului Statistic European; e) reprezintă interesele statului în diferite organe și organisme internaționale în probleme de statistică, în conformitate cu acordurile și convențiile la care România este parte, precum și cu alte înțelegeri stabilite în acest scop, și dezvoltă relații de colaborare cu organe și organizații similare din alte state, precum și cu organizații internaționale; f) acționează în mod independent în îndeplinirea sarcinilor statistice ale INS fără să solicite și fără să accepte instrucțiuni în materie de statistică din partea Guvernului, autorităților și instituțiilor publice sau a altor entități; g) coordonează activitățile statistice ale tuturor autorităților naționale care răspund de elaborarea, producerea și difuzarea datelor asupra evoluției economico-sociale a României, fără a aduce atingere statutului BNR în calitate de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență; h) coordonează activitatea de cooperare internațională în domeniul statistic, fără a aduce atingere statutului BNR în calitate de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență; i) răspunde pentru activitățile statistice și pentru execuția bugetară a INS; j) este împuternicit să decidă cu privire la toate aspectele legate de managementul intern al INS; k) numește și eliberează din funcție, în condițiile legii, personalul din aparatul propriu al INS, precum și conducerea unităților sale subordonate; l) cooperează cu instituțiile de învățământ superior de specialitate pentru formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului din sistemul statisticii oficiale; m) publică un raport anual de activitate și poate formula observații și propuneri în legătură cu alocarea bugetară legată de activitățile statistice curente și de perspectivă ale INS și ale SSN; n) îndeplinește alte atribuții specifice, în domeniul său de activitate. (2) Președintele INS reprezintă instituția în raporturile cu Administrația prezidențială, Parlamentul României, Guvernul României, cu alte autorități și instituții publice, cu terțe persoane juridice, cu persoane fizice, precum și cu organizații din țară și din străinătate. Președintele poate da împuternicire de reprezentare specifică și altor persoane din cadrul INS. (3) În exercitarea atribuțiilor sale, președintele emite ordine și instrucțiuni. (4) Atribuțiile specifice vicepreședinților sunt stabilite prin ordin al președintelui.

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	(11) Președintelui, vicepreședinților și secretarului general li se aplică în mod corespunzător dispozițiile Titlului IV "Conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice" al Legii nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.	
16.	Art.12. Independența profesională (1) Președintele INS acționează în mod independent în îndeplinirea sarcinilor statistice ale INS cu respectarea prevederilor art.1 alin.(2) lit.b), fără să solicite și fără să accepte instrucțiuni în materie de statistică din partea Guvernului, autorităților și instituțiilor publice sau a altor entități. (2) Președintele INS reprezintă SSN în cadrul Sistemului statistic european, fără a aduce atingere statutului BNR în calitate de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență și coordonează activitățile statistice ale tuturor autorităților și instituțiilor publice care răspund de elaborarea, producerea și difuzarea datelor asupra evoluției economico-sociale a României.	
17.	Art.13. Funcția publică specifică de statistician³ (1) Începând cu data de 1 ianuarie 2023, în cadrul SSN aplicabil INS și APSO se introduce funcția publică specifică de <i>statistician</i> . (2) Funcția publică specifică de statistician este funcția publică de specialitate utilizată pentru personalul de specialitate al INS și al APSO care au în atribuțiile postului desfășurarea de activități prevăzute în programele statistice anuale, în proporție mai mare de 50% din atribuțiile aferente funcției publice. (3) Funcțiile publice specifice de statistician, în funcție de nivelul de studii și vechimea minimă în activitatea statistică, precum și echivalarea acestora cu funcțiile publice generale sunt prevăzute în anexa [*] care face parte integrantă din prezenta lege. (4) Personalul încadrat în funcția publică de statistician beneficiază de drepturile și îndeplinește obligațiile care revin funcționarilor publici conform legislației în vigoare. Salarizarea statisticienilor se face potrivit salarizării personalului plătit din fonduri publice, în condițiile legii.	

³ Conform art.383 și 384 din OUG nr.57/2019 privind Codul administrativ:

Art.383.

(1) *Funcțiile publice se clasifică după cum urmează:*

- a) *funcții publice generale și funcții publice specifice;*
- b) *funcții publice din clasa I, funcții publice din clasa a II-a, funcții publice din clasa a III-a;*
- c) *funcții publice de stat, funcții publice teritoriale și funcții publice locale.*

(2) *Funcțiile publice generale reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților cu caracter general și comun tuturor autorităților și instituțiilor publice, în vederea realizării competențelor lor generale.*

(3) *Funcțiile publice specifice reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților cu caracter specific unor autorități și instituții publice, în vederea realizării competențelor lor specifice, sau care necesită competente și responsabilități specifice.*

Art.384.

(1) *Stabilirea funcțiilor publice specifice și echivalarea acestora cu funcțiile publice generale se fac prin lege.*

(2) *În înțelesul prezentului cod, echivalarea funcțiilor publice specifice cu funcțiile publice generale se referă la echivalarea în mod cumulativ a următoarelor condiții:*

- a) *nivelul funcției publice;*
- b) *nivelul studiilor necesare pentru exercitarea funcției publice;*
- c) *vechimea în specialitate necesară pentru exercitarea funcției publice.*

^{*} *Observație: Anexa va fi elaborată/adăugată ulterior de către INS.*

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
18.	Art.14. Resurse (1) INS este finanțat de la bugetul de stat și din venituri proprii, din sursele prevăzute la art. 15. (2) Personalul INS este format din funcționari publici pe funcție publică generală, funcționari publici pe funcție publică specifică și personal contractual. (3) Nivelul fondurilor și numărul de posturi necesare realizării activităților ce revin INS prin programele statistice naționale se stabilesc anual, în limita fondurilor și a numărului de posturi aprobate prin legea bugetului de stat. (4) Prin derogare de la prevederile art.94 alin.(1) și alin.(2) lit.a) din Legea nr.161/2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin derogare de la Art. 551 coroborat cu Art. 445 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ pentru personalul contractual, funcționarii publici și personalul contractual din cadrul INS pot exercita activități remunerate și funcții pentru realizarea Activității finanțate integral din venituri proprii conform art.15 și pot exercita funcții sau activități în domeniile prevăzute la art.96 alin.(1) din Legea nr.161/2003, cu modificările și completările ulterioare ⁴. (5) Pentru colectarea de date prin interviu ca parte a recensămintelor sau altor cercetări statistice incluse în programele statistice naționale, INS poate atrage temporar operatori statistici, definiți conform art.5 alin.(1) lit.m). Plata operatorilor statistici atrași temporar în activitatea de colectare a datelor statistice se realizează pe bază de tarife stabilite în funcție de complexitatea cercetărilor efectuate. Tarifele se stabilesc prin ordin al președintelui INS, iar veniturile astfel obținute se impozitează potrivit legii. (6) Gospodăriile populației, care constituie unități de cercetare statistică, sunt plătite pentru completarea de către membrii gospodăriei a formularelor aferente cercetărilor statistice la care participă, pe baza unei indemnizații stabilite prin ordin al președintelui INS, impozitate potrivit legii. (7) În cazul deplasărilor pentru colectarea datelor în altă localitate decât cea de domiciliu, operatorii statistici beneficiază și de decontarea cheltuielilor de transport; la aceste cheltuieli se adaugă cheltuielile de transport efectuate pentru instruire, precum și cele pentru primirea și predarea chestionarelor.	HG 2 - Organizarea INS Art. ... Aspecte financiare (1) Pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr.1296/2013, (UE) nr.1301/2013, (UE) nr.1303/2013, (UE) nr.1304/2013, (UE) nr.1309/2013, (UE) nr.1316/2013, (UE) nr.223/2014, (UE) nr.283/2014 și a Deciziei nr.541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr.966/2012, INS poate primi, fără a fi necesară o cerere de propuneri, contribuții financiare sub formă de granturi de la Comisia Europeană. (2) Granturile obținute conform alin.(1) funcționează pe principiul prefinanțării din bugetul beneficiarului, al restituirii cheltuielilor de către finanțator și al reîntregirii veniturilor. (3) INS este autorizat să gestioneze fonduri externe, în conformitate cu prevederile legale, și să utilizeze personal suplimentar de specialitate pe perioada derulării activităților finanțate din aceste fonduri. (4) INS poate atrage și angaja fonduri externe nerambursabile, precum și fonduri de cofinanțare aferente acestora. (5) Fondurile prevăzute la alin.(1)-(4), precum și fondurile reprezentând contribuția părții române aferentă acestora sunt cuprinse în bugetul INS. (6) În situația în care se obțin fonduri externe nerambursabile după aprobarea legii bugetului de stat, acestea se utilizează conform destinației primite și urmează a fi cuprinse în buget, cu prilejul rectificărilor bugetare. (7) Contribuția părții române aferentă fondurilor prevăzute la alin.(6) se asigură din creditele bugetare aprobate și urmează a fi cuprinsă în bugetul de stat, cu ocazia rectificării bugetare, și se utilizează conform legislației în domeniul finanțelor publice. (8) Pentru realizarea proiectelor finanțate din fondurile externe nerambursabile atrase și, după caz, din fondurile reprezentând contribuția părții române, INS și unitățile sale subordonate utilizează personalul propriu și personal suplimentar de specialitate, precum și operatori statistici, pe perioada derulării proiectelor.
19.	Art.15. Activitate finanțată integral din venituri proprii (1) În conformitate cu prevederile art.67 din <i>Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare</i>, pe lângă INS și direcțiile teritoriale de statistică se înființează o activitate fără personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, denumită în continuare <i>Activitatea</i>. (2) <i>Activitatea</i> constă în: a) activități de formare profesională continuă, pentru personalul de specialitate al INS, APSO și al oficiilor de statistică în domeniile statistică, demografie, economie, econometrie, și sociologie cantitativă și tehnologia informației; b) promovarea culturii statistice în sistemul administrației publice centrale și locale, în companii și societăți naționale, regii autonome, societăți comerciale, persoane juridice de drept public sau privat; c) furnizarea de servicii de prelucrare statistică conform art.43 alin.(1); d) furnizarea de produse și servicii statistice constând în cercetări și lucrări statistice speciale, inclusiv publicații care nu sunt cuprinse în programul statistic național anual, conform art.43 alin.(2);	HG 2 - Organizarea INS Art. ... - Activitate finanțată integral din venituri proprii (1) Bugetul de venituri și cheltuieli aferent <i>Activității</i> prevăzute la art.15 din lege se întocmește la venituri pe surse de proveniență, iar la cheltuieli după natura și destinația acestora, potrivit clasificărilor bugetare. Fundamentarea, elaborarea, aprobarea și executarea indicatorilor bugetari se fac cu respectarea reglementărilor legale în vigoare. (2) Excedentul anual rezultat din execuția bugetului de venituri și cheltuieli aferent <i>Activității</i> se reportează în anul următor și se utilizează cu aceeași destinație. (3) Execuția de casă a bugetului de venituri și cheltuieli al <i>Activității</i> se realizează prin Trezoreria Statului, conform prevederilor legale în vigoare. (4) Raportarea execuției de casă a bugetului de venituri și cheltuieli al <i>Activității</i> se efectuează în conformitate cu prevederile legale în vigoare. (5) <i>Activitatea</i> se încadrează la capitolul bugetar la care este încadrată instituția publică care o organizează.

⁴ Art.96 alin.(1) din Legea nr.161/2003, cu modificările și completările ulterioare:

Funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice. Funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, funcționar public parlamentar sau funcționar public cu statut special, potrivit fișei postului.

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	e) organizarea de conferințe, simpozioane, întruniri, seminarii, expoziții, evenimente festive și altele asemenea, precum și utilizarea și închirierea spațiilor aflate în administrarea INS; (3) Finanțarea <i>Activității</i> se realizează integral din venituri proprii, constituite din: a) încasările obținute din activitățile prevăzute la alin.(2); b) dobânzile încasate, în condițiile legii, la disponibilitățile bănești și la depozitele constituite din veniturile obținute din activitățile prevăzute la alin.(2); c) donații și sponsorizări; d) cota de 50% reținută de INS conform art.52 (alin.3). (4) Bugetul de venituri și cheltuieli precum și numărul maxim de posturi utilizat pentru <i>Activitate</i> se aprobă o dată cu bugetul INS, în condițiile legii. (5) INS și direcțiile teritoriale de statistică pot utiliza pe bază de contract individual de muncă personal de specialitate propriu, inclusiv funcționari publici și statisticieni, și personal de specialitate atras pentru realizarea <i>Activității</i>. Posturile utilizate pentru desfășurarea <i>Activității</i> nu fac parte din numărul maxim de posturi al INS finanțate de la bugetul de stat. Salarizarea personalului alocat <i>Activității</i> se face potrivit dispozițiilor legale în vigoare aplicabile instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii. (6) Veniturile realizate potrivit alin.(2) se utilizează pentru: a) salarizarea personalului implicat în desfășurarea <i>Activității</i>, conform alin.(5); b) finanțarea cheltuielilor curente și de capital pentru realizarea <i>Activității</i>; c) dotarea cu echipamente și tehnică de calcul a INS și a direcțiilor teritoriale de statistică; d) pregătirea profesională a personalului INS și a direcțiilor teritoriale de statistică; e) acordarea de indemnizații de performanță pentru personalul INS și al direcțiilor teritoriale de statistică cu rezultate deosebite, în cuantumul și în condițiile stabilite prin metodologia aprobată de președintele INS, cu încadrarea în bugetul de venituri și cheltuieli al <i>Activității</i>;	(6) În relațiile contractuale, <i>Activitatea</i> este reprezentată de persoanele autorizate ale INS.
20.	Secțiunea a 3-a Oficiile de statistică și APSO	
21.	Art.16. Oficiile de statistică (1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor statisticii oficiale, autoritățile și instituțiile publice care nu au structuri de statistică pot crea, în limita numărului de posturi și a bugetelor aprobate, oficii de statistică. (2) Oficiile de statistică pot avea o formă instituțională distinctă sau, după caz, pot fi organizate sub formă de departament, direcție generală, direcție, serviciu, birou, compartiment în cadrul structurii organizatorice a autorității ori instituției publice căreia îi aparține, și trebuie să funcționeze ca unități independente din punct de vedere profesional în cadrul autorităților și instituțiilor publice în al căror profil se regăsesc activități statistice de colectare, de procesare și de diseminare a datelor. (3) Conducătorii oficiilor de statistică sunt numiți prin concurs, pe baza criteriilor profesionale.. (4) Consiliile locale din municipii și din orașe cu peste 100.000 de locuitori pot crea oficii de statistică, în condițiile alin.(1).	
22.	Art.17. Desemnarea APSO (1) Autoritățile și instituțiile publice în structura cărora funcționează oficii de statistică sunt desemnate în calitate de APSO de către INS, pe baza criteriilor și regulilor stabilite prin <i>Normele de aplicare</i>. (2) APSO desemnați de INS sunt incluși în Lista altor autorități producătoare de statistici oficiale naționale și/ sau europene, care se publică pe site-ul INS.	HG 1 - Norme de aplicare Art.3. - (1) Pot avea calitatea de APSO, autoritățile și instituțiile publice în structura cărora funcționează oficii de statistică care îndeplinesc concomitent următoarele criterii: a) exercită o funcție de autoritate publică pe baza legislației naționale sau a unui act administrativ; b) responsabilitatea de a produce statistici, pe domenii sau variabile, este prevăzută în legislația națională de organizare și funcționare printre celelalte activități proprii;

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
		c) are responsabilitatea, la nivel național, de a produce statistici specifice sau părți identificabile ale statisticilor oficiale naționale și europene, după caz. cu o legătură clară cu legislația sectorială, cu programul statistic anual de lucru, cu programul statistic european sau cu o listă a produselor statistice naționale sau europene; d) mediul instituțional, procesele și produsele statistice ale APSO respectă Codul de practici al statisticilor europene. (2) Desemnarea APSO se realizează de INS, prin ordin al președintelui, luând în considerare criteriile prevăzute la alin.(1) și următoarele reguli: a) exercitarea autorității publice de către APSO trebuie să fie stipulată în legislația națională sau într-un act administrativ de funcționare și organizare; b) APSO trebuie să aibă responsabilitatea clară în ceea ce privește producția unei părți specifice a statisticilor naționale și/sau europene, pe domenii sau variabile, în baza legislației naționale sau a unui act administrativ; c) producția de date și informații statistice trebuie să reprezinte o activitate curentă a APSO; d) dacă producția de date și informații statistice reprezintă principala activitate a unei anumite entități din cadrul unei autorități sau instituții publice, această entitate responsabilă cu producerea de statistici trebuie să fie clar menționată în structura organizațională, iar conducătorul/responsabilul statistic să poată fi identificat; e) APSO trebuie să prelucreze cel puțin date colectate din surse relevante și să furnizeze rezultate statistice publicabile, armonizate cu cerințele prevăzute în legislația sectorială ori în metodologiile naționale sau europene; f) cercetările statistice realizate de APSO sunt incluse în Programele statistice naționale; g) toate autoritățile și instituțiile publice care sunt incluse de Eurostat în Lista altor autorități producătoare de statistici europene trebuie să fie considerate drept APSO și să fie incluse în Lista altor autorități producătoare de statistici naționale; h) toate autoritățile și instituțiile publice care transmit în mod regulat statistici oficiale către INS trebuie să fie considerate drept APSO și să fie incluse în Lista altor autorități producătoare de statistici naționale, dacă îndeplinesc criteriile prevăzute la alin.(1); i) Lista altor producători de statistici oficiale naționale nu trebuie să conțină autoritățile sau instituțiile publice care contribuie doar la producerea de statistici oficiale în moduri diferite, cum ar fi colectare de date, acces la datele brute sau furnizare de date pentru servicii de procesare, dar nu produc statistici oficiale și nu sunt responsabili cu întregul proces de producție sau de calitate rezultate. Aceste autorități sau instituții publice au calitatea de contributori la statisticile oficiale naționale, fără a fi considerate membre ale SSN.
23.	Art.18. Funcționarea APSO (1) APSO sunt obligate să asigure resursele necesare desfășurării activităților de statistică oficială, ce le revin în cadrul SSN. (2) APSO se dimensionează, din punctul de vedere al resurselor financiare și de personal, în funcție de importanța, volumul și complexitatea activităților statistice specifice autorităților cărora le aparțin, astfel încât să satisfacă nevoile proprii de informare statistică, precum și cerințele SSN. Acestora nu li se pot atribui responsabilități care sunt în contradicție cu dispozițiile și principiile prezentei legi. (3) APSO sunt responsabili de elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale, astfel cum este prevăzut în Programul statistic național anual. (4) APSO își exercită atribuțiile de statistică oficială, în domeniul lor de activitate, sub îndrumarea științifică și tehnico-metodologică a INS.	HG 1 - Norme de aplicare Art.4. - (1) APSO îndeplinesc următoarele atribuții principale: a) promovează și realizează colectarea, procesarea și diseminarea datelor statistice care privesc autoritățile publice în structura cărora funcționează, în conformitate cu normele, tehnicile și standardele statistice emise de INS, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale, în cadrul SSN; b) cooperează cu ceilalți producători de statistici oficiale pentru efectuarea cercetărilor statistice prevăzute în programul statistic național anual; c) acționează pentru armonizarea sistemelor informaționale ale autorităților cărora le aparțin cu SSN, în scopul reducerii gradului de solicitare a furnizorilor de date; acțiunile concrete de armonizare a sistemelor informaționale se realizează prin acorduri specifice, protocoale, convenții încheiate cu INS; d) contribuie la promovarea și dezvoltarea sistemului informatic statistic, inclusiv prin transmiterea fișierelor de date statistice în sistem interconectat, în cadrul SSN;

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
		e) prezintă INS și autorității publice căreia îi aparțin un raport anual privind activitățile desfășurate, raport ce va fi parte integrantă a raportului anual al SSN. (2) APSO care organizează cercetări statistice cuprinse în programul statistic național anual sunt obligați: a) să transmită spre avizare INS metodologia cercetărilor statistice; b) să furnizeze INS rezultatele cercetărilor statistice proprii prevăzute în programul statistic național anual, inclusiv date individuale, în scopul procesării statistice ulterioare, al analizei și diseminării prin publicații statistice de interes național.
24.	Secțiunea a 4-a CSN	
25.	Art.19. Scopul și atribuțiile CSN (1) Pentru asigurarea independenței profesionale a producătorilor de statistici oficiale, reflectarea în programele SSN a cerințelor tuturor categoriilor de utilizatori de date, în vederea asigurării caracterului obiectiv, transparent și științific al activității de statistică oficială și pentru minimizarea eforturilor de raportare a furnizorilor de date, pe lângă INS funcționează CSN, organism cu caracter consultativ. (2) CSN are următoarele atribuții: a) monitorizează, dezbate, formulează recomandări cu privire la implementarea în cadrul SSN a Codului de practici al statisticilor europene; b) analizează, conform art.11 alin.(4) candidaturile depuse pentru ocuparea funcției de președinte al INS și selectează candidaturile care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege, pe care le înaintează prim-ministrului; c) dezbate, formulează recomandări și avizează proiectul strategiei și proiectele programelor statistice naționale; d) dezbate, formulează recomandări și avizează proiectele de acte normative care privesc SSN; e) dezbate și formulează recomandări asupra perfecționării instrumentelor și mecanismelor de implementare a principiilor de funcționare a SSN; f) dezbate și formulează recomandări privind dezvoltarea și perfecționarea sistemului informațional statistic, în scopul creșterii gradului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor de date; g) dezbate și formulează recomandări în legătură cu planurile de elaborare a sistemului de indicatori statistici, metodologiilor, clasificărilor și nomenclatoarelor utilizate în cadrul SSN; h) dezbate și formulează recomandări asupra tuturor planurilor de organizare și de desfășurare a cercetărilor statistice de importanță națională, elaborate în cadrul SSN; i) urmărește implementarea activităților de dezvoltare strategică și evaluează implementarea programelor statistice; j) promovează transparența și responsabilitatea SSN; k) promovează utilizarea statisticilor oficiale ca bază de fundamentare și de evaluare a politicilor publice și de luare a deciziilor.	
26.	Art.20. Componenta și numirea membrilor CSN (1) CSN are următoarea componență: a) un reprezentant al Academiei Române; b) 3 reprezentanți ai unităților de învățământ superior de specialitate; c) 2 reprezentanți ai institutelor de cercetare; d) un reprezentant al organismelor sindicale; e) un reprezentant al organizațiilor patronale;	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	f) un reprezentant al mijloacelor de informare în masă; g) un reprezentant al asociațiilor profesionale; h) un reprezentant al structurilor asociative ale administrației publice locale; i) un reprezentant al BNR; j) un reprezentant al Administrației Prezidențiale; k) un reprezentant al Senatului României; l) un reprezentant al Camerei Deputaților. (2) Președintele INS este membru de drept. (3) Membrii CSN sunt propuși de organisme și instituțiile prevăzute la alin.(1) și sunt numiți pe o perioadă de 2 ani prin decizie a prim-ministrului. (4) Membrii CSN beneficiază de o indemnizație de participare la ședință egală cu 15% din salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, care se suportă din bugetul INS. (5) Conducerea CSN este asigurată de către un președinte și 3 vicepreședinți, aleși prin vot deschis, cu majoritate simplă, din rândul membrilor acestuia.	
27.	Art.21. Reguli de funcționare (1) CSN elaborează și aprobă regulamentul propriu de organizare și funcționare pentru a reglementa sarcinile, funcționarea, metodele de lucru, luarea deciziilor sale și alte aspecte organizatorice. (2) CSN se întrunește trimestrial sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui acestuia, și își poate constitui grupuri de lucru pe domenii statistice, potrivit atribuțiilor sale. (3) Temele viitoarelor reuniuni ale CSN vor fi convenite de conducerea CSN și președintele INS și acceptate prin vot majoritar la reuniunile CSN. (4) Concluziile reuniunilor CSN se publică pe site-ul INS în termen de două săptămâni de la data reuniunii. (5) CSN elaborează un raport anual asupra activității desfășurate, pe care îl dă publicității pe pagina proprie de internet a INS. (6) Secretariatul CSN este asigurat de INS.	
28.	Capitolul III Elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale	
29.	Secțiunea 1 Strategia și programele statistice naționale	
30.	Art.22. Strategia SSN (1) INS, în cooperare cu APSO, elaborează Strategia SSN, denumită în continuare <i>Strategia</i>. (2) <i>Strategia</i> constituie cadrul de consolidare instituțională, destinat construirii și dezvoltării durabile a capacităților statistice naționale prin asigurarea resurselor umane și tehnologice și prin adoptarea practicilor manageriale moderne și a standardelor statistice internaționale. (3) <i>Strategia</i> stabilește obiectivele și acțiunile necesare funcționării și dezvoltării SSN, pe o perioadă de maximum 7 ani, în concordanță cu perioada definită în programul statistic al Uniunii Europene. (4) <i>Strategia</i> se elaborează prin consultarea utilizatorilor de date statistice oficiale și a furnizorilor de date, se avizează de CSN și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, ca document de politici publice.	HG 1 - Norme de aplicare Art.5. - Strategia SSN stă la baza elaborării programelor statistice naționale multianuale și anuale și urmărește: a) satisfacerea cerințelor utilizatorilor de date statistice oficiale; b) asigurarea de date statistice actuale, relevante și de calitate, necesare fundamentării, evaluării și monitorizării politicilor naționale de dezvoltare, precum și îndeplinirii obligațiilor internaționale ale României; c) racordarea SSN la Sistemul statistic european; d) stabilirea domeniilor prioritare de dezvoltare pe termen mediu și lung a SSN; e) perfecționarea metodelor și tehnicilor de colectare, de procesare și de diseminare a datelor, în concordanță cu progresele înregistrate, în domeniul statisticii, pe plan internațional; f) stabilirea priorităților în utilizarea resurselor pentru îndeplinirea obiectivelor strategice; g) promovarea culturii statistice și creșterea gradului de utilizare a datelor statistice oficiale;

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
		h) creșterea credibilității și a transparenței procesului statistic.
31.	Art.23. Programul statistic național multianual (1) INS, în colaborare cu APSO, elaborează, pentru perioada acoperită de Strategie, programe statistice naționale multianuale, în scopul planificării activităților SSN, definirii obiectivelor și măsurilor necesare îndeplinirii Strategiei și coordonării eficiente a activității producătorilor de statistici oficiale. (2) Programul statistic național multianual se elaborează pe o perioadă de maximum 4 ani, ținându-se seama de obiectivele Strategiei și de stadiul îndeplinirii acestora, de programul statistic al Uniunii Europene, cu consultarea utilizatorilor, a producătorilor și a furnizorilor de date. (3) Programul statistic național multianual conține măsuri, acțiuni, termene, resurse și responsabilități asumate în cadrul SSN, necesare îndeplinirii obiectivelor strategice, dezvoltării infrastructurii statistice și a procesului statistic în ansamblul său, minimizării sarcinii de răspuns a furnizorilor de date și creșterii gradului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor, inițiate sau implementate în perioada acoperită de program. (4) Programul statistic național multianual se avizează de CSN și se aprobă prin hotărâre a Guvernului. La aprobarea programului statistic național multianual, Guvernul nu intervine în problemele care țin de independența profesională a producătorilor de statistici oficiale.	
32.	Art.24. Programul statistic național anual (1) INS, în cooperare cu APSO, elaborează programul statistic național anual, în scopul detalierii și operaționalizării programului statistic național multianual. (2) Programul statistic național anual reprezintă instrumentul de bază prin care INS și APSO sunt autorizați să realizeze colectarea, stocarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statistice oficiale, în vederea asigurării informațiilor necesare utilizatorilor interni, precum și a celor ce decurg din legislația Uniunii Europene și din recomandările altor organizații internaționale. (3) Programul statistic național anual cuprinde informații, responsabilități, resurse și termene de realizare, cu privire la: a) cercetări statistice; b) lucrări de sinteză, studii și analize statistice; c) publicații statistice. (4) Pentru cercetările statistice, programul statistic național anual precizează obiectivul cercetării, producătorul responsabil, categoriile de unități statistice incluse în cercetare, sursa datelor și suportul de colectare a acestora, termenele, periodicitatea, responsabilitățile unităților statistice cercetate privind furnizarea și transmiterea datelor, tipul datelor statistice, tipul observărilor statistice, termenele și formatul de diseminare a datelor statistice, nivelul de agregare și de prezentare, costul, sursa de finanțare, precum și alte elemente. (5) Cercetările statistice prevăzute în directive, regulamente și decizii ale Uniunii Europene sunt incluse în programul statistic național anual. (6) Programul statistic național anual se avizează de CSN și se aprobă prin hotărâre a Guvernului. La aprobarea programului statistic național anual, Guvernul nu intervine în problemele care țin de independența profesională a producătorilor de statistici oficiale. (7) Realizarea programului statistic național anual se finanțează de la bugetul de stat, precum și din alte surse. (8) Pentru realizarea programului statistic național anual producătorii de statistici oficiale vor include în bugetul propriu resursele financiare necesare. (9) Programul statistic național anual aprobat poate fi modificat, la propunerea justificată a INS, prin hotărâre a Guvernului, cu rectificarea corespunzătoare a bugetelor alocate.	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	(10) INS, împreună cu APSO, elaborează în prima jumătate a anului următor celui de referință un Raport de îndeplinire a programului statistic național anual. Raportul este supus avizului CSN, după care se afișează pe pagina de internet a INS.	
33.	Art.25. Recensăminte Cercetările statistice de interes național de tipul recensămintelor populației și locuințelor, recensămintelor din agricultură sau al altor cercetări statistice de mare volum, al căror program se derulează pe o perioadă mai mare de un an și care necesită alocarea de resurse suplimentare, se aprobă prin lege specială.	
34.	Secțiunea a 2-a Colectarea datelor, sursele de date, procesarea și stocarea datelor statistice	
35.	Art.26. Autorizarea colectării datelor statistice (1) INS este autorizat să colecteze date în scop statistic din orice sursă disponibilă, fie direct de la gospodării, exploatații agricole, persoane fizice și juridice, fie din surse de date administrative, în conformitate cu activitățile prevăzute în programul statistic național anual. (2) APSO sunt autorizați să colecteze date agregate și/ sau individuale, gestionate de autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia își desfășoară activitatea. (3) Producătorii de statistici oficiale fac schimb de date și metadate în cadrul SSN în scopuri statistice pentru a evita orice duplicare a activității de colectare a datelor și pentru a îmbunătăți calitatea statisticilor oficiale.	HG 1 - Norme de aplicare Art.6. - (1) Autorizarea instituțiilor prevăzute la art.26 alin.(1) și (2) din <i>lege</i> se referă, implicit, la datele cu caracter personal și special, prevăzute de <i>Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)</i> , prelucrate în scop statistic, astfel încât să nu permită identificarea persoanei vizate. (2) Colectarea datelor trebuie să fie concepută ținând seama în mod corespunzător de calitatea statisticilor, de costurile de furnizare a datelor și de sarcina de răspuns a furnizorilor de date.
36.	Art.27. Surse de date INS și APSO colectează date prin surse statistice și din surse administrative, cu respectarea confidențialității și securității datelor și a prevederilor art.1 alin.(2) lit.b).	
37.	Art.28. Surse statistice (1) INS și APSO colectează date prin următoarele surse statistice: a) observări statistice exhaustive, inclusiv de tipul recensămintelor, care presupun colectarea de date de la toate unitățile incluse în populația statistică de referință; b) observări statistice prin sondaj, care presupun colectarea de date primare de la o parte reprezentativă a populației statistice de referință; c) observări statistice parțiale, inclusiv de tipul anchetelor-pilot, care presupun colectarea de date primare de la o parte a populației statistice de referință, fără a fi obligatorie asigurarea reprezentativității acesteia. (2) INS și APSO pot încheia protocoale/convenții cu persoanele juridice de drept privat în scopul reglementării accesului INS la date produse de aceștia.	HG 1 - Norme de aplicare Art.7. - (1) Solicitarea și obținerea de date și informații individuale utilizate în cercetările statistice în cadrul SSN se realizează exclusiv în scopuri statistice pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor oficiale sau pentru îmbunătățirea calității acestora, justificate de conținutul programului statistic național anual. (2) Colectarea de date statistice cu privire la persoane fizice și gospodării se realizează de INS. APSO vor putea să realizeze cercetări în gospodăriile populației numai cu avizul INS. (3) În scopul evaluării metodologiilor și calității surselor de date, INS și APSO pot realiza anchete-pilot. (4) Datele colectate prin anchetele-pilot prevăzute la alin.(3) nu sunt considerate și nu pot fi diseminate ca date statistice oficiale.
38.	Art.29. Surse administrative (1) Pentru completarea volumului de date necesare pentru producerea de statistici oficiale și reducerea gradului de solicitare a furnizorilor de date, INS are drept de acces la datele din registrele și evidențele autorităților și instituțiilor publice, inclusiv la datele individuale de identificare, prin interconectarea sistemelor informatice,	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	prin mijloace informatice, precum și prin alte proceduri bilaterale stabilite și de a le utiliza imediat și gratuit, cu respectarea confidențialității și securității datelor. (2) În aplicarea alin.(1), autoritățile și instituțiile publice care dețin registre și evidențe administrative sunt autorizate și au obligația: a) să furnizeze INS, în format electronic, datele pe care le dețin la nivelul detaliilor necesare pentru producerea de statistici oficiale, însoțite de metadate corespunzătoare; b) să notifice INS crearea de noi documente administrative sau modificarea celor existente; c) să permită INS, pe bază de protocoale, accesul la datele din sistemele informatice pe care le gestionează, inclusiv la identificatorii la nivelul de detaliu necesar pentru producerea de statistici oficiale. (3) INS împreună cu deținătorii registrelor și evidențelor administrative vor stabili mecanismele de cooperare necesare asigurării transferului de date individuale, prin protocoale, convenții, acorduri sau alte modalități de conlucrare, care să respecte securitatea datelor. (4) Dispozițiile speciale privind caracterul confidențial sau secret din alte acte normative nu pot fi invocate decât dacă acestea exclud în mod explicit utilizarea datelor în scopuri statistice. (5) Datele obținute din surse administrative, inclusiv cele individuale, se utilizează numai în scopuri statistice. (6) Autoritățile și instituțiile publice care dețin sau dezvoltă o nouă sursă de date au obligația de a consulta și implica INS în proiectarea inițială, dezvoltarea ulterioară sau, în cazul întreruperii surselor de date și registrelor administrative, de a implementa, în cel mai scurt timp, modificările solicitate de INS. Modul prin care autoritățile și instituțiile publice vor consulta INS și vor opera modificările solicitate de acesta se va face în conformitate cu Procedura de consultare a INS pentru dezvoltarea sau modificarea surselor de date administrative prevăzută la art.3 alin.(2) lit.i). (7) Deținătorii surselor administrative de date obținute prin metode proprii de observare și de administrare sunt obligați ca, odată cu furnizarea datelor, să pună la dispoziție, gratuit, producătorilor de statistici oficiale, metadatele relevante, în special cu privire la: a) sfera de cuprindere; b) periodicitate; c) caracterul datelor: confidențiale sau publice, după caz; d) definițiile caracteristicilor; e) metodele prin care au fost colectate datele; f) metodele de obținere a datelor derivate; g) clasificările și nomenclatoarele utilizate; h) cadrul juridic național sau internațional sau orice modificări ale acestuia cu impact asupra conținutului și structurii datelor statistice puse la dispoziție.	
39.	Art.30. Metode de colectare a datelor statistice (1) Producătorii de statistici oficiale pot utiliza una sau orice combinație a mai multor metode de colectare a datelor. (2) Indiferent de metodele și sursele de colectare a datelor, datele obținute de producătorii de statistici oficiale sunt prelucrate, stocate și difuzate în deplină conformitate cu dispozițiile prezentei legi. (3) Furnizorii de date au obligația să respecte întocmai termenul de transmitere și modalitatea de furnizare a datelor prevăzută pentru fiecare cercetare statistică inclusă în Programul statistic național anual.	HG 1 - Norme de aplicare Art.8. - (1) Metoda de colectare a datelor este stabilită de INS și APSO, pentru fiecare cercetare statistică cuprinsă în programul statistic național anual. (2) Datele pot fi colectate direct de la furnizorii de date prin: a) portaluri web dedicate colectării de date; b) poștă electronică; c) interviuri față în față, prin intermediul operatorilor statistici special acreditați în acest scop; d) telefon; e) poștă; f) alte mijloace de comunicare directă între furnizorii de date și producătorii de statistici oficiale. (3) Datele pot fi colectate indirect, pentru a fi prelucrate în scopuri statistice, prin: a) preluarea datelor conținute în sursele administrative; b) metode și mijloace tehnice de teledetecție sau prin alte metode de colectare a datelor de la distanță.

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
		(4) În funcție de scopul activităților statistice, producătorii de statistici oficiale pot utiliza în colectare și metode mixte. (5) Datele solicitate, în conformitate cu programul statistic național anual, pot fi furnizate pe suport hârtie, pe suport electronic sau prin alt procedeu necesar procesării informatice.
40.	Art.31. Drepturile furnizorilor de date Furnizorii de date au dreptul de a fi informați de către producătorii de statistici oficiale, înainte de momentul colectării datelor, cu privire la: a) baza legală a colectării datelor statistice; b) obiectivul pentru care se solicită colectarea datelor; c) caracterul obligatoriu al furnizării datelor; d) producătorul de statistici oficiale autorizat să realizeze colectarea datelor; e) garantarea utilizării datelor furnizate numai în scopuri statistice; f) garantarea confidențialității și protecției datelor; g) consecințele care rezultă din refuzul de a furniza date sau ca urmare a furnizării de date incomplete, incorecte sau după expirarea datei-limită stabilite prin programul statistic național anual.	
41.	Art.32. Obligațiile furnizorilor de date (1) Furnizorii de date sunt obligați să transmită, în mod gratuit, producătorilor de statistici oficiale date corecte, actuale și complete, la termenele, periodicitățile, în forma și după metoda de colectare prevăzute în programul statistic național anual și în conformitate cu normele metodologice. (2) Dacă datele comunicate de furnizorii de date nu sunt corecte, actuale și complete, aceștia sunt obligați: a) în urma constatării acestei situații de către furnizorul de date, să le corecteze, să le actualizeze și să le completeze, după caz, să notifice acest lucru și să le transmită de îndată producătorului de statistici oficiale care le-a solicitat; b) în urma constatării acestei situații de către producătorii de statistici oficiale să le corecteze, să le actualizeze, să le completeze, după caz, și să le transmită potrivit măsurilor și termenelor dispuse de producătorul de statistici oficiale care le-a solicitat. (3) Furnizorii de date au obligația de a prezenta persoanelor autorizate de producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate. (4) În cazul aplicării sancțiunilor prevăzute la art.52, obligațiile furnizorilor de date prevăzute la alin.(1) și (2) continuă până la conformarea completă, înăuntrul termenului stabilit de producătorul de statistici oficiale. (5) Furnizorii de date au obligația să desemneze o persoană responsabilă cu transmiterea datelor solicitate de producătorii de statistici oficiale, cu atribuții specifice în fișa postului, care să răspundă de obținerea datelor în cadrul unității și de transmiterea lor în termen.	
42.	Art.33. Metodologii statistice (1) INS, în cooperare cu APSO, stabilește metodologiile pentru realizarea cercetărilor și lucrărilor statistice, așa cum sunt prevăzute în programul statistic național anual, care se aprobă prin ordin al președintelui INS. (2) Metodologiile, clasificările și nomenclatoarele statistice de interes general se aprobă prin ordin al președintelui INS și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. (3) APSO, care colectează date statistice pentru domeniul propriu de activitate în afara programului statistic național anual, își pot defini propriile metodologii statistice fără avizul INS.	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
43.	Art.34. Procesarea și stocarea datelor statistice În cadrul operațiunilor de procesare și stocare a datelor statistice colectate, producătorii de statistici oficiale sunt obligați: a) să separe datele de identificare a furnizorilor de date de celelalte variabile înregistrate; b) să protejeze datele individuale, agregate și confidențiale colectate și să ia toate măsurile organizatorice, administrative, tehnice necesare pentru a preveni accesul persoanelor neautorizate; c) să distrugă formularele și chestionarele utilizate în cercetările statistice, precum și referințele la datele de identificare stocate pe orice tip de mediu, cu excepția datelor necesare constituirii și actualizării registrelor statistice, după încheierea procesului de procesare, dar nu mai târziu de 18 luni de la sfârșitul perioadei de referință.	HG 1 - Norme de aplicare Art.9. - (1) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să înregistreze și să stocheze, în condiții de siguranță, materialele și documentele statistice, astfel încât să prevină distrugerea întâmplătoare sau neaprobată, utilizarea incorectă, falsificarea, înstrăinarea sau difuzarea neautorizată a acestora, cu respectarea prevederilor <i>Legii nr.16/1996 privind Arhivele Naționale, republicată</i>, și ale <i>Legii nr.135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată</i>. (2) Pe parcursul procesării datelor colectate, producătorii de statistici oficiale aplică metode și tehnici adecvate pentru asigurarea unui grad cât mai înalt de corectitudine și de consistență a datelor statistice produse. (3) Normele de procesare, regulile de stocare, condițiile tehnice și organizatorice se elaborează, în domeniile de competență ale INS, cu respectarea prevederilor legale și se aprobă prin ordin al președintelui INS care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
44.	Art.35. Externalizarea activităților statistice (1) Producătorii de statistici oficiale pot încredința realizarea unor activități specifice legate de îndeplinirea programului statistic național anual, de tipul celor necesare tipăririi și distribuirii instrumentarului statistic, colectării și prelucrării datelor, proiectării și dezvoltării publicațiilor, către alte persoane juridice, pe bază de contract, cu respectarea legislației în materia achizițiilor publice. (2) Producătorii de statistici oficiale răspund de calitatea rezultatelor obținute în cadrul activităților externalizate, scop în care au obligația de a institui măsuri de monitorizare și control asupra modului de desfășurare a acestor activități. (3) Persoanele juridice care desfășoară activități în condițiile alin.(1) au obligația de a respecta întocmai prevederile prezentei legi, pe tot parcursul realizării acestora. (4) Se interzice persoanelor juridice cărora li s-au încredințat activități potrivit alin.(1) să utilizeze materialele, documentele, instrumentele puse la dispoziție în alte scopuri decât cele necesare realizării serviciilor în cadrul activităților externalizate, urmând să le restituie producătorului de statistici oficiale la finalizarea acestora. (5) Rezultatele obținute în urma activităților desfășurate conform alin.(1) sunt în proprietatea exclusivă a producătorului de statistici oficiale.	
45.	Secțiunea a 3-a Registrele statistice	
46.	Art.36. Sistemul registrelor statistice (1) Pentru completarea volumului de date disponibile, reducerea gradului de încărcare a furnizorilor de date și realizarea cercetărilor statistice prin sondaj, INS este autorizat să creeze, să actualizeze și să întrețină registre statistice, care sunt utilizate exclusiv în scopuri statistice. Registrele statistice se referă la liste de unități statistice și caracteristicile acestora, inclusiv identificatorii care sunt necesari pentru producția statistică. (2) Registrele statistice se creează pe baza surselor de date obținute din recensăminte și din alte cercetări statistice, precum și din surse administrative. (3) Domeniile pentru care se creează registre statistice, modul de organizare, actualizare și de întreținere a registrelor statistice sunt stabilite prin Regulile privind constituirea și organizarea registrelor statistice prevăzute la art.3 alin.(2) lit.h).	
47.	Art.37. Actualizarea și întreținerea registrelor statistice	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	(1) Actualizarea datelor din registrele statistice se efectuează periodic de INS. (2) În vederea actualizării și întreținerii registrelor statistice, deținătorii de registre administrative sunt obligați să pună, periodic, la dispoziția INS date și informații cu privire la modificările survenite în registrele pe care le administrează. (3) INS are dreptul să adapteze datele obținute din sursele administrative, în scopul armonizării acestora cu definițiile și cu clasificările utilizate în registrele statistice pe care le administrează.	
48.	Art.38. Utilizarea datelor individuale din registrele statistice (1) Datele din registrele statistice se utilizează exclusiv în scopuri statistice, pentru realizarea activităților cuprinse în programele statistice naționale, în mod deosebit ca sursă indispensabilă pentru proiectarea cercetărilor statistice prin sondaj. (2) Datele individuale conținute în registrele statistice administrate de INS pot fi puse la dispoziția APSO, corespunzător domeniului propriu de activitate, în baza unor acorduri bilaterale de cooperare, spre a fi utilizate exclusiv în scopuri statistice, în condițiile păstrării caracterului confidențial al acestor date.	
49.	Secțiunea a 4-a Calitatea datelor	
50.	Art.39. Standarde de calitate (1) Asigurarea calității în producția statistică presupune utilizarea de metode și instrumente care au scopul de a garanta conformitatea cu cerințele de calitate ale Sistemului statistic european. (2) Producătorii de statistici oficiale se angajează să atingă standardele de calitate definite în reglementările europene și să dezvolte mecanismele necesare pentru a realiza acest lucru, în conformitate cu Codul de practici al statisticilor europene. Pentru a garanta calitatea, statisticile oficiale trebuie să fie elaborate, produse și difuzate pe baza Standardelor comune de calitate și a cadrului de asigurare a calității datelor statistice prevăzute la art.3 alin.(2) lit.f). (3) Activitatea personalului producătorilor de statistici oficiale se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de etică profesională a statisticianului prevăzut la art.3 alin.(2) lit.g), care asigură cadrul exercitării sarcinilor care îi revin în conformitate cu prevederile prezentei legi.	HG 1 - Norme de aplicare Art.10. - (1) Pentru a îmbunătăți calitatea statisticilor oficiale, producătorii de statistici oficiale au dreptul să editeze și să valideze date, să combine date din diferite surse, să efectueze corelarea datelor cu alte date individuale exclusiv în scopuri statistice și să utilizeze tehnici de estimare statistică pentru a acoperi lacunele. (2) Producătorii de statistici oficiale trebuie să documenteze sursele și metodele utilizate în procesul de producție, precum și seturile de date rezultate, într-un mod standardizat. Utilizatorii sunt informați cu privire la sursele și metodele de producție statistică și la calitatea rezultatelor statistice prin metadate. (3) Producătorii de statistici oficiale pot efectua anchete pilot. Rezultatele obținute nu sunt considerate date statistice oficiale. (4) Producătorii de statistici oficiale pot efectua anchete de monitorizare pentru a confirma valabilitatea datelor colectate în anchetele anterioare sau în recensăminte. (5) Personalul producătorilor de statistici oficiale trebuie să participe la programe adecvate de formare continuă pentru a-și menține cunoștințele teoretice, competențele și valorile profesionale la un nivel suficient de înalt.
51.	Art.40. Evaluarea calității (1) Evaluarea calității datelor statistice reprezintă procesul care determină dacă rezultatele finale îndeplinesc obiectivele cercetării statistice. Rezultatele evaluării permit utilizatorilor să interpreteze mai bine rezultatele cercetării statistice, iar producătorilor de statistici oficiale să își îmbunătățească calitatea ciclurilor curente și/sau viitoare ale procesului statistic. (2) INS monitorizează atingerea standardelor comune de calitate în cadrul SSN. (3) INS informează producătorii de statistici oficiale cu privire la rezultatele monitorizării și evaluării calității datelor statistice oficiale furnizate de aceștia, însoțite de recomandări de modificare, dacă este necesar, și cu privire la intervalul de timp în care trebuie efectuate modificările. (4) INS publică anual un raport privind calitatea datelor statistice oficiale și evoluțiile înregistrate la nivelul SSN.	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
52.	Secțiunea a 5-a Diseminarea și utilizarea datelor statistice oficiale	
53.	Art.41. Diseminarea datelor statistice oficiale (1) Datele statistice oficiale produse de producătorii de statistici oficiale reprezintă un bun național de interes public și sunt accesibile, în condiții de egalitate sub aspectul volumului și al calității datelor și de simultaneitate a diseminării acestora, tuturor utilizatorilor, cu respectarea confidențialității și securității datelor și a prevederilor art.1 alin.(2) lit.b). (2) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze datele statistice la termenele prevăzute în programul statistic național anual sau prevăzute în calendarul de diseminare a datelor statistice oficiale, pe baza procedurilor transparente aplicate la nivelul SSN, stabilite prin Politica comună de diseminare și comunicare a datelor statistice oficiale prevăzută la art.3 alin.(2) lit.e). (3) Difuzarea datelor statistice oficiale înainte de termenul de diseminare stabilit, precum și tratamentul preferențial acordat utilizatorilor de către orice persoană din sistemul statistic național constituie încălcări ale sarcinilor de serviciu și atrag răspunderea disciplinară a persoanelor care se fac vinovate de aceste fapte. (4) Datele statistice oficiale diseminate trebuie să fie exacte, complete, ușor de înțeles, utilizabile și oferite cu celeritate. Producătorii de statistici oficiale trebuie să exploateze noile tehnologii pentru a permite utilizatorilor să aibă un acces optim la informație și să o proceseze eficient și cu ușurință. (5) Publicarea statisticilor oficiale este însoțită de metadate la un nivel de detaliu adecvat cerințelor utilizatorilor și note explicative, după caz. (6) Datele individuale colectate de producătorii de statistici oficiale se utilizează numai în scopuri statistice și nu pot fi făcute publice decât în formă agregată, cu excepția cazurilor prevăzute la art.44 alin.(1). (7) Datele statistice oficiale sunt publicate într-un mod care nu permite identificarea persoanelor vizate. (8) Revizuirea datelor statistice urmează proceduri standard, bine stabilite și transparente conform Politicii prevăzute la art.3 alin.(2) lit.b). (9) Erorile descoperite în datele statistice oficiale publicate se corectează, iar eratele sunt făcute publice cât mai curând posibil, pe baza Politicii de tratare a erorilor, prevăzută la art.3 alin.(2) lit.c). (10) Publicarea datelor statistice oficiale de către utilizatorii de date statistice, în formă scrisă sau electronică, ori a altor date și informații derivate din acestea se face numai cu indicarea sursei de date.	HG 1 - Norme de aplicare Art.11. - (1) Utilizatorilor trebuie să li se permită în mod egal accesarea datelor statistice oficiale. Datele trebuie publicate pe web, transmise electronic, sau difuzate pe suport hârtie, exact în același timp și în conformitate cu anunțurile prealabile. (2) INS și APSO elaborează și diseminează, conform programului statistic național anual sau în limita resurselor disponibile, publicații statistice pe suport de hârtie și în format electronic. (3) Publicațiile statistice editate de INS pot fi diseminate, cu titlu gratuit, autorităților administrației publice, bibliotecilor naționale și universitare, mass-mediei acreditate, precum și altor categorii de utilizatori, cu aprobarea președintelui INS. (4) În limita stocului disponibil, publicațiile statistice pe suport de hârtie editate de INS se diseminează la cerere, contra cost, prețul fiind stabilit în scopul recuperării cheltuielilor necesare pentru editarea și difuzarea acestora.
54.	Art.42. Termene de diseminare a datelor statistice oficiale (1) INS este obligat să aducă la cunoștință utilizatorilor calendarul anual de diseminare a datelor statistice oficiale, în conformitate cu termenele prevăzute în programul statistic național anual. (2) Orice modificare a termenelor stabilite în calendarul prevăzut la alin.(1), intervenită în mod excepțional, se anunță cu cel puțin o lună înainte, în cazul statisticilor anuale, și cu o săptămână înainte, în cazul statisticilor infraanuale.	
55.	Art.43. Produse și servicii statistice specializate, furnizate în afara programului statistic național anual (1) Pe baza rezultatelor cercetărilor statistice cuprinse în programul statistic național anual, la cererea expresă a utilizatorilor interni și externi, INS poate elabora și alte lucrări, poate edita publicații statistice și poate furniza servicii de prelucrare statistică potrivit cerințelor utilizatorilor, în condițiile respectării protecției și confidențialității datelor.	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	(2) INS este autorizat să realizeze și să furnizeze, pe bază de contract, produse și servicii statistice constând în cercetări și lucrări statistice speciale, inclusiv publicații care nu sunt cuprinse în programul statistic național anual, la cererea unor beneficiari interni sau externi. (3) Produsele și serviciile statistice specializate prevăzute la alin.(1) și (2) se realizează și se furnizează contra cost, pe baza unor tarife stabilite de INS, care acoperă costurile suplimentare ale dezvoltării produselor și serviciilor statistice, precum și costurile de editare și de difuzare a rezultatelor. (4) Sumele obținute din furnizarea, contra cost, a produselor și serviciilor statistice prevăzute la alin.(1) și (2) se constituie în venituri proprii ale <i>Activității</i> prevăzute la art.15. (5) Rezultatele activităților realizate conform prezentului articol nu sunt considerate statistici oficiale. (6) Răspunsul la sondajele efectuate pentru furnizarea de servicii de colectare a datelor în temeiul prezentului articol nu poate fi declarat obligatoriu pentru furnizorii de date. Celelalte dispoziții privind cercetările statistice, dispozițiile privind confidențialitatea și protecția datelor și dispozițiile privind calitatea datelor statistice din prezenta lege se aplică pe deplin furnizării de servicii de colectare a datelor.	
56.	Art.44. Diseminarea datelor individuale în scopuri de cercetare științifică (1) Datele individuale prevăzute la art.41 alin.(6) pot fi diseminate numai în scopuri de cercetare științifică, în următoarele cazuri: a) datele au fost colectate din surse publice, universal disponibile; b) datele sunt diseminate într-o formă anonimată, respectiv într-o formă care nu permite identificarea directă sau indirectă a furnizorilor de date. (2) Producătorii de statistici oficiale pot furniza, la cerere, unităților de cercetare științifică acreditate date individuale anonimizate, numai în scopul realizării de activități de cercetare științifică, conform prezentei legi și <i>Regulamentului (UE) nr. 557/2013 al Comisiei din 17 iunie 2013 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene în ceea ce privește accesul la date confidențiale în scopuri științifice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 831/2002 al Comisiei</i>, pe baza Contractului sau prin Centrul de Acces Microdate de la sediul INS. Datele furnizate în scopuri de cercetare științifică nu pot include identificatori, iar accesul este strict limitat la datele care sunt direct relevante și necesare pentru realizarea scopului și obiectivelor proiectului de cercetare științifică. (3) Accesul, în condițiile prevăzute la alin.(2), la datele individuale se face doar pe baza unui contract între părți, în care se menționează explicit și detaliat: a) scopul și obiectivele proiectului de cercetare științifică, condițiile de utilizare și modul de valorificare a datelor; b) obligația utilizatorilor de a nu încerca să identifice persoanele fizice sau juridice furnizoare de date statistice prin orice mijloace, inclusiv prin corelarea datelor cu alte date individuale; c) obligația utilizatorilor de a nu divulga date individuale unor persoane neautorizate și de a nu le utiliza în alte scopuri decât cele indicate în cerere; d) obligația utilizatorilor de a nu divulga date agregate derivate din datele individuale care pot permite identificarea indirectă a unităților statistice; e) obligația utilizatorilor de a comunica rezultatele cercetării, de a nu le publica sau transmite unei terțe părți fără acceptul scris al producătorului de statistici oficiale și de a distruge aceste date după omologarea rezultatelor cercetării științifice; (4) Înainte de acordarea accesului la datele individuale supuse confidențialității statistice, producătorii de statistici oficiale se asigură că partea destinatară are infrastructura tehnică și cadrul organizatoric pentru protecția datelor confidențiale în conformitate cu prezenta lege. (5) Producători de statistici oficiale sunt obligați să țină evidența utilizatorilor prevăzuți la alin.(2), precum și a scopurilor pentru care au fost furnizate datele individuale.	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
57.	Secțiunea a 6-a Confidențialitatea și protecția datelor statistice și a datelor personale	
58.	Art.45. Confidențialitatea datelor statistice oficiale (1) În baza prevederilor prezentei legi, datele statistice colectate prin surse statistice sau din surse administrative sunt considerate confidențiale, dacă se referă la o singură persoană fizică sau juridică sau dacă permit identificarea, în mod direct ori indirect, a persoanei fizice sau juridice în cauză. (2) În cazul datelor obținute prin surse statistice, prevederile alin.(1) se aplică din momentul în care furnizorul de date transmite datele producătorului de statistici oficiale. (3) În cazul datelor obținute din surse administrative, prevederile alin.(1) se aplică din momentul transmiterii acestora către producătorul de statistici oficiale. (4) Datele statistice rezultate din procesarea datelor individuale vor putea fi diseminate, cu respectarea condițiilor prevăzute la alin.(1), dacă în urma procesului de agregare rezultatele se referă la cel puțin 3 unități de raportare și dacă niciuna dintre ele nu are o pondere mai mare de 80%. (5) Prin excepție de la prevederile alin.(1), nu sunt considerate confidențiale datele individuale ale persoanelor juridice care se referă la denumire, adresă, profilul activității, capitalul social, cifra de afaceri și numărul de personal, date ce își păstrează caracterul public potrivit prevederilor legale, precum și datele individuale ale instituțiilor sau organizațiilor finanțate de la bugetul de stat care desfășoară activități de interes public. Prezentul alineat nu se aplică datelor protejate prin legi și alte acte normative speciale. (6) Datele statistice confidențiale colectate de producătorii de statistici oficiale nu pot servi ca probe în justiție ori la stabilirea unor drepturi sau obligații pentru furnizorii de date la care se referă. (7) Pentru a garanta confidențialitatea datelor cu caracter personal, producătorii de date statistice sunt obligați să adopte pe tot parcursul procesului statistic măsuri administrative, organizatorice și tehnice pentru a asigura confidențialitatea datelor individuale, pentru a preveni accesul neautorizat, diseminarea, înstrăinarea și distrugerea, pierderea, modificarea, divulgarea sau accesul neautorizat, precum și împotriva altor forme de prelucrare ilegală a acestora, pe baza Regulilor privind confidențialitatea datelor statistice conform art. 3 alin. (2), litera d). (8) Personalul producătorilor oficiali de date statistice, personalul temporar implicat în colectarea și prelucrarea datelor individuale și persoanele autorizate prin lege să acceseze datele supuse confidențialității statistice sunt obligați să semneze un acord de confidențialitate la începutul activității și să respecte confidențialitatea a datelor, în timpul și după încetarea activității. (9) Persoanele la care se face referire la alin. (8) li se interzice utilizarea datelor individuale la care au acces sau pentru desfășurarea de activități în beneficiul unei terțe părți.	
59.	Art.46. Confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal (1) Protecția datelor se realizează prin aplicarea strictă a prevederilor <i>Legii nr.190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)</i>, ale <i>Regulamentului (UE) nr.2016/679</i> și ale <i>Regulamentului (CE) nr.223/2009</i>. (2) Datele cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, confesiunea religioasă sau convingerile filozofice sau apartenența la sindicate și prelucrarea de date genetice, de date biometrice pentru identificarea unică a unei persoane fizice, de date privind sănătatea sau de date privind viața sexuală sau orientarea sexuală ale unei persoane fizice pot fi prelucrate în scopuri statistice în temeiul articolului	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	9 alineatul (2) litera (j), în condițiile respectării prevederilor articolului 89 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679. (3) Prevederile art. 15, 16, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului european și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE nu se aplică pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice, deoarece drepturile menționate la aceste articole sunt de natură să facă imposibilă sau să afecteze în mod grav realizarea scopurilor specifice.	
60.	Secțiunea a 7-a Cooperarea internațională în statistică	
61.	Art.47. Participarea și reprezentarea statisticii oficiale în plan internațional (1) Producătorii de statistici oficiale participă activ la programele desfășurate pe plan internațional de promovare, dezvoltare și de armonizare a normelor și standardelor utilizate în statistica oficială, în scopul asigurării compatibilității SSN cu sistemele statistice internaționale și comparabilității pe plan internațional a statisticilor oficiale naționale. (2) Statistica oficială din România este reprezentată pe plan internațional de președintele INS, pentru domeniile statistice care intră în sfera de activități ale INS. (3) Președintele INS poate mandata prerogativele de reprezentare a statisticii oficiale, pentru domeniile care intră în sfera de activități ale institutului, și altor reprezentanți ai producătorilor de statistici oficiale, în domeniul lor specific de competență. (4) INS este punctul focal pentru: a) toate activitățile de cooperare tehnică în statisticile oficiale; b) toate evaluările inițiate de organizațiile internaționale care privesc statisticile oficiale, indiferent de domeniul statistic și de producător; c) toate reprezentările la nivel internațional de către SSN al României.	
62.	Art.48. Colaborarea internațională (1) INS inițiază, organizează și desfășoară acțiuni de colaborare bilaterală și multilaterală cu alte oficii naționale de statistică și cu servicii de statistică ale organismelor internaționale, în domenii de interes comun, pe subiecte de natură metodologică statistică și pentru implementarea bunelor practici în statistica oficială. (2) În conformitate cu prevederile alin.(1), producătorii de statistici oficiale dezvoltă, pe bază de reciprocitate, schimburi de experiență, de publicații și alte materiale statistice, cu oficii de statistică din alte țări și cu organizații internaționale. (3) Producătorii de statistici oficiale pot iniția și organiza proiecte comune de cercetare statistică, cu alte oficii de statistică naționale și internaționale.	
63.	Art.49. Participarea la schimbul de date statistice pe plan internațional (1) INS organizează și coordonează pe plan intern schimbul de date realizat în nume propriu, precum și pentru producătorii de statistici oficiale, cu oficiile statistice internaționale. (2) INS și APSO asigură și transmit Oficiului de Statistică al Uniunii Europene, denumit <i>EUROSTAT</i>, altor organisme europene, precum și organizațiilor internaționale date statistice privind România, în cadrul angajamentelor și obligațiilor asumate de partea română față de acestea.	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
	(3) La solicitarea <i>EUROSTAT</i> , a departamentelor statistice ale organizațiilor internaționale, a oficiilor de statistică din alte țări, se pot transmite și date individuale anonimizate, în condițiile încheierii de acorduri bilaterale prin care este garantată păstrarea caracterului confidențial al datelor și este certificată utilizarea acestor date exclusiv în scopuri statistice.	
64.	Secțiunea a 8-a Răspunderea juridică	
65.	Art.50. Dispoziții generale Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.	
66.	Art.51. Răspunderea contravențională Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, sunt considerate infracțiuni: a) neîndeplinirea de către furnizorii de date a obligațiilor prevăzute la art.32 alin.(1) sau (2); b) refuzul explicit al furnizorilor de date de a îndeplini obligațiile prevăzute la art.32 alin.(1) sau (2); c) refuzul nejustificat al furnizorilor de date de a prezenta persoanelor autorizate de producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate; d) utilizarea de către personalul angajat în SSN și de către personalul atras temporar a datelor individuale ale persoanelor fizice sau juridice, în alte scopuri decât cele statistice; e) încălcarea dispozițiilor art.35 alin.(4); f) nerespectarea principiului confidențialității datelor statistice de personalul angajat în SSN, de personalul atras temporar în realizarea activităților statistice sau de persoanele juridice prevăzute la art.35 alin.(1).	
67.	Art.52. Sanțiuni (1) Contravențiile prevăzute la art.51 se sancționează după cum urmează: a) cele prevăzute la lit.a), c), d) și f), dacă sunt săvârșite de persoane fizice, cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei; b) cele prevăzute la lit.a), c), e) și f), dacă sunt săvârșite de persoane juridice, cu amendă de la 2.000 lei la 50.000 lei; c) cea prevăzută la lit.b), cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei. (2) Constatarea contravențiilor prevăzute la art.51 și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul producătorilor de statistici oficiale, împuternicit de conducătorul instituției publice respective sau de conducătorul instituției publice din care face parte unitatea cu profil statistic, prin ordin care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau printr-un alt act de decizie specific producătorului de statistici oficiale, după caz. (3) Prin derogare de la prevederile <i>art.8 alin.(3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare</i> , sumele provenite din amenzile prevăzute la alin.(1), aplicate persoanelor juridice și persoanelor fizice se fac venit la bugetul de stat în cotă de 50%, iar diferența de 50% se face venit la bugetul INS pentru a finanța <i>Activitatea</i> prevăzută la art.15. (4) În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art.51 le sunt aplicabile dispozițiile <i>Ordonanței Guvernului nr.2/2001, cu modificările și completările ulterioare</i> .	

Nr. crt.	Lege	HG 1 - Norme de aplicare HG 2 - Organizarea INS
68.	Capitolul IV Dispoziții tranzitorii și finale	
69.	Art.53. Încadrarea în funcție a statisticienilor (1) În termen de 120 de zile de la data prevăzută la art.13 alin.(1), INS și APSO au obligația să stabilească funcțiile publice specifice de statistician - de conducere și de execuție, prin transformarea funcțiilor publice generale care au în atribuțiile postului desfășurarea de activități prevăzute în programele statistice naționale anuale în proporție mai mare de 50% din atribuțiile aferente funcției publice de conducere și de execuție și să aprobe statul de funcții al instituției. (2) Funcționarii publici care la data aprobării statului de funcții potrivit alin.(1) sunt numiți în funcții publice generale se reîncadrează în maximum 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin.(1) în funcțiile publice specifice de statistician conform anexei.* (3) Funcționarii publici care la data aprobării statului de funcții în condițiile alin.(1) sunt numiți pe perioadă determinată în funcții publice generale se reîncadrează în funcțiile publice specifice de statistician până la expirarea perioadei pentru care au fost numiți.	
70.	Art.54. Abrogarea La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România, nr.226/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.397 din 11 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare.	
71.	Art. 55 Intrarea în vigoare Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.	

*Observație: Anexa va fi ulterior elaborată/adăugată de către INS.

Anexa #2. Draft Notă de fundamentare privind noile prevederi legale

Expunere de motive

Secțiunea 1 Titlul prezentului proiect de act normativ LEGE
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
1. Descrierea situației actuale Principalele motive pentru o nouă lege a statisticii Statisticile oficiale sunt un element cheie pentru orice societate democratică, cu misiunea sa principală de a furniza date statistice credibile și relevante, diseminate cetățenilor în mod adecvat și în timp util. Rolul statisticilor a devenit din ce în ce mai important în timp. Statisticile au contribuit la măsurarea impactului multiplelor provocări în societate și au sprijinit factorii de decizie să întreprindă acțiuni în cunoștință de cauză bazate pe cunoștințe și date statistice care ar trebui să ajute la abordarea problemelor legate de economie și societate, în general, precum și de problemele majore recente la nivel mondiale, cum ar fi globalizarea schimbărilor climatice sau demografia. În acest scop, sistemul statistic românesc ar trebui să fie în măsură să țină pasul cu tendințele socio-economice și de mediu europene și globale în curs, care apar într-o lume atât de volatilă și complexă, în care nevoile se schimbă constant și există o nevoie stringentă de date fiabile. Statisticile românești trebuie să sprijine factorii de decizie să proiecteze evaluări și cuantificări cu privire la diverse probleme complexe din fenomenele și procesele socio-economice, pe de o parte, și să ofere cercetări inovatoare în timp util pentru a măsura aspecte precum competitivitatea, interacțiunea și efectele dintre dezvoltarea economică, socială și de mediu, coeziunea socială, distribuția resurselor materiale și umane, pe de altă parte. O nouă legislație flexibilă ar trebui să permită Institutului Național de Statistică (INS) să răspundă noilor realități, punând bazele dezvoltării instituției și sistemului statistic al României pentru a furniza date fiabile de înaltă calitate, extinde domeniile statistice și crește încrederea cetățenilor în statistici și date. În același timp, modernizarea legii existente este și mai semnificativă în contextul dezvoltării noii strategii statistice pentru următorii șapte ani, precum și pentru a răspunde provocărilor și evoluțiilor recente în domeniul statisticii. În primul rând, INS și sistemul statistic românesc ar trebui să întreprindă reforme pentru a se adapta la cele mai recente evoluții socio-economice atât în România, cât și la nivelul UE. De asemenea, este importantă oferirea de soluții adecvate la problemele cheie care au pus presiune asupra Sistemului Statistic European (SSE) în ultimii ani, cum ar fi asigurarea protecției datelor și confidențialității. În al doilea rând, pentru a răspunde provocărilor și nevoilor la nivel național și la nivelul UE, INS ar trebui să joace un rol mai mare, de profil superior. Institutul ar trebui să dețină cu mai multe competențe și responsabilități pentru a asigura o mai bună coordonare a sistemului statistic în timp ce supraveghează producția de statistici, inclusiv datele elaborate de alți producători de statistici oficiale (APSO). O poziție mai bună a INS ar permite României să își consolideze sistemul statistic general, să îmbunătățească colectarea și protecția datelor și să alinieze sistemul statistic român la cerințele UE. În al treilea rând, în calitate de stat membru al UE și parte a SSE, este crucial ca România să aibă un institut de statistică puternic, independent din punct de vedere profesional, cu management ales pe baza

criteriilor profesionale - și nu prin preferințe politice -, conform Codului de practici al statisticilor europene. Codul, care oferă principalele orientări pentru statistici și institutele statistice naționale din UE, pune un mare accent pe aspecte precum independența instituțională, profesionalismul, coordonarea și cooperarea, mandatul pentru colectarea datelor, confidențialitatea statistică, imparțialitatea, printre altele. Conform reglementărilor UE, institutele statistice coordonează toate activitățile legate de statisticile naționale și sunt responsabile de proiectarea și furnizarea de orientări naționale pentru dezvoltarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale. România ar trebui să se alinieze pe deplin Codului de practici al statisticilor europene în ceea ce privește independența instituțională, prin urmare INS ar trebui să fie condus de persoane cu acreditări profesionale la nivel înalt, imparțiale și non-politice. Un INS puternic, cu un management profesional independent, poate asigura și îmbunătăți calitatea produselor și serviciilor statistice și poate contribui la statisticile europene.

În al patrulea rând, ca parte a Eurostat, INS trebuie să contribuie la statisticile europene cu date statistice fiabile de bună calitate, în conformitate cu cerințele Eurostat și să răspundă în timp util cererilor acestuia. Pentru a realiza acest lucru, este necesar ca INS să asigure o bună calitate a produselor statistice și a serviciilor statistice.

În al cincilea rând, pe lângă fondurile publice primite de la bugetul național, INS ar trebui să poată genera venituri proprii prin activități bazate pe costuri pentru a deveni sursă de venit pentru INS și pentru a motiva personalul să se implice în activități suplimentare.

În cele din urmă, competența specifică a personalului INS implicat în generarea și producerea de statistici oficiale ar trebui să fie recunoscută în mod oficial în sistemul sectorului public, împreună cu o politică de salarizare adecvată pentru a atrage personal competent, care să permită dezvoltarea și menținerea unui corp de statisticieni profesioniști.

Context

Noua lege a statisticii a fost elaborată în contextul în care la nivelul INS este în curs de elaborare, cu sprijinul Băncii Mondiale, Strategia sistemului statistic național pentru perioada 2021-2027, al treilea document programatic în domeniul statisticii după ce România a aderat la UE. O nouă strategie, împreună cu o nouă lege modernă, vine să asigure dezvoltarea capacității INS și a SSN, asigurându-se că acestea sunt capabile să se adapteze la nevoile actuale în domeniul furnizării statisticilor naționale, europene și globale și să reacționeze prompt la schimbările socio-economice.

Astăzi, domeniul statisticii din România este guvernat de un cadru juridic care nu reușește să ofere INS pârghiile adecvate pentru a răspunde în timp util schimbărilor din economie și societate. Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România, nr.226/2009, a fost adoptată la câțiva ani după aderarea țării la UE. Deși modificările aduse legii au încercat să reflecte unele dintre schimbările survenite în societatea românească și în statisticile naționale și europene din ultimul deceniu, legislația este destul de inadecvată pentru a răspunde nevoilor actuale. De exemplu, nu conferă INS competențele administrative și instituționale adecvate pentru a acționa ca singura entitate în sine, pentru a coordona în mod eficient producția și diseminarea statisticilor oficiale și nici nu are un cuvânt de spus în ceea ce privește serviciile statistice furnizate de alți producători de statistici oficiale (APSO). În același timp, comitetele statistice nu au o compoziție adecvată și nici atribuții necesare pentru a sprijini și a oferi îndrumări INS, precum și sistemului și proceselor statistice generale.

În ultimii ani au avut loc schimbări cheie la nivelul UE în ceea ce privește datele și confidențialitatea. Comisia Europeană și Parlamentul European au înăsprit reglementările privind protecția datelor și confidențialitatea, printre altele. De exemplu, organismele UE au aprobat reglementări mai stricte privind confidențialitatea datelor, utilizarea datelor cu caracter personal și protecția datelor și informațiilor

personale. Deși România a transpus unele dintre aceste modificări în legislația națională, aceste aspecte trebuie să fie reflectate mai clar în legislația națională specifică.

În cele din urmă, Ghidul pentru modernizarea legislației statistice din 2018 de către Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (UNECE) - care se extinde la Legea generică privind statisticile oficiale (GLOS) din 2016, menită să contribuie la proiectarea și îmbunătățirea sistemelor statistice din fostele republici sovietice -, a oferit recomandări actualizate tuturor țărilor cu privire la modul de îmbunătățire a cadrului legal și instituțional al sistemelor statistice. Pentru a îndeplini rolul principal al statisticilor de a servi guvernele, economia și publicul cu date fiabile utile, un cadru juridic și instituțional puternic care garantează independența, integritatea și responsabilitatea sistemelor statistice este o condiție prealabilă pentru statisticile oficiale, stabilind calea pentru a asigura statistici oficiale de înaltă calitate și securitate a datelor.

Ghidul UNECE aduce unele modificări sarcinilor institutelor statistice privind coordonarea activităților statistice. O nouă definiție a coordonării activităților statistice oferă mai multe detalii despre rolul principal de a consilia guvernul și publicul cu privire la aspecte precum colectarea datelor, metodologia statistică, diseminarea, comunicarea și utilizarea statisticilor. În același timp, la fel ca Codul de practici al statisticilor europene, Ghidul de modernizare al ONU subliniază necesitatea unor dispoziții legale clare care să asigure independența institutelor statistice și numirea conducerii bazată exclusiv pe criterii profesionale. Ghidul solicită, de asemenea, ca legislația specifică să ofere mai multă claritate cu privire la rolurile și responsabilitățile șefului organizației statistice, inclusiv interpretarea corectă a statisticilor. În acest mod, o nouă abordare modernă și flexibilă nu numai că ar putea permite INS să joace un rol mai important și să consolideze sistemul statistic general în România, ci și să inverseze încrederea în scădere în datele statistice și să ridice rolul statisticilor în societate.

Prezentare generală a provocărilor cheie din sistemul statistic românesc

Sistemul statistic românesc se confruntă cu neconcordanțe și deficiențe existente în cadrul legal și instituțional care împiedică funcționarea sistemului și producerea de statistici oficiale. Problemele cheie ale INS sunt legate de stabilirea instituțională, numirea conducerii, organismele consultative, finanțarea, statutul personalului statistic, pe lângă altele precum colectarea datelor sau aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea solicitărilor de furnizare a datelor.

▪ Cadru instituțional

INS este un organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea Prim-Ministrului (PM), prin Cancelaria Prim-Ministrului (CPM). Este una dintre cele peste 20 de entități publice subordonate / coordonate de PM sau de Secretariatul General al Guvernului (SGG). Șeful INS este ordonator secundar de credite, ceea ce înseamnă că trebuie să solicite aprobarea CPM / SGG pentru toate problemele financiare importante. De exemplu, președintele INS trebuie să trimită proiectul anual de buget către SGG, care are dreptul să modifice propunerea sau să o trimită înapoi pentru o revizuire ulterioară. Executarea bugetului anual al INS trebuie, de asemenea, aprobată de SGG. Această relație subordonată cu CPM / SGG poate pune entitatea statistică într-o poziție destul de inadecvată în administrația centrală, limitând în mare măsură libertatea de a lua decizii în timp util, după cum este necesar. Acest lucru arată, de asemenea, că INS are o influență limitată la nivel guvernamental pentru a obține resursele necesare desfășurării activităților și operațiunilor la nivel optim.

Deși conducerea INS poate decide cu privire la alocarea bugetului în cadrul organizației, există un mandat limitat în ceea ce privește gestionarea resurselor care poate provoca întârzieri în activitățile

desfășurate de institut, cum ar fi producția statistică, sau poate crea o sarcină birocratică suplimentară inutilă.

▪ *Management*

Singura referință din Legea nr.226/2009 cu privire la numirea conducerii INS se referă la faptul că președintele și cei trei vicepreședinți (VP) sunt numiți de către primul-ministru pentru un mandat de cinci ani care poate fi reînnoit. Deși oferă detalii despre responsabilități, legea nu menționează niciun criteriu profesional, nici cerințe minime de experiență pe care ar trebui să le aibă. Lipsa criteriilor privind numirea și revocarea conducerii INS este unul dintre principalele neajunsuri ale legii. Absența criteriilor profesionale sau a cerințelor de bază poate da impresia că oricine din România poate deveni, de fapt, managerul institutului de statistică al țării. Mai mult, absența unor astfel de reglementări privind numirea / revocarea este contrară Codului de practici al statisticilor europene, care pune accentul pe independența profesională/autonomia entităților statistice naționale, aplicabile în egală măsură conducerii și personalului. Toate țările UE au stabilit criterii profesionale clare pentru desemnarea conducerii organizațiilor lor statistice, care necesită expertiză profesională semnificativă în domeniul statisticii, pe lângă experiența de management.

Absența unor criterii legate de competență ar putea ridica întrebări cu privire la independența generală a INS. Arată vulnerabilitatea institutului și a managementului acestuia, dar și presiunea potențială la care pot fi supuse persoanele responsabile pentru a răspunde unor posibile cereri politice la un moment dat. Această abordare neadecvată cu privire la numirea conducerii ar putea avea un impact serios asupra generării de produse statistice, publicării și diseminării datelor statistice - de exemplu, datele ar putea fi publicate într-un context politic și social dat, și să ducă la intensificarea neîncrederii cetățenilor față de statistici, în general.

▪ *Comitete consultative*

Există două organisme consultative care guvernează Sistemul Statistic Național. SSN cuprinde INS și direcțiile sale teritoriale, Banca Națională a României și alți producători de statistici oficiale (APSO) – oficiile de statistică ale autorităților și instituțiilor publice, desemnați de INS ca producători de statistici oficiale în domeniile lor de competență respective.

Comitetul Sistemului statistic național (COMSTAT) este responsabil pentru organizarea și funcționarea SSN, implementează și monitorizează strategia statistică și programele statistice naționale. Membrii sunt reprezentanți ai APSO din diferite ministere și agenții guvernamentale. Comitetul nu a fost destul de activ în ultimii ani.

Consiliul Statistic Național (CSN) este un organism consultativ format din aproape 30 de reprezentanți ai principalilor utilizatori ai produselor statistice (precum sectorul public, sectorul privat, mediul academic, mass-media etc.) numiți pentru o perioadă de doi ani, cu rolul principal de promovare și sprijin pentru statistici oficiale.

Componența și rolurile ambelor comitete ar trebui să fie astfel încât să consolideze procesul decizional și să reflecte mai bine noile realități din societate. CSN are prea mulți membri, iar uneori poate fi destul de dificil se pună de acord asupra deciziilor. În perioada 2010-2012, membrii CSN primeau o indemnizație de participare la ședință egală cu 15% din salariul mediu lunar brut pe economie. Reacordarea unei remunerații poate fi o opțiune pentru ca membrii să se implice activ sau să își ia rolul mai în serios.

▪ *Finanțare*

Una dintre principalele probleme este finanțarea INS. Institutul este finanțat integral de la bugetul de stat. Depinde de alocarea anuală de la bugetul de stat cu aprobarea prealabilă a SGG și a Ministerului de Finanțe. Întrucât bugetul de stat este întotdeauna limitat, bugetul INS este, de asemenea, subdimensionat

în comparație cu nevoile reale și există amenințări constante de reduceri bugetare care ar împiedica funcționarea și desfășurarea activităților la niveluri optime. Restricțiile financiare pot îngreuna angajarea de personal nou sau menținerea statisticienilor / profesioniștilor în cadrul institutului.

INS nu se poate implica în alte activități care ar putea genera venituri suplimentare pentru instituție, fonduri care ar putea fi folosite pentru a plăti personalul care ar întreprinde astfel de activități suplimentare sau pentru a angaja personal / personal temporar, după cum este necesar, pentru a realiza dotarea cu echipamente și tehnică de calcul sau pentru a realiza pregătirea profesională a personalului INS.

▪ *Personal*

Personalul organizațiilor statistice este plătit mai puțin decât cel din alte ministere / agenții guvernamentale, deși îndeplinesc sarcini similare sau uneori chiar mai dificile ori complexe. Deoarece INS este finanțat exclusiv de la bugetul de stat, acest lucru pune restricții financiare și praguri asupra salariilor. Legea existentă nu permite personalului să se angajeze în alte activități în cadrul institutului, prin urmare să realizeze venituri suplimentare. Există unele constrângeri legate de incompatibilitatea funcției publice, deoarece funcționarii publici pot exercita funcții sau activități doar în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice sau pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public. Cu toate acestea, problema salarizării nu se regăsește doar la nivelul INS, deoarece este un fenomen comun la nivelul entităților publice din România, în special la nivelul celor care nu realizează venituri proprii, ci se bazează exclusiv pe fondurile alocate anual de la bugetul de stat.

În plus, absența unui sistem motivațional consistent și calea neclară pentru dezvoltarea carierei fac destul de dificile demersurile de atragere a personalului cu o înaltă pregătire profesională sau păstrarea experților calificați și cu experiență. La fel ca alte entități publice, INS se confruntă cu lipsa de personal specializat permanent sau temporar, cum ar fi experții în modele statistice sau operatorii de interviu.

În cele din urmă, spre deosebire de alte profesii, funcția de statistician nu este recunoscută ca o funcție publică specifică în România sau ca o profesie distinctă. Nu există statutul profesional al statisticianului. Contabilii, auditorii, avocații, medicii și alte câteva profesii se bucură de statute speciale care le conferă o anumită poziție în categoriile profesionale / de locuri de muncă. Personalul INS este funcționar public sau personal contractual, dar legislația existentă nu face nicio distincție în comparație cu alte posturi de funcționari publici din administrația publică. Deși îndeplinește sarcini specifice, personalul INS și APSO nu este recunoscut ca atare în sistemul administrației publice.

▪ *Colectare de date*

O altă provocare este legată de colectarea datelor. INS are un acces destul de limitat la sursele de date administrative și, de cele mai multe ori, formatul și conținutul datelor nu satisfac nevoile statistice actuale. Mai mult, INS trebuie adesea să se lupte pentru a obține date de la alți producători de date, cum ar fi autoritățile și instituțiile publice centrale și locale. O altă preocupare este legată de lipsa datelor în format electronic interoperabil. Deficiența surselor de date administrative poate împiedica punerea în aplicare a activităților statistice la scară largă, cum ar fi recensămintele, dat fiind faptul că colectarea datelor nu se mai poate face în mod tradițional. APSO nu are capacitatea de a disemina datele în format electronic interoperabil și nici capacitatea de a controla gestionarea calității datelor. Implementarea Regulamentului general privind protecția datelor (GDPR) a adus o povară suplimentară, făcând mai dificilă colectarea datelor și generarea de produse statistice.

▪ *Sancțiuni*

Legea nr. 226/2009 include dispoziții privind dreptul INS de a impune și de a aplica sancțiuni furnizorilor de date - persoane juridice / companii și cetățeni - care nu furnizează datele solicitate. Pe

lângă capacitatea limitată a INS de a aplica sancțiuni și de a impune plata amenzilor, una dintre problemele principale are legătură cu lipsa stimulentei în acest sens, deoarece sumele colectate nu sunt folosite de INS, ci se fac venit la bugetul de stat. Sunt necesare noi prevederi legale pentru a permite INS să păstreze o parte din veniturile provenite din amenzi pentru a ajuta organizația să își dezvolte capacitatea necesară pentru a aplica sancțiunile.

2. Schimbări preconizate

În esență, proiectul de Lege vizează îmbunătățirea statisticilor oficiale și a sistemului statistic național din România. În același timp, soluțiile avute în vedere vin să contribuie la creșterea independenței, importanței și rolului INS. Reglementarea a fost elaborată pe baza mai multor evaluări și analize comparative, cele mai recente reglementări ale UE, cele mai bune practici europene și internaționale - inclusiv Legea generică a statisticilor (GLOS) a ONU și Ghidul de modernizare al UNECE - și opiniile experților Băncii Mondiale.

În procesul de elaborare a proiectului de Lege au fost avute în vedere, de asemenea, diferite scenarii și au fost efectuate analize comparative cuprinzătoare în raport cu alte entități guvernamentale din România și institute statistice din țările UE, concentrându-se pe aspecte cheie precum stabilirea cadrului instituțional, numirea conducerii, statutul personalului, finanțarea INS etc. Aceste evaluări au identificat modalități optime de îmbunătățire a proceselor, cum ar fi calitatea produselor statistice, pentru a permite o mai bună coordonare între INS și diferiți producători de statistici, consolidarea rolului INS în cadrul Sistemului Statistic Național (SSN), printre altele. În plus, un aspect important care a fost luat în considerare pe tot parcursul procesului a fost asigurarea faptului că noua lege are caracteristicile unei reglementări moderne, care să fie puternic aliniată la Codul de principii al Eurostat. Unele dintre aceste criterii care au fost analizate cu atenție se referă la independența INS ca organism al administrației centrale, numirea conducerii INS pe baza unor criterii profesionale, îmbunătățirea colectării datelor, protejarea protecției individuale a datelor și consolidarea comitetelor statistice - principalele organisme care supraveghează buna funcționare a sistemului statistic național (COMSTAT și Consiliul Statistic Național).

Principalele aspecte reglementate, conform prezentului proiect de Lege:

- *Punct de contact la Eurostat*

INS reprezintă unicul punct de contact pentru Comisie (Eurostat), cu privire la aspectele statistice reglementate de sistemul statistic european, cu excepția sistemului statistic gestionat de BNR în conformitate cu Sistemul European al Băncilor Centrale.

- *Autoritate națională de statistică*

INS este autoritatea națională de statistică desemnată ca fiind organismul responsabil de coordonarea tuturor activităților la nivel național destinate dezvoltării, elaborării și difuzării statisticilor europene, în conformitate cu Programul statistic european.

Responsabilitatea de coordonare a INS acoperă toate celelalte autorități naționale producătoare de statistici oficiale, stabilite prin programul statistic național și european.

- *Cadru instituțional*

INS este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului.

Președintele INS are calitatea de ordonator principal de credite, care îi vor permite să obțină mai multe competențe pentru a putea decide asupra bugetului organizației și a-l propune direct guvernului / prim-ministrului.

▪ *Management*

INS este condus de un președinte cu rang de secretar de stat, ordonator principal de credite, ajutat de unul sau mai mulți vicepreședinți cu rang de subsecretar de stat, numiți în funcție prin decizie a prim-ministrului pentru un mandat de 5 ani, cu maximum 2 mandate, pe baza competenței profesionale relevante în domeniu. Pentru președinte este introdusă o procedură de selecție transparentă și care permite egalitatea de șanse. Vicepreședinții sunt numiți în funcție pe baza unei liste cu cel puțin trei candidați pentru fiecare post, înaintată prim-ministrului de către președintele INS.

Președintele și vicepreședinții trebuie să aibă studii superioare, înaltă competență și o bună reputație profesională în domeniul statistic sau economic, cu o experiență minimă de 15 ani pentru președinte și 12 ani pentru vicepreședinți. Aceștia nu pot fi membri ai partidelor politice în timpul mandatului și nici nu pot deține alte activități ori funcții publice sau private, cu excepția celor în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice. Mandatul președintelui și al vicepreședinților încetează în situația imposibilității de a-și îndeplini mandatul mai mult de 120 de zile calendaristice consecutive dintr-un interval de 140 de zile, prin demisie, prin deces sau la expirarea mandatului ori prin demitere, în situații excepționale, atunci când, prin acțiunile lor, au afectat în mod grav independența funcțională a INS.

▪ *Comitete consultative*

Consiliul Statistic Național (CSN) ar trebui să aibă mai puțini membri, dar să joace un rol mai important. O responsabilitate cheie constă în consilierea INS cu privire la posibilele lacune legate de implementarea Codului de practici al statisticilor europene, pe lângă raportarea și dezbateră disfuncționalităților din cadrul SSN, făcând în același timp recomandări pentru prevenirea și corectarea acestora. CSN ar trebui să aibă 15 membri, numiți pentru un mandat de 2 ani, care să reprezinte principalii utilizatori ai statisticilor oficiale și produselor statistice, respectiv reprezentanți ai Academiei Române, ai unităților de învățământ superior de specialitate, ai institutelor de cercetare, ai organismelor sindicale și patronale, ai mijloacelor de informare în masă, ai asociațiilor profesionale, structurilor asociative ale administrației publice locale, precum și reprezentanți ai BNR, Administrației Prezidențiale, Senatului României și Camerei Deputaților. Membrii CSN beneficiază de o indemnizație de participare la ședință egală cu 15% din salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, care se suportă din bugetul INS.

▪ *Finanțare*

Deși trebuie să fie finanțat în continuare de la bugetul de stat, INS ar trebui să aibă posibilitatea de a genera venituri proprii. În acest sens, se prevede înființarea, pe lângă INS și direcțiile teritoriale de statistică, a unei activități finanțate integral din venituri proprii în conformitate cu prevederile art.67 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

Această activitate poate acoperi o gamă largă de servicii - de la promovarea culturii statistice în sistemul administrației publice centrale și locale, în companii și societăți naționale, regii autonome, societăți comerciale, persoane juridice de drept public sau privat, și instruirea personalului producătorilor de statistici oficiale în domenii precum statistica, economia, econometria, demografia și sociologia cantitativă, tehnologia informației, până la servicii de prelucrare statistică, cercetări statistice speciale și

lucrări, inclusiv publicații (care nu sunt incluse în programul statistic anual), organizarea de evenimente și închirierea facilităților administrate de INS.

Finanțarea Activității se realizează integral din venituri proprii, constituite din încasările obținute din aceste activități, precum și din dobânzi, donații și sponsorizări.

Veniturile realizate se vor utiliza pentru salarizarea personalului implicat în desfășurarea Activității, finanțarea cheltuielilor curente și de capital, dotarea cu echipamente și tehnică de calcul, pregătirea profesională a personalului propriu și acordarea de indemnizații de performanță pentru personalul cu rezultate deosebite.

INS și DTS poate utiliza, pe baza unui contract individual de muncă, personal de specialitate propriu, inclusiv funcționari publici și statisticieni, pentru realizarea Activității. Posturile utilizate pentru desfășurarea Activității nu vor face parte din numărul maxim de posturi al INS finanțate de la bugetul de stat, iar personalul implicat în activitate ar trebui să fie plătit în conformitate cu legislația aplicabilă instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii.

- *Personal*

Începând cu data de 1 ianuarie 2023, în cadrul SSN aplicabil INS și APSO se introduce funcția publică specifică de *statistician*, conform art.383 și 384 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Funcția publică specifică de statistician este funcția publică de specialitate utilizată pentru personalul de specialitate al INS și al APSO care au în atribuțiile postului desfășurarea de activități prevăzute în programele statistice anuale, în proporție mai mare de 50% din atribuțiile aferente funcției publice. Această măsură, inclusiv procentul menționat (50%), este stabilită prin similitudine cu dispozițiile în baza cărora a fost înființată funcția publică de consilier achiziții publice (art.610 din OUG nr.57/2019), fiind stabilit totodată modul de echivalare a funcțiilor publice specifice de statistician, în funcție de nivelul de studii și vechimea minimă în activitatea statistică, cu funcțiile publice generale.

Totodată, este luată în considerare o grilă de salarizare adecvată pentru statisticieni, pe baza funcțiilor specifice funcționarilor publici din categorii sau cu atribuții similare aplicate altor entități publice, precum și a sarcinilor și responsabilităților pe care le presupune această activitate specifică. Funcționarilor publici și statisticienilor din INS și DTS ar trebui să li se permită să întreprindă, pe baza de contract individual de muncă, activități plătite în legătură cu Activitatea finanțată integral din venituri proprii.

- *Oficiile de statistică*

Ca și până în prezent, pentru îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor statisticii oficiale, autoritățile și instituțiile publice care nu au structuri de statistică pot crea, în limita numărului de posturi și a bugetelor aprobate, oficii de statistică. Conducătorii oficiilor de statistică urmează să fie numiți prin concurs, pe baza competenței profesionale relevante în domeniul statistic.

- *Alți producători de statistici oficiale (APSO)*

Alți producători de statistici oficiale sunt entități independente din punct de vedere profesional, cu activități exclusive sau primare legate de dezvoltarea, producerea, diseminarea și comunicarea statisticilor oficiale.

APSO sunt oficiile de statistică ale autorităților și instituțiilor publice, desemnate în acest sens de către INS pe baza criteriilor și regulilor stabilite prin Normele de aplicare care se aprobă prin Hotărâre a

Guvernului, în calitate de producători de statistici oficiale din domeniile specifice de competență. APSO desemnați de INS sunt incluși în *Lista altor autorități producătoare de statistici oficiale naționale și europene*, după caz, care se publică pe site-ul INS, cu mențiunea că toate autoritățile și instituțiile publice care sunt incluse de Eurostat în *Lista altor autorități producătoare de statistici europene* trebuie să fie considerate drept APSO și să fie incluse și în *Lista altor autorități producătoare de statistici naționale*.

- *Accesarea datelor administrative*

INS trebuie să obțină acces la surse administrative prin accesarea datelor din registrele autorităților și instituțiilor publice prin interconectarea sistemelor informatice, prin mijloace informatice, precum și prin proceduri stabilite bilateral. În acest sens, se stabilesc obligații pentru instituțiile publice de a furniza sau permite accesul la date din sistemele informatice pe care le administrează.

- *Colectarea datelor și confidențialitatea*

INS este autorizat să colecteze date statistice din orice sursă disponibilă, fie direct de la gospodării, exploatații agricole, persoane fizice și juridice, fie din surse de date administrative, în conformitate cu activitățile prevăzute în programul statistic național anual. APSO sunt autorizați să colecteze date din surse administrative, inclusiv date individuale, gestionate de autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia își desfășoară activitatea. INS și APSO colectează date prin surse statistice și din surse administrative, cu respectarea confidențialității și securității datelor și a *Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)*. Datele cu caracter personal ale persoanelor fizice, de natura celor privind originea rasială sau etnică, convingerile politice, religioase, filozofice sau de natură similară, apartenența sindicală, cazierul judiciar, sănătatea și viața intimă pot fi colectate și prelucrate în condițiile prevăzute de art.89 din Regulamentul (UE) 2016/679, în condițiile luării măsurilor corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanelor vizate.

- *Diseminarea datelor individuale în scopuri de cercetare științifică*

Sunt detaliate regulile privind diseminarea datelor individuale în scopuri de cercetare științifică. Datele individuale utilizate pentru producerea statisticilor oficiale pot fi diseminate numai în scopuri de cercetare științifică, dacă datele au fost colectate din surse publice, universal disponibile și au fost anonimizate, adică sunt distribuite într-o formă care nu permite în niciun fel identificarea furnizorilor de date, direct sau indirect. La cerere, producătorii de statistici oficiale pot furniza date individuale anonimizate cercetătorilor și unităților de cercetare științifică acreditate pentru a fi utilizate numai pentru cercetare științifică, fără a include identificatori, în timp ce aceștia pot accesa doar date care sunt direct relevante pentru obținerea de rezultate pentru proiectul de cercetare științifică. Accesul la date individuale necesită un acord între părți, cu detalii cu privire la aspecte precum scopul și obiectivul cercetării, obligațiile utilizatorilor privind nedivulgarea datelor, asigurarea confidențialității statistice etc.

Elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale trebuie realizată în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii oficiale, reglementările europene referitoare la statistică, Codul de practici al statisticilor europene, precum și cu standardele și recomandările statistice convenite la nivel internațional.

- *Calitate*

Asigurarea calității în producția statistică presupune utilizarea de metode și instrumente care au scopul de a garanta conformitatea cu cerințele de calitate ale Sistemului statistic european.   Producătorii de statistici oficiale trebuie să se angajează să atingă standardele de calitate definite în reglementările europene și să dezvolte mecanismele necesare pentru a realiza acest lucru, în conformitate cu Codul de practici al statisticilor europene. Pentru a garanta calitatea, statisticile oficiale trebuie să fie elaborate, produse și difuzate pe baza Standardelor comune de calitate și a cadrului de asigurare a calității datelor statistice.   INS monitorizează atingerea standardelor comune de calitate în cadrul SSN. De asemenea, INS informează producătorii de statistici oficiale cu privire la rezultatele monitorizării și evaluării calității datelor statistice oficiale furnizate de aceștia, însoțite de recomandări de modificare, dacă este necesar, și cu privire la intervalul de timp în care trebuie efectuate modificările.   INS publică anual un raport privind calitatea datelor statistice oficiale și evoluțiile înregistrate la nivelul SSN.   ▪ <i>Sanctiuni</i>   Prin derogare de la prevederile <i>art.8 alin.(3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare</i>, sumele provenite din amenzile aplicate persoanelor juridice și persoanelor fizice se fac venit la bugetul de stat în cotă de 50%, iar diferența de 50% se face venit la bugetul INS pentru a finanța Activitatea finanțată integral din venituri proprii. O măsură similară este prevăzută în lege în cazul amenzilor aplicate de Autoritatea de Supraveghere Financiară în baza art.28 alin.(20) din Legea nr.236/2018 privind distribuția de asigurări.
3. Alte informații
Secțiunea a 3-a   Impactul socio-economic al proiectului de act normativ
1. Impact macro-economic
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat
2. Impact asupra mediului de afaceri
2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative   Rezultatele cercetărilor statistice oficiale vor fi utilizate de către autoritățile și instituțiile publice centrale și locale pentru activitățile proprii, eliminându-se alte costuri administrative pentru producerea acestora.
2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii
3. Impact social

Scopul principal al cercetărilor statistice oficiale este acela de a oferi date esențiale și de calitate pentru fundamentarea politicilor guvernamentale în domeniul social, al populației și dezvoltării umane.

În mod indirect, rezultatele cercetărilor statistice oficiale vor permite elaborarea unor politici demografice, economice și sociale bazate pe dovezi, eficiența acestora fiind augmentată datorită construirii lor pe baza unor date statistice care reflectă cu fidelitate realitatea economică și socială.

4. Impact asupra mediului

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						

a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ): <i>a) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:</i> În aplicarea noii legi a statisticii, Guvernul aprobă prin hotărâre: a) Organizarea și funcționarea INS; b) Normele de aplicare a prezentei legi, denumite în continuare Norme de aplicare; c) Strategia Sistemului statistic național; d) Programele statistice naționale multianuale; e) Programele statistice naționale anuale. Intră în competența de reglementare a INS, în conformitate cu prevederile prezentei legi: a) Sistemul de indicatori statistici, metodologiile, clasificările și nomenclatoarele de interes național; b) Politica de revizuire a datelor statistice; c) Politica de tratare a erorilor; d) Normele privind confidențialitatea datelor statistice; e) Politica comună de diseminare și comunicare a datelor statistice oficiale; f) Standardele comune de calitate și cadrul de asigurare a calității datelor statistice; g) Codul de etică profesională a statisticianului; h) Regulile privind constituirea și organizarea registrelor statistice; i) Procedura de consultare a INS pentru dezvoltarea sau modificarea surselor de date administrative. Aceste documente se elaborează de INS în colaborare cu APSO, se avizează de CSN și se aprobă prin ordin al președintelui INS, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și pe pagina de internet a INS.						
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare   Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare   Organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România se realizează în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii oficiale, cu prevederile <i>Regulamentului (CE) nr.223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei nr. 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene</i>, cu modificările și completările aduse prin <i>Regulamentul (UE) 2015/759 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 223/2009 privind statisticile europene</i>, cu principiile stipulate în Codul de practici al statisticilor europene, precum și cu standardele și recomandările statistice convenite la nivel internațional.   Pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene, în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr.1296/2013, (UE) nr.1301/2013, (UE) nr.1303/2013, (UE) nr.1304/2013, (UE) nr.1309/2013, (UE) nr.1316/2013, (UE) nr.223/2014, (UE) nr.283/2014 și a Deciziei nr.541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr.966/2012</i>, INS poate primi contribuții financiare sub formă de granturi de la Comisia Europeană - Eurostat.   Protecția datelor se realizează prin aplicarea strictă a prevederilor <i>Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)</i>.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene   Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale   Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații
Secțiunea a 6-a   Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

A fost realizată consultarea Consiliului Statistic Național, precum și a producătorilor de statistici oficiale ce fac parte din Sistemul statistic național, membri ai COMSTAT.	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Consiliul Statistic Național este organul consultativ constituit în vederea asigurării caracterului obiectiv, transparent și științific al activității de statistică oficială și pentru minimizarea eforturilor de raportare a furnizorilor de date. COMSTAT este organul cu rol consultativ, format din reprezentanți ai producătorilor de statistici oficiale.	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Propunerea legislativă urmează să fie avizată de Consiliul Legislativ.	
6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute în baza Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare. Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice, prin postarea pe site-ul INS.	
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	

Punerea în aplicare a prezentei propuneri legislative se va realiza prin extinderea competențelor instituțiilor existente, fără a fi necesară înființarea de noi organisme.

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat *proiectul Legii organizării și funcționării statisticii oficiale în România*, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

Secretarul General al Guvernului,

Șeful Cancelariei Prim-Ministrului,

Președintele

Institutului Național de Statistică,

AVIZĂM FAVORABIL:

**Președintele Autorității Naționale de
Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter
Personal**

**Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și
Administrației,**

**Președintele Agenției Naționale a Funcționarilor
Publici,**

Ministrul Muncii și Protecției Sociale,

Ministrul Finanțelor

Ministrul Justiției

**Anexa #3. Tabel comparativ privind cuprinsul/structura recomandărilor/inputs
la noua lege a statisticii, actuala lege și GLOS**

Structura inputs/ contribuțiilor la noua lege a statisticii oficiale	Legea 226/2009	Legea bazată pe GLOS
Capitolul I Dispoziții generale	Capitolul I - Dispoziții generale	Partea 1: Dispoziții generale
Art.1 - Scop și domeniu de aplicare Art.2 - Părțile Art. 3 - Acte subsecvente	Art.1 - Scop Art.2 - Domenii și funcții ale statisticilor oficiale Artă. 3 - Domenii de aplicare	Articolul 1: Obiectiv și domeniu de aplicare Articolul 2: Note explicative (NE) și statutul lor juridic
Art. 4 - Principiile fundamentale	Capitolul II - Principiile fundamentale ale statisticii oficiale Art. 5 - Semnificația și aplicarea principiilor fundamentale	Articolul 3: Principii de bază
Art.5 - Definiții	Art. 4 - Definiții ale termenilor de bază	Articolul 4: Definiții
Capitolul II Sistemul statistic național	Capitolul III – Sistemul Statistic Național Național	Partea 2: Sistemul statistic național
Secțiunea 1 - Componenta și coordonarea sistemului statistic național (SSN)		
Art. 6 - Compoziția și structura sistemului statistic național	Art.6 - Componenta și structura sistemului statistic național	
Art. 7 - Coordonarea și funcționarea SSN	Art.7 - Coordonarea și funcționarea sistemului statistic național (COMSTAT)	Articolul 10: Coordonarea SSN
Art. 8 - COMSTAT		
Secțiunea 2 : INS	Capitolul VI - Institutul Național de Statistică	Capitolul 1: Institutul Național de Statistică (INS)
Art. 9 - Rol	Artă. 15 Funcții și atribuții	
Art. 10 - Organizare	Art. 14 - Organizare	Articolul 7: Organizarea INS
Art. 11 - Management	Art.17 - Management	Articolul 8: Management executiv
Art. 12 - Independență profesională		Articolul 6: Obligațiile UE pentru INS
Art. 13 - Funcția publică specifică de statistician		
Art . 14 - Resurse	Art.16 - Resurse	Articolul 9: Resurse financiare și umane
Art.15 - Activități finanțate integral din resurse proprii	Art. 18 - Abrogat. Art.19 - Abrogat.	9.1.2 Recuperarea costurilor
Secțiunea 3: Birourile statistice și APSO	Capitolul VII - Birourile statistice ale autorităților și instituțiilor publice	Capitolul 2: Alți producători de statistici oficiale
Art16 - Birouri statistice		
Art. 17 - Desemnarea APSO	Art.20 - Organizare	
Artă 18 - Funcționarea APSO	Art.21 - Funcții și atribuții	Articolul 11: Roluri și responsabilități
Secțiunea 4: Consiliul de Statistică Național (CSN)	Capitolul V - Consiliul Național de Statistică	
Art. 19 - Scopul și responsabilitățile CSN	Art.11 - Scopul și funcțiile Consiliului Național de Statistică	

Structura inputs/ contribuțiilor la noua lege a statisticii oficiale	Legea 226/2009	Legea bazată pe GLOS
Art. 20 - Componenta și numirea membrilor CSN	Art.12 - Componenta și numirea membrilor Consiliului	
Art. 21 - Reguli de operare	Art.13 - Reguli de funcționare	
Capitolul III Elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale		Partea 3: Elaborarea, producerea și diseminarea statisticilor oficiale
Secțiunea 1: Strategia și programele statistice naționale	Capitolul IV - Strategia și programele statistice naționale	Capitolul 4: Programe și servicii statistice
Art. 22 - Strategia SSN	Art.8 - Strategia sistemului statistic național	Articolul 15: Dispoziții generale
Art. 23 - Program statistic național multianual	Art.9 - Program statistic național multianual	Articolul 16: Programul statistic multianual
Art. 24 - Programul statistic național anual	Art.10 - Programul statistic național anual	Articolul 17: Programul statistic anual
Art.25 - Recensăminte		Capitolul 5: Recensământul populației și locuințelor - Art.20 - 28 Capitolul 6: Recensământ agricol - Art. 29 - 37
Secțiunea 2: Colectarea datelor, sursele de date, prelucrarea și stocarea datelor statistice	Capitolul VIII - Colectarea datelor, sursele de date, prelucrarea și stocarea datelor statistice	Capitolul 7: Colectarea datelor
Art.26 - Autorizarea colectării datelor	Art.22 - Autorizarea colectării datelor statistice	Articolul 38: Mandat
Art. 27 - Surse de date	Art.26 - Surse de date statistice	
Art. 28 - Surse statistice	Art.27 - Surse statistice	
Art. 29 - Surse administrative	Art.28 - Surse administrative	Articolul 40: Accesul la date administrative
Art. 30 - Metode de colectare a datelor statistice	Art.23 - Metode de colectare a datelor statistice	
Art.31 - Drepturile furnizorilor de date	Art.24 - Drepturile furnizorilor de date	
Art. 32 - Obligațiile furnizorilor de date	Art.25 - Obligațiile furnizorilor de date	
Art. 33 - Metodologii statistice	Art.29 - Metodologii statistice	
Art. 34 - Prelucrarea și stocarea datelor statistice	Art.30 - Prelucrarea și stocarea datelor statistice	Articolul 48: Prelucrarea și stocarea securizată a datelor
Art. 35 - Externalizarea activităților statistice	Art.31 - Externalizarea activităților statistice	Articolul 52: Subcontractare
Secțiunea 3: Registre statistice	Capitolul XI - Registre statistice	Articolul 41: Registre statistice
Art. 36 - Sistem de registre statistice	Art.38 - Sistemul de registre statistice	
Art. 37 - Actualizarea și menținerea registrelor statistice	Art.39 - Actualizarea și menținerea registrelor statistice	
Art. 38 - Utilizarea datelor individuale din registrele statistice	Art.40 - Utilizarea datelor individuale din registrele statistice	Articolul 39: Drepturile și obligațiile pârâtului
Secțiunea 4: Calitatea datelor		Capitolul 9: Calitatea datelor
Art. 39 - Standarde de calitate		Articolul 44: Standarde de calitate
Art. 40 - Evaluarea calității		Articolul 45: Evaluarea calității
Secțiunea 5: Diseminarea și utilizarea datelor statistice oficiale	Capitolul IX - Diseminarea și utilizarea datelor statistice oficiale	Capitolul 8: Diseminarea datelor
Art . 41 - Diseminarea statisticilor oficiale	Art.32 - Diseminarea datelor statistice oficiale	Articolul 42: Comunicate statistice

Structura inputs/ contribuțiilor la noua lege a statisticii oficiale	Legea 226/2009	Legea bazată pe GLOS
Art. 42 - Termene pentru difuzarea datelor statistice oficiale	Art.33 - Termene pentru difuzarea datelor statistice oficiale	
Art. 43 - Produse și servicii statistice specializate, furnizate în afara programului statistic național anual	Art.34 - Diseminarea datelor statistice produse în afara programului statistic național anual	Articolul 18: Produse și servicii statistice specializate Articolul 19: Furnizarea de servicii de colectare a datelor
Art. 44 - Diseminarea datelor individuale în scopuri de cercetare științifică	Art.35 - Diseminarea datelor individuale	Articolul 43: Diseminarea datelor individuale Articolul 49: Accesul la datele individuale ale sistemului statistic național Articolul 50: Accesul la date confidențiale în scopuri de cercetare
Secțiunea 6: Confidențialitatea și protecția datelor statistice și a datelor cu caracter personal	Capitolul X - Confidențialitatea și protecția datelor statistice	Capitolul 10: Confidențialitatea datelor
Art. 45 - Confidențialitatea datelor statistice oficiale	Art.36 - Confidențialitatea datelor statistice oficiale	Articolul 46: Datele care fac obiectul confidențialității statistice Articolul 47: Utilizare exclusivă în scopuri statistice
Art. 46 - Confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal	Art.37 - Protecția datelor statistice	Articolul 51: Angajamente de confidențialitate
Secțiunea 7: Cooperarea internațională în domeniul statisticii	Capitolul XII - Cooperarea internațională în domeniul statisticii	Capitolul 13: Relații internaționale
Art. 47 - Participarea și reprezentarea statisticilor oficiale la nivel internațional	Art.41 - Participarea și reprezentarea statisticilor oficiale la nivel internațional	
Art.48 - Colaborare internațională	Art.42 - Colaborare internațională	Articolul 56: Cooperarea internațională
Art.49 - Participarea la schimbul de date statistice la nivel internațional	Art.43 - Participarea la schimbul de date statistice la nivel internațional	Articolul 57: Transmiterea datelor către organizații internaționale
Secțiunea 8: Răspunderea juridică	Capitolul XIII - Răspunderea juridică	Capitolul 11: Sancțiuni
Art. 50 - Dispoziții generale	Art.44 - Dispoziții generale	Articolul 53: Încălcarea confidențialității statistice
Art. 51 - Răspunderea contravențională	Art.45 - Răspunderea contravențională	Articolul 54: Nerespectarea datelor
Art. 52 - Sancțiuni	Art.46 - Sancțiuni	Articolul 55: Sancțiuni
Capitolul IV Dispoziții tranzitorii și finale	Capitolul XV - Dispoziții finale	Articolul 56: Intrarea în vigoare
Art. 53 - Personalul statisticienilor		
Art. 54 - Abrogare	Art. 50 - Abrogarea unor acte normative	
Art. 55 - Intrarea în vigoare a legii	Art. 49 - Intrarea în vigoare a legii	
	Capitolul XVI - Dispoziții tranzitorii	
	Art.47 - Editura „Revista Română de Statistică”	
	Art. 48 - Statutul personalului statistic specializat	
		Partea 4: Resurse umane
		Capitolul 13: Dimensiunea și natura lor
		Articolul 58: Dimensiunea resurselor umane

Structura inputs/ contribuțiilor la noua lege a statisticii oficiale	Legea 226/2009	Legea bazată pe GLOS
		Articolul 59: Natura angajării: personal tehnic
		Art. 60: Natura angajării - Personal administrativ
		Capitolul 14: Compensații
		Articolul 61: Despăgubiri pentru personalul tehnic
		Articolul 62: Despăgubiri pentru personalul administrativ

Anexa #4. Analiza comparativă a institutelor de statistică din țări UE – axată pe cadrul instituțional, management, comitete consultative, finanțare, personal - și trei propuneri de scenarii instituționale

ȚARĂ	OLANDA Statistica Olanda (CBS)	ITALIA Istat	POLONIA Președintele Statisticii Poloniei	CEHIA Biroul ceh de statistică	FRANTA Institutul Național de Statistică și Studii Economice (INSEE)	UK Autoritatea de statistică UK
Organizarea Sistemului de Statistică	-	-	Statistica este un serviciu public format din: - Președintele Statisticii - directorii birourilor statistice - entități de statistici publice înființate și supervizate de Președinte	-	Serviciile statistice oficiale includ: - INSEE și birourile statistice ministeriale (SSM) - au în total 7,500 angajați (INSEE + SSM) - sistemul funcționează descentralizat - INSEE este implicat în educație și cercetare prin Genes (Groupe des Écoles Nationales d'Économie et Statistique) - statisticieni din sectorul public sunt prezenți în toate ministerele, agenții și chiar în sectorul privat unde lucrează la activități în beneficiul serviciului public.	Sistemul de statistică cuprinde: - UK Statistics Authority: (autoritatea de management) - Government Statistical Service/GSS (staff-ul de statisticieni) - Office of National Statistics (ONS) – brațul executiv al UK Statistics, este și cel mai mare producător independent de statistici oficiale, colectează și publică statistici - Office for Statistics Regulations – instituția de reglementare a UKSA
Tip Instituție	Autoritate administrativă autonomă	Institut public de cercetare	Președintele Statisticii - organ guvernamental, sub controlul Președintelui	Instituție autonomă - nu este în subordinea Guvernului	Direcție Generală în cadrul Ministerului Economiei	UK Statistics Authority (UKSA)

	- Ministrul pentru Afaceri Economice, Agricultură și Inovare -responsabil politic pentru legislația, bugetul și regulile ce reglementează activitatea CBS	- independent, lucrează cu mediul academic și comunitatea științifică - coordonează și acordă asistență sistemului statisticii (Sistan)	Consiliului de Miniștri (PM); - reglementările privind funcționarea sunt aprobate de PM		- organizată sub formă de agenție guvernamentală	- organ independent, department non-ministerial, raportează direct Parlamentului - principalul producător de statistici oficiale - supervizează sistemul de statistică
Management	Director General - numit pt. max. 7 ani, numit încă o dată pt. max. 3 ani (total 10 ani) - numit de ministru la recomandarea CSS; demis/suspendat cu consultarea CSS	Președinte - numit de președintele Italiei la propunerea prim-ministrului (PM) și cu aprobarea Consiliului de Miniștri - din cadrul profesorilor de statistică/economie pentru o perioadă de 4 ani – mandatul se poate reînnoi o dată - răspunde în fața Consiliului de Conducere (Board) Board/Consiliul de Conducere - coordonează, planifică, monitorizează activitatea Istat, planul anual, bugetul etc. - mandat de 4 ani - 10 membri: președintele Istat, șeful comisiei Cogis (responsabilă cu acuratețea informațiilor), 3 numiți de COMSTAT, 5 de Guvern inclusiv 2 prof. univ.	Președinte - numit de PM în baza unui concurs și proceduri transparente anunțate în Jurnalul Oficial, selectat de un panel de 3 persoane numite de șeful cancelariei PM. Sunt selectați max. 3 candidați. Condiții: competență managerială, experiență 6 ani din care 3 în funcție de conducere, experiență profesională corespunzătoare. (<i>mandat de min. 5 ani, cf. documentelor din anii 90s</i>) VPs numiți de PM, în baza unei selecții transparente; pot fi demși de PM; echipa de recrutare este selectată de Președinte	Președinte - numit de Președintele Cehiei la propunerea PM - funcționar public - condiții minime: profesionalism, imparțialitate, nu membru de partid - poziție/salariu similar cu Preș. Biroului Suprem de Audit VPs numiți de președintele Statisticii	Director General - numit de Consiliul de Miniștri, ca toți DGs din departamentele ministeriale - raportează doar la ministrul Economie	Statistician Național (SN) - șeful executiv al UKSA, Secretar Permanent al ONS și șeful GSS - funcție dublă - de execuție (este angajat de Board și este șeful executiv al Board-ului) - și consiliere - principalul consilier privind statistica - numit prin concurs pentru 5 ani – sistemul nu este favorabil reînnoirii mandatului, dar se poate reînnoi pt. o scurtă perioadă dacă a performat - conduce un grup care gestionează problemele ONS privind producerea de statistici - 3 SN adjuncți

Comisii/Comitete	Comisia Centrală pentru Statistică (CSS) - Președinte și 6-10 membri numiți de ministru pe o perioadă de 4 ani; mai pot fi numiți încă o dată - Secretar – numit de Dir. General în consultare cu preș. CSS; nu e membru CSS Consiliul Consultativ - numit/demis de ministru - oferă consiliere (ne)/solicitată Directorului General	COMSTAT - răspunde de politici, coordonează Sistan, programul național de statistică - 15 membri numiți pentru 4 ani - Membri de la (în general): Min. de Finanțe + Economie -2, adm. locale - 4, regiuni - 3, Camera de Comerț - 1, inst. cu informații complexe - 2, academia/cercetare -2. Consiliul Auditorilor - gestionează chestiuni contabile - 5 membri numiți pentru 3 ani: 3 magistrați de la Consiliul de Stat (gen Curtea Supremă), 1 de la cabinetul PM, 1 de la Min. de Finanțe. Cogis (garantează calitatea informațiilor) - organism extern independent, în subordinea Cancelariei PM - supervizează Sistan și calitatea statisticilor produse - 5 membri: 4 economiști/statisticieni de prestigiu + 1 consilier de la PM	Consiliul de Statistică - organ consultativ, în cadrul biroului PM - decide programul anual de anchete statistice și îl prezintă Guvernului - mandat de 5 ani - membrii sunt numiți de PM; include organisme guvernamentale - 5, autoguvernare -1, Banca Centrală -1, org. socio-profesionale - 3, org. din Consiliul dialogului social - (?), sindicate - 2 și 2 experți Consiliul Științific de Statistică - în cadrul biroului Președintelui - oferă opinii privind metodologia - compoziția este decisă de Președinte	Consiliul de Statistică - sprijină Președintele privind anchete, planul strategic etc. - 25 membri numiți de șeful Statisticii, din rândul experților - funcții pro bono Colegiul Președintelui - asigură managementul strategic Reuniuni de management -asigură manag. operațional Election Steering Team - pregătește & procesează rezultatul alegerilor Echipa de criză - gestionează situații de criză	Consiliul Național de Informații Statistice (CNIS) - forum de consultare între producătorii și utilizatorii de statistici oficiale - 45 de membri numiți prin decret ministerial pe o perioadă de 5 ani, mandatul se poate reînnoi - membrii sunt aleși locali și naționali, reprezentanți de la sindicate, patronate, asociații profesionale, organisme publice, mediul academic și persoane calificate. - președintele CNIS este numit prin ordin al ministrului Economiei, după consultarea Consiliului, pentru un mandat de 5 ani - există 3 comitete – pentru calitatea statisticii, litigii și confidențialitatea statisticii Autoritatea Statistică Publică - garantează independența statisticilor oficiale și asigură conformitatea cu Codul European de	Board UKSA - stabilește strategia și promovează și protejează statisticile oficiale, dezvoltă și publică Codul de Practici în Statistică - prezintă un raport anual în Parlament și în cele 3 teritorii (Scoția, Țara Galilor și Irlanda de Nord). - Membri provin din mediul privat, public, academic. Chairman – președintele UKSA, numit de regină în baza unui concurs și votat de Parlament; min. 5 membri non-executivi numiți pt. 1-5 ani de Ministrul pt. Cabinet (Cabinet Office), cu consultarea Chairman-ului; 3 membri executivi – SN, Dir. Gen. pt. Reglementare și Al Doilea Secretar Permanent (gen vicepremier Comitete - 3 comitete în cadrul Board-ului (audit, reglementări și remunerații) – membrii pot să nu fie membri /angajați ai UKSA

		- prezintă un raport în Parlament privind activitatea Istat și Sistan			bune practici în statistică - include birourile de statistică ale departamentelor ministeriale descentralizate - 9 membri numiți pentru o perioadă de 6 ani	- 7 sub-comitete pe diferite teme - 1 comitet în subordinea SN privind activitatea de cercetare
Finanțare	- Bugetul de stat - Venituri proprii – prestează ocazional servicii pentru terți privați (Bugetul este aprobat de CSS și trimis la ministru).	- Bugetul de stat (97.4%) - Alte venituri Obs: Cheltuieli de personal – 61.7%	- Bugetul de stat (statistici publice) - (în cazuri excepționale) surse non-bugetare pt. unele anchete din programele publice (sursele se declară) Obs. Veniturile din diseminarea statisticilor publice merg la bugetul de stat. Costul producerii statisticilor/anchetelor publice sunt publicate pe site.	- Bugetul de stat - Venituri proprii din: a) solicitări non-standard (extrase din baze de date, materiale customizate, vânzarea datelor în scopuri științifice și cercetare (peste jumătate din contribuția la venituri proprii); b) închirieri/vânzări de proprietăți, sancțiuni, alte venituri netaxabile	Bugetul de stat - bugetul INSEE este inclus în bugetul Ministerului Economiei - bugetul include salariile pentru staff, fonduri pentru producerea studiilor, costurile de operare și alocațiile către municipalități pentru a realiza recensămintele	Bugetul de stat
Personal	Se aplică normele funcționarilor publici	Personal contractual, sunt asimilați cadrelor universitare, cercetătorilor, etc. au program flexibil de lucru	855 staff din care 126 funcționari publici (2016, Eurostat); se pot angaja temporar la org. internaționale, printre altele.	Majoritatea sunt funcționari publici (1,216 din 1,450 staff)	-Funcționari publici și persoane contractuale - toți sunt angajați guvernamentali, indiferent dacă sunt sau nu funcționari publici - 5,600 staff	Staff-ul de statisticieni – funcționari publici (7,000) colectează date, analizează și produc statistici în departamente și agenții guvernamentale + cele 3 teritorii

Structuri Teritoriale	N/A	8 structuri regionale + în fiecare regiune/provincie autonomă există un birou care colaborează cu adm. locală	16 structuri regionale – 1/voievodat (16 regiuni)	14 birouri regionale (1 /regiune) - birouri mici & mari – sondaje, informații, recensământ - birouri mari - procesează statistici și oferă servicii naționale	15 birouri regionale & inter-regionale (inclusiv în teritorii)	Sistemul de statistică este descentralizat – statisticile sunt produse de departamente și UKSA/ONS + teritoriile regatului <i>Notă: UK are 2 tipuri de statistici - oficiale și naționale</i>

Trei propuneri de scenarii instituționale

Scenariu	Status Quo	Scenariu #1 Status Quo Îmbunătățit	Scenariu #2 Institut de cercetare (modelul Academiei Române)	Scenariu #3 Autoritate autonomă (modelul Consiliului Concurenței)
Tipul instituției	Organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului (prin Cancelaria PM).	Organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului (prin Cancelaria PM).	Instituție de cercetare, de interes național, autonomă și independentă	Autoritate autonomă finanțată de la bugetul de stat și cu venituri proprii, sub controlul Parlamentului.
Management	Președinte și 3 vicepreședinți (VP) desemnați de către PM pentru un mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit. - Președintele este ordonator secundar de credite, cu rang de secretar de stat și VPs au rang de subsecretari de stat. - Nu există criterii profesionale – numirea de face mai degrabă pe motive politice și mai puțin de competențe profesionale.	<i>1.Președinte / Statistician Șef</i> Opțiunea 1. Numit de PM pentru o perioadă de 5 ani, pe criterii profesionale, dintre experții de o înaltă ținută profesională și morală (top). Similar pentru cei 2-3 VPs Statisticieni Șefi Adjuncți. Opțiunea 2 Președintele/Statisticianul Șef este numit de către Președintele	Opțiunea 1 Președintele/ Statisticianul Șef fi poate numit de către PM pe criterii profesionale, pentru un mandat 5 ani. (La Academie - președintele este ales din rândul membrilor – nu se poate aplica la INS). Opțiunea 2 Președintele/ Statisticianul Șef este numit de către Președintele României sau de președintele	Opțiunea 1 Președinte și VPs <i>1.Președinte</i> Președintele este numit de către Președintele României, la propunerea PM, cu aprobarea comisiei de specialitate din Parlament, pentru un mandat de 5 ani. Opțiunea 2

		României sau de președintele Academiei Române. Ar trebui să fie o persoană cu experiență relevantă în domeniu și care se bucură de respect profesional. Adjuncții să fie numiți pe criterii profesionale. <i>2.VPs/ Statisticieni Șefi Adjuncți</i> Opțiunea 1 Numiți de către PM pentru un mandat de 5 ani poate fi reînnoit o singură dată, din rândul experților de o înaltă ținută profesională și morală (top), în baza unor criterii profesionale clare. Opțiunea 2 Numiți în baza criteriilor profesionale și aleși din rândul experților pentru un mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit o singură dată. Președintele este ordonator principal de credite, cu rang de secretar de stat. VPs au rang de subsecretari de stat.	Academiei – în baza unor criterii profesionale Persona trebuie să aibă experiență relevantă în domeniu și să se bucure de respect profesional. <i>2. VPs</i> Opțiunea 1 Numiți de către PM pentru un mandat de 5 ani care poate fi reînnoit o dată, în baza criteriilor profesionale clare. Opțiunea 2 Numiți de către Președintele României sau de Președintele Academiei Române pentru un mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit o singură dată. Opțiunea 3 Numiți de către șeful INS pentru un mandat de 5 ani, în baza unei competiții transparente.	Managementul poate fi numit sub forma unui Organ Colegial (vezi Consiliul Concurenței). - aprobat de către Parlament, cu avizul comisiei de specialitate din Parlament. Membrii sunt aleși pe criterii profesionale solide (de exemplu, minimum 10-15 ani experiență în statistică). Organul Colegial al Consiliului Concurenței are 7 membrii – Președintele, 2 VP și consilieri de concurență – numiți de către Președintele României, la propunerea Guvernului, cu aprobarea comisiilor specializate din Parlament. <i>2. VP</i> Opțiunea 1. Numit de Președintele României (poate la propunerea PM), cu aprobarea comisiei relevante/de specialitate din Parlament, pentru un mandat de 5 ani. Opțiunea 2 Dacă managementul este asigurat printr-un Organ Colegial, se aplică cerințele și criteriile de mai sus.
Comitete	COMSTAT - responsabil pentru implementarea și monitorizarea Strategiei pentru sistemul național de statistică și a programelor naționale de statistică	COMSTAT - rol + compoziție similar ca în prezent Consiliul de Statistică Național	COMSTAT - rol + compoziție similar ca în prezent Consiliul de Statistică Național	COMSTAT - rol + compoziție similar ca în prezent Consiliul de Statistică Național

	- 17 membrii din diferite ministere și agenții guvernamentale Consiliul de Statistică Național - un organ consultative care promovează și sprijină activitățile privind statistica oficială - 27 membrii desemnați pentru o perioadă de 2 ani, din diverse zone – mediul academic, Banca Centrală, asociații/grupuri profesionale, sindicate, agenții, sectorul privat, organizații media de stat, Președinție și Societatea Română de Statistică. Între 2010 și 2012 membrii primeau o indemnizație reprezentând 15% din salariul mediu. <i>(Obs.: Consiliul este mai puțin activ și implicat)</i>	- rol + compoziție similare ca în prezent, dar să devină mai activ și să fie mai implicat. - compoziția să reflecte în mod adecvat principalii utilizatori ai statisticilor oficiale. - să se ia în considerare remunerarea participării pentru a stimula participarea activă a membrilor.	- rol + compoziție similare ca în prezent, dar să devină mai activ și să fie mai implicat. - compoziția să reflecte în mod adecvat principalii utilizatori ai statisticilor oficiale. - să se ia în considerare remunerarea participării pentru a stimula participarea activă a membrilor.	- rol + compoziție similare ca în prezent, dar să devină mai activ și să fie mai implicat. - compoziția să reflecte în mod adecvat principalii utilizatori ai statisticilor oficiale. - să se ia în considerare remunerarea participării pentru a stimula participarea activă a membrilor.
Finanțare	Bugetul de stat	- Bugetul de stat - Venituri proprii din activități de cercetare științifică – prin re-înființarea Centrului de Formare și Cercetare (pe modelul UEFISCDI, un centru în subordinea Ministerului Educației)	- Bugetul de stat - Venituri proprii din activități de cercetare științifică – prin re-înființarea Centrului de Formare și Cercetare (pe modelul UEFISCDI, un centru în subordinea Ministerului Educației)	- Bugetul de stat - Venituri proprii din activități de cercetare științifică – prin re-înființarea Centrului de Formare și Cercetare - Venituri proprii din alte activități (de exemplu, certificarea statisticienilor). De exemplu, Consiliul Concurenței are o taxă care se face venit la bugetul instituției.
Personal	- funcționari publici (funcționari publici generali) - personal contractual	- funcționari publici (funcționari publici generali) - funcționari publici specializați (statisticieni) - personal contractual	Opțiunea 1 (pe modelul Academiei) - Personal contractual Opțiunea 2 - funcționari publici (funcționari publici generali) - funcționari publici specializat (statisticieni) - personal contractual	- funcționari publici (funcționari publici generali) - funcționari publici specializat (statisticieni) - personal contractual

Structuri locale/teritoriale	8 direcții regionale (inclusiv București) + 34 direcții județene	Direcții regionale și județene (posibil reorganizate pentru a deveni mai eficiente)	Direcții regionale și județene – posibil să se reorganizeze	Direcții regionale și județene – posibil să se reorganizeze
Pros		Numirea Președintelui (Statisticianului Șef) în persoana unui expert de o înaltă ținută profesională și morală (top) și confirmat de la cel mai înalt nivel (Președintele țării) ajută la creșterea reputației și independenței INS, precum și la asigurarea fondurilor necesare pentru funcționarea și producerea statisticilor în condiții optime.	Garantează independența de funcționare, fără influențe și cu imixțiuni minime din sfera politicului. Asigură independența profesională a instituției, alături de imparțialitatea și obiectivitatea procesului producerii statisticilor. Managementul este ales pe criterii de competență - numirea de către șeful statului / Președintele Academiei, aceștia ar gira prin susținere a unui expert de o înaltă ținută profesională și morală. Resursele umane clasificate pe categorii de specialitate pot participa în asocieri pentru dezvoltare profesională și colaborare națională și internațională. Statisticianul capătă statut similar cercetătorului.	Este modelul care permite probabil cea mai mare independență instituțională dintre toate instituțiile finanțate din fonduri publice și aflate sub control parlamentar. Resursele umane pe categorii de specialitate pot participa în asocieri pentru dezvoltare profesională și colaborare națională și internațională. Statisticianul ar putea deveni personal de specialitate cu un statut special.

Cons/Riscuri	- Independența instituției poate fi pusă la îndoială, deoarece conducerea nu este numită pe criterii profesionale, ci mai degrabă pe criterii politice. - Prin urmare, vulnerabilitatea managementului și presiunea la care aceștia pot fi supuși pentru a îndeplini cerințele politice – ce ar putea influența produsele statistice și publicarea / diseminarea acestora (de exemplu, în funcție de contextul politic și social).	Există riscul ca deși instituția este în subordinea Guvernului, din cauză că nu este numit de către premier, șeful INS să nu aibă întotdeauna susținerea Executivului (în special pe chestiuni bugetar-financiare). Situație ar fi posibilă mai ales atunci când șeful statului provine din rândurile opoziției/unui alt partid decât partidul/coaliția de la putere. O susținere care să vină de la o persona neutră politic - Președintele Academiei - probabil ar fi de preferat.	În contextul românesc, ar putea uneori să întâmpine dificultăți privind alocarea resurselor financiare (cum ar fi cuantumul /aprobarea bugetului), tocmai pentru că este o instituție independentă și nu trebuie să răspundă posibilelor ingerințe politice. Personalul de specialitate trebuie să participe în proiecte de cercetare statistică pentru a avea /completa veniturile proprii.	Probabil că uneori ar întâmpina unele dificultăți privind susținerea din partea Executivului – inclusiv în privința alocării de resurse. Posibil ca personalul de specialitate trebuie să participe în proiecte de cercetare statistică pentru își completa veniturile proprii.

Scenarii propuse în baza modelelor instituționale existente în sistemul administrativ românesc

Status Quo

- Tip instituție: Organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului și în coordonarea PM (prin Cancelaria PM).
- Management: Președinte și 3 vicepreședinți (VPs); numiți de PM pentru un mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit; Președintele are rang de secretar de stat, iar VP au rang de subsecretari de stat. Legea nu menționează nici un fel de criterii profesionale, astfel că numirea se face mai degrabă pe considerente politice și mai puțin pe competențe profesionale. Președintele este ordonator secundar de credite, INS fiind finanțat prin bugetul SGG.
- Consilii Consultative:
  - COMSTAT – responsabil cu implementarea și monitorizarea Strategiei Sistemului Național de Statistică și a programelor naționale de statistică; este format membri care reprezintă diferite agenții/entități guvernamentale – în prezent sunt 17 membri (la un moment dat erau și peste 40 de membri).
  - Consiliul Național de Statistică – cel mai înalt forum care promovează activitățile legate de statistica oficială; în prezent sunt 27 membri numiți pe o perioadă de 2 ani, provin din diferite instituții (mediul academic, mediul universitar, institute de cercetare, ministere, BNR, asociații/ profesionale, syndicate, patronate, sectorul privat, media de stat - TVR/Radio-, Administrația Prezidențială, Parlamentul României și Societatea Română de Statistică).
- Finanțare:
  - Fonduri publice de la bugetul de stat.
- Personal: funcționari publici și personal contractual.
  - Incompatibilități: funcționarii publici pot să activeze în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice și în alte domenii de activitate din sectorul privat care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, potrivit fișei postului.
- Structuri teritoriale: Direcții teritoriale – regionale și județene

Menținerea situației actuale - fără nici un fel de modificări/ îmbunătățiri privind cadrul instituțional - conferă un nivel mai scăzut de independență, deoarece din moment ce numirea conducerii INS la nivel central se face de către Guvern în baza unor criterii profesionale minime - acest lucru ar permite politicului să influențeze managementul să acționeze într-un fel sau altul. Astfel, ar exista oricând pericolul ca politicul să influențeze într-o anumită măsură chiar și produsele statistice sau diseminarea lor (atunci când este moment mai convenabil politic sau social, de exemplu). Istoria recentă arată că au existat situații când, din cauza presiunii politice, instituții de stat precum Comisia de Prognoză au făcut publice date /prognoze economice care ulterior s-au dovedit ca fiind nereale deoarece datele au fost ajustate/modificate ulterior. Evident, ar exista o probabilitate mai redusă ca un asemenea lucru să se întâmple în cazul produselor statistice din motive care țin de calitatea profesională a personalul tehnic al INS, la care se adaugă cerințele, principiile UE și controlul din partea Eurostat. Totuși, persoanele numite mai mult pe baza legăturilor politice – și mai puțin pe criterii clare profesionale - pot fi supuse mult mai ușor presiunilor și sunt vulnerabile în fața cerințelor venite din partea factorilor politici.

- Impact legislativ: Nu sunt necesare modificări legislative

a) Scenariu # 1 (Status Quo cu îmbunătățiri)

- Tipul instituției: organism specializat al administrației publice centrale, subordonat Guvernului și coordonat de PM (prin Cancelaria PM)
- Management: președintele / conducerea este numit de către PM pentru o perioadă de 4-5 ani, să fie Statistician Șef (ca în SUA și Canada), cu 2-3 statisticieni șefi adjuncți care ar trebui aleși din rândul experților și statisticienilor de o înaltă ținută profesională și morală (similar cu Istat în Italia). În Italia, președintele Istat este ales dintre profesorii titulari de statistică, economie și domenii relevante pentru un mandat de 4 ani care poate fi reînnoit.
  - Alternativ, pentru a asigura independența statisticilor naționale și pentru a spori importanța și rolul INS, numirea conducerii ar trebui făcută de către cea mai înaltă autoritate din țară (de exemplu, președintele României și președintele Academiei Române). În acest fel, președintele României / Academiei - oameni care se bucură de cel mai înalt nivel de popularitate (șeful statului este ales direct de popor și obține cel mai mare vot popular) și reputație profesională (președintele Academiei conduce forul științific suprem din țară) aprobă persoana care urmează să fie numită șef al INS; acest lucru ar promova susținerea unui expert de o înaltă ținută profesională și morală, o persoană cu experiență mare și care se bucură de un grad foarte mare de respect profesional în domeniu. Numirea unui expert de o înaltă ținută profesională și morală și aprobarea acestora de la cel mai înalt nivel din țară ar contribui nu numai la creșterea reputației institutului, ci și la asigurarea fondurilor necesare funcționării INS și producției de statistică. De exemplu, Președintele Consiliului Concurenței este numit de către Președintele României.
- Consiliile consultative / organele consultative:
  - COMSTAT și Consiliul Național de Statistică
  - Ar putea fi înființat un nou comitet care să susțină acuratețea statisticilor și a datelor statistice, similar cu Comisia pentru protecția calității informațiilor statistice (Cogis) din Italia. Comisia este un organism extern, independent, care supraveghează sistemul statistic italian - este responsabilă de monitorizarea imparțialității și integrității informațiilor produse și a calității metodelor statistice utilizate în ceea ce privește colectarea, stocarea și diseminarea datelor statistice. În România, un astfel de comitet ar putea fi înființat sub Cancelaria PM, așa cum este și în Italia, unde secretariatul guvernului asigură și secretariatul comisiei. Membrii comisiei nu sunt remunerați (sunt acoperite cheltuielile legate de exercitarea rolurilor și atribuțiilor lor, cum ar fi transportul, cazarea etc.). Membrii sunt numiți pentru o perioadă de 5 ani de către Președintele Italiei, la propunerea PM, din rândul profesorilor de statistică, economie sau subiecte relevante, directori de institute de cercetare / statistici sau manageri de instituții publice de prestigiu cu responsabilități în generarea și diseminarea produselor statistice. În prezent, membrii Cogis includ patru economiști și statisticieni de prestigiu și un membru senior al Cămarilor PM italiene.
- Finanțare: fonduri publice de la buget; au opțiunea de a face venituri printr-un centru de cercetare.
  - Dacă Centrul de Pregătire și Cercetare este reînființat (pe modelul UEFISCDI, un centru de cercetare din cadrul Ministerului Educației), INS ar trebui să se poată implica în activități de cercetare științifică ce ar fi finanțate din diferite surse (de exemplu, fonduri UE) și să încheie parteneriate cu instituții academice, centre de cercetare etc., ceea ce ar permite INS să genereze propriile venituri. Personalul INS ar putea să desfășoare în cadrul centrului activități de cercetare științifică suplimentare.
- Personal: funcționari publici (posibil o categorie specială - statisticieni și funcționari publici generali) și personal contractual
- Structura teritorială - Direcțiile regionale și județene
- Impactul legislativ:

- OUG 57/2019 privind Codul administrativ – cu privire la statutul funcției publice specifice de statistician; derogare de la art. 31, în cazul în care VP nu sunt numiți prin decizia PM.
- Legea 153/2017 privind salarizarea unitară a personalului bugetar – legat de grila salarială și echivalarea funcției specifice de funcționar public (statistician) la funcționar public general mai bine plătită.
- Să se menționeze în mod explicit că funcționarii publici din INS pot desfășura activități de cercetare în cadrul Centrului de Pregătire și Cercetare - clarificarea regimului incompatibilităților în raport cu Legea 161/2003 privind incompatibilitățile și conflictele de interese.
- Legea 500/2002 a finanțelor publice - în ceea ce privește veniturile proprii prin Centrul de Pregătire și Cercetare, mecanism și destinații.

b) Scenariu #2 Instituție de cercetare de interes național (modelul Academiei Române)

- Tipul instituției: instituție de interes public național pentru cercetare în domeniile fundamentale ale științei; autonomă (Academia Română).
  - Conducere: Adunare Generală - include toți membrii Academiei, iar dintre aceștia este ales președintele.
    - Conducere executivă: Prezidiul Academiei (mai multe persoane - președinte, vicepreședinți, șefi de filiale locale etc.)

Dacă INS s-ar transforma într-o organizație de cercetare, numirea șefului instituției/ Statisticianului Sef ar putea fi făcută de către Președintele României / sau Președintele Academiei.
  - Consilii / Coordonare științifică
    - Consiliul de coordonare a cercetărilor științifice - format din experți - este subordonat prezidiului Academiei. La INS, acesta ar fi echivalentul Consiliului de Statistică Național.
  - Finanțare: bugetul de stat, alte surse (venituri proprii), plus sponsorizări și donații. (Academia poate avea venituri din activități generate de instituții subordonate precum centre de cercetare, edituri, dar și din dezvoltarea și producerea de studii, cercetare, consultanță științifică, evenimente culturale etc; entitățile subordonate trebuie să transfere până la 5% din veniturile lor către bugetul Academiei).
- Academia funcționează autonom - decide asupra propriului program de cercetare. Finanțarea provine de la bugetul de stat, pe baza programelor aprobate de Adunarea Generală, precum și din fonduri din surse extrabugetare. Conform acestui model, INS ar putea avea în subordinea sa un centru / institut de cercetare.
- Personal: personal contractual
  - Structura teritorială: (Academia are un sediu central și puține sucursale locale). INS poate păstra aceeași structură ca și în prezent - direcții regionale și județene.

Opțiunea de a transforma INS într-un institut de cercetare, independent și autonom (a se vedea Istat în Italia) poate răspunde cel mai bine criteriului independenței, precum și celor privind imparțialitatea și obiectivitatea.

- Impact legislativ:
  - Dispozițiile OG 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică – în ceea ce privește organizarea INS ca institut de cercetare – precum și Regulamentul cadru de organizare și funcționare al institutelor naționale de cercetare-dezvoltare, aprobat prin Hotărârea Guvernului 637/2003, astfel cum a fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr.481/2019

- Legea 500/2002 finanțele publice – în ceea ce privește veniturile proprii prin Centrul de Cercetare și Training, mecanism și destinație, precum și în ceea ce privește înființarea pe lângă INS a unei Activități finanțate integral din venituri proprii, conform art.67.

c) Scenariu #3 Autoritate administrative autonomă (Consiliul Concurenței)

- Tipul instituției: autoritate administrativă autonomă sub controlul Parlamentului (dar cu influență limitată din partea forului legislativ).
- Management:
  - (Consiliul Concurenței) Organismul Colegial (7 membri - Președinte, 2VP și patru consilieri de concurență) numiți de către Președintele României, la propunerea Comitetului consultativ al Consiliului Concurenței, cu aprobarea Guvernului și după audierea candidaților din cadrul comisiilor specializate din Parlament. Selecția se face pe baza criteriilor profesionale, și anume cel puțin 10 ani de experiență în sectorul economic sau juridic. Criterii profesionale similare ar putea fi aplicate la selectarea managementului INS - de exemplu, 15 ani de experiență dovedită în domeniul statisticii.
- Consilii:
  - Organism consultative - între 11 și 17 membri, reprezentanți ai academicienilor din domeniul concurenței, lideri de afaceri și asociații pentru protecția consumatorilor sau persoane care se bucură de prestigiu în domeniul economic, juridic sau academic al concurenței. Acest organism ar putea fi similar cu Consiliul Statistic Național.
- Finanțare: bugetul de stat și venituri proprii.
  - Impozitele și penalitățile colectate din sancțiuni se fac venituri la bugetul de stat - cu excepția unui impozit specific (pentru fuziuni) care se face venituri la bugetul propriu al Consiliului Concurenței. Fondurile obținute din această taxă pot fi utilizate pentru instruirea personalului, achiziționarea de servicii de consultanță și expertiză juridică, organizarea de evenimente, plata indemnizației membrilor Consiliului de administrație și pentru acordarea unui bonus de performanță angajaților pentru performanțe și rezultate excepționale (cu aprobarea conducerii / Organului Colegial).
- Personal: funcționari publici specializați (în domeniul concurenței - pentru Consiliul Concurenței), funcționari publici generali și personal contractual.

Obs.: Acest model instituțional și categoria de personal sunt oarecum similare cu modelul folosit de vechiul INS din anii 30, când statisticienii erau o categorie specială și puteau fi angajați pentru un post permanent doar dacă erau membri ai Corpului Tehnic al Statisticienilor.

- Impactul legislativ:
  - OUG 57/2019 privind Codul administrativ - privind statutul funcției specifice de funcționar public de statistician.
  - Legea 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice - privind grila de salarizare și echivalarea funcției publice specifice (statistician) cu una dintre funcțiile publice generale mai bine plătite.
  - Legea 500/2002 a finanțelor publice - în ceea ce privește veniturile proprii, mecanismul și destinația.
  - Ordonanța de Guvern 2/2001 privind regimul contravențiilor - privind destinația și utilizarea veniturilor obținute din sancțiuni / amenzi.

Printre tipurile de entități finanțate din fonduri publice (și care generează venituri proprii) aflate sub controlul Parlamentului, acest model instituțional ar îndeplini probabil cel mai bine criteriul independenței.

Măsuri necesare pentru a spori profesionalismul INS

1) Profesionalizarea meseriei de statistician - Corpul Statisticienilor

- Înființarea Corpului Statisticilor - pe baza Corpului Tehnic al Statisticienilor datând din anii 30 și a altor organisme profesionale existente, cum ar fi Corpul contabililor și auditorilor.
- Corpul statisticienilor are criterii de testare clare pentru promovarea de la un grad la altul și oferă instruire certificată în acest sens.
- Admiterea în Corpul Statisticienilor ar trebui să fie condiționată de studii/ diplomă în domeniul statisticii.
- Angajarea statisticienilor la INS (pe posturi permanente) ar trebui să fie condiționată de afilierea lor la Corpul Statisticienilor. De exemplu, în anii 30, prioritate la angajare aveau funcționarii publici și membrii Corpului Statisticienilor, apoi cei cu experiență în statistică și cei fără experiență în domeniu. La acea vreme, angajații erau personal în domeniul statisticii permanent, temporar și special. Personalul permanent trebuia să devină membru în Corpul Statisticienilor; dacă nu existau persoane calificate, atunci era angajat personal temporar. Personalul temporar ar putea deveni personal tehnic permanent, cu condiția să dea un examen pentru a se alătura Corpului Statisticilor - după primirea certificatului, poate face parte din Corpul Statisticienilor și apoi se poate transforma în personal permanent după un an. Personalul statistic temporar a fost utilizat, în general, pentru efectuarea de sondaje, recensăminte etc.
- Profesionalizarea postului de statistician ar trebui susținută de un salariu competitiv. Statisticianul ar trebui să devină o categorie specială de personal, la fel ca și celelalte categorii profesionale în conformitate cu legea unitară a salarizării.

2) Centru de Cercetare și Training în subordinea INS

- Înființarea unui centru de cercetare bazat pe modelul UEFISCDI (centru de cercetare în cadrul Ministerului Educației) ar fi o opțiune care ar putea răspunde cel mai bine la problema creșterii salariilor pentru personalul INS, ca plan de rezervă dacă nu există sprijin pentru creșterea salariilor pentru personal. Acest centru ar produce cercetări științifice (nu studii de piață).
- Pe de altă parte, posibilitatea de a lucra atât la INS, cât și la centru ar aduce beneficii angajaților tineri care nu au multă experiență și nici nu salarii mari mare (sunt la un nivel începător). Aceștia ar trebui să poată întreprinde activități suplimentare la centru și să își mărească veniturile. Asta ar presupune că Centrul și personalul ar trebui să fie foarte pro activi, să aplice la fonduri (există multe programe de cercetare finanțate din fonduri UE, printre altele) pentru a se implica în proiecte, eventual pentru a încheia parteneriate cu universități și centre similare din România și din străinătate, și prin urmare, să producă și să furnizeze cercetări și studii științifice.
- Astfel, personalul INS ar putea opta între a fi funcționari publici (stabilitate la locul de muncă, dar cu limitări / restricții) și personal contractual / eventual cu jumătate de normă (fără stabilitatea locului de muncă și salarii mici), dar cu posibilitatea de a lucra la proiecte de cercetare în cadrul Centrului și a-și crește venitul personal, în funcție de cât de activi și implicați sunt. Aceasta ar putea fi o soluție pentru păstrarea personalului existent tânăr și atragerea de personal nou pentru a satisface nevoile institutului și, în același timp, a permite personalului tânăr să dobândească experiență de lucru în cadrul Centrului. În același timp, funcționarii publici ar avea ocazia să se implice în proiecte de cercetare în cadrul Centrului, cu condiția să fie interesați și disponibili.

Opțiuni pentru noua lege a statisticii

În procesul de elaborare a noii legi statistice, pot fi luate în considerare două opțiuni pentru structura legii, având în vedere legislația existentă și aplicabilă în România (Legea 226/2009), precum și Legea generică a statisticii oficiale a UNECE (GLOS). O scurtă analiză a celor două documente este prezentată mai jos.

GLOS vs. Legea 226/2009

Principalele aspecte reglementate de Legea 226/2009 și GLOS:

- scop, obiective, principii, definiții
- organizarea sistemului statistic național - INS, CSN, alți producători de statistici oficiale
- strategie, programe multianuale, programe anuale
- cum se face colectarea datelor
- confidențialitate, securitate, protecția datelor, registre statistice
- subcontractarea activităților de statistică
- diseminarea și utilizarea datelor statistice oficiale
- producătorii de statistici oficiale pot furniza produse statistice contra cost (acestea nu sunt considerate statistici oficiale) pentru sectorul privat, autorități internaționale, naționale și locale, dar care nu pun în discuție credibilitatea sistemului statistic național
- cooperare internațională

Note Explicative (din GLOS)

- oferă câteva opțiuni de reglementare: *de exemplu, INS poate funcționa ca un organism independent profesional sub autoritatea prim-ministrului / președinte - în conformitate cu legea generală sau poate funcționa ca o autoritate autonomă sub coordonarea unui comitet de statistică format din membri aleși pe baza competenței profesionale relevante - conform opțiunii prezentate în notele explicative (EN)*

- recomandă anumite acțiuni:

exemplu #1: membrii Consiliului Statistic Național să fie numiți de aceeași autoritate care numește Statisticianul Șef, la propunerea organelor reprezentate în consiliu.

exemplu #2: Statisticianul Șef poate solicita modificări ale programelor statistice sau să refuze includerea producătorilor de statistici și servicii oficiale care nu respectă principiile statisticilor oficiale.

exemplu # 3: pentru a sublinia independența Statisticianului Șef, mandatul ar trebui să fie diferit de cel al guvernului (mandat de 5 sau 6 ani).

exemplu #4: INS trebuie să-și dezvolte cunoștințele metodologice, să urmeze evoluțiile internaționale și să împărtășească aceste cunoștințe altor producători de statistici oficiale

Dar notele explicative nu sunt specifice sistemului legislativ românesc, prin urmare nu pot fi luate în considerare. Normele metodologice pentru aplicarea legii sunt doar instrucțiuni pentru elaborarea sau interpretarea legii (nu pentru aplicarea legii).

Chestiuni reglementate de GLOS:

- Statisticianul Șef (șeful INS) - este selectat printr-un concurs deschis, numai pe baza competențelor profesionale relevante (desemnat de prim-ministru / președinte pentru un mandat de x ani)
- demiterea Statisticianului Șef - numai în situații strict reglementate: demisie, pierderea cetățeniei, incapacitate de muncă, condamnare penală sau deces
- Statisticianul Șef decide în mod independent asupra structurii, sarcinilor și numirii personalului, inclusiv a vicepreședinților
- șefii altor producători de statistici oficiale - sunt numiți pe baza unui concurs deschis, pe baza competenței profesionale relevante

Chestiuni reglementate de Legea 226/2009:

- rolul Băncii Naționale a României în sistemul de statistică național, normele privind coordonarea sistemului de statistică național prin COMSTAT

- reglementări mai detaliate privind dezvoltarea strategiei și a programelor statistice
- funcțiile, atribuțiile și finanțarea INS
- reguli privind funcționarea birourilor statistice ale autorităților și instituțiilor publice
- reglementarea activității pentru Editura „Revista Română de Statistică”
- răspunderea contravențională
- prevederile art. 16 privind resursele:

(1) Nivelul fondurilor și numărul de personal necesar desfășurării activităților Institutului Național de Statistică prin programe statistice naționale se stabilesc anual, în cadrul fondurilor și al numărului de posturi aprobate de Secretariatul General al Guvernului, prin legea bugetului de stat.

(8) Pentru realizarea proiectelor finanțate din fondurile externe nerambursabile atrase și, după caz, din fondurile care reprezintă cota de contribuție a României, Institutul Național de Statistică și unitățile sale subordonate utilizează personal propriu și suplimentar specializat, precum și operatorii statistici.

(9) Personal propriu prevăzut la alin. (8) beneficiază de stimulente de până la 3 salarii de bază pe lună, pe durata proiectelor și în cadrul cheltuielilor de personal prevăzute în fiecare proiect, conform acordului de finanțare.

(10) Criteriile, nivelul și modul de acordare a stimulentele prevăzute la alin. (9) se stabilesc prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică.

(14) Plata personalului implicat temporar în colectarea datelor statistice se face pe baza tarifelor stabilite în funcție de complexitatea cercetărilor efectuate; tarifele se stabilesc prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică, iar veniturile astfel obținute sunt impozitate conform legii.

(15) Gospodăriile, care constituie unități de cercetare statistică, sunt plătite pentru completarea formularelor aferente cercetării statistice la care participă, pe baza unei indemnizații stabilite prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică, impozitat prin lege.

(16) În cazul călătoriilor necesare pentru colectarea datelor într-o altă localitate decât orașul de origine, operatorii statistici beneficiază și de rambursarea costurilor legate de transport; aceste cheltuieli se adaugă la cheltuielile de transport efectuate pentru instruire, precum și pentru primirea și livrarea chestionarelor."

Legislație afectată de noua propunere de lege:

Legea 500/2002 – a finanțelor publice

Legea 153/2017 – salarizarea personalului plătit din fonduri publice

OUG 57/2019 – Codul Administrativ

Legea 161/2003 – privind incompatibilitățile și conflictele de interese

GO 2/2001 – privind regimul contravențiilor și sancțiunilor

Rezultatele analizei arată următoarele:

a) În mare, domeniile reglementate de cele două legi nu diferă:

- Legea 226/2009 atinge toate subiectele stabilite în GLOS
- Legea 226/2009 dezvoltă pe larg unele subiecte prezentate mai succint în Legea generică și urmează principiile statisticii oficiale incluse în Legea generică (cu excepția condițiilor privind numirea și revocarea conducerii INS, independența INS)
- Legea 226/2009 include, de asemenea, unele dispoziții specifice (câștigurile care ar trebui menținute prin transpunerea legii generice - de exemplu, articolul 16).

b) Este posibil să se ia în considerare reintroducerea unor prevederi din forma inițială a Legii 226/2009, care au fost modificate sau eliminate în 2009 (sumele colectate din vânzarea publicațiilor statistice ar trebui să rămână la dispoziția INS pentru cheltuieli curente și de capital, și nu să devină venituri la bugetul de stat).

c) O nouă lege a statisticii ar trebui să includă modificări de fond, inclusiv cele precum:

- statutul și managementul INS;
- reactivarea Consiliului de Statistică Național (care în prezent nu este funcțional);
- relansarea (obligatorie) și re(înființarea) și operarea birourilor de statistică din administrațiile centrale și locale;
- dezvoltarea unei funcții publice specific de statistician mai bine plătite (eventual prin echivalarea cu una dintre pozițiile de funcționar public general mai bine plătit);
- finanțarea INS; și
- răspunderea contravențională.

Concluzie: Este mai ușor pentru INS (și pentru ministerele relevante / de linie care trebuie să aprobe legea) ca modificările propuse să fie făcute pe structura Legii 226/2009 existente, și nu pe structura GLOS.

Anexa #5. Analiză comparativă privind numirea managementului institutelor de statistică în state UE

Țară	Management	Observații
Ungaria	Președinte: numit de prim-ministru (PM) pentru un mandat de 7 ani; este șeful OSC și Statistician Șef. Criterii: studii superioare, activitate profesională recunoscută, 10 ani de experiență în Serviciul Statistic Oficial (care include OSC și alți producători / entități) sau în sistemul statistic european, inclusiv minimum 5 ani într-o poziție de management. Restricții: Să nu fi deținut în ultimii 4 ani o funcție publică în administrația centrală / locală, cum ar fi: membru al Parlamentului, membru al Parlamentului European, membru al Guvernului (ministru și viceministru), președintele țării, șef de administrație de capitală / județ, reprezentant al guvernului central și local, primar și viceprimar și membru în consiliul local. Încetarea mandatului: i) la sfârșitul mandatului, ii) la vârsta de 70 de ani, iii) deces, iv) demisie, v) în cazul unui conflict de interese, vi) în absența condițiilor necesare pentru numire și vii) prin excepție. Înainte de numire, președintele are o întâlnire cu PM; demiterea trebuie justificată în scris de către PM. Gradul & salariul sunt echivalente cu cele de vice-ministru (secretar de stat). Vicepreședinți: numiți de către Președinte pentru o perioadă nedeterminată. Criterii: studii superioare, minimum 5 ani experiență de management în administrația publică sau statistică. Înainte de numire, vicepreședinții trebuie să confirme Președintelui că nu au antecedente penale. Președintele poate demite Vicepreședinții oricând și nu trebuie să ofere justificare.	Biroul Central de Statistică (OSC) Președinte / Vicepreședintele au 40 de zile de concediu anual.
Austria	2 Directori Generali - Directorul General al Statisticii Austria - responsabil cu probleme legate de statistică și relații internaționale. - Director General - Finanțe - responsabil cu probleme financiare. Ambii sunt numiți de cancelarul austriac pentru un mandat de până la 5 ani, în baza Legii personalului din administrație. Numirea poate fi revocată de către cancelar oricând, în baza unor motive serioase.	Statistics Austria - este o instituție federală.

Germania	Președinte: este președintele Oficiului Federal de Statistică și ofițer federal de returnare/rambursare; numit de către Președintele Germaniei la propunerea guvernului federal. - În mod tradițional, președintele îndeplinește și atribuțiile comisarului electoral federal. Vicepreședinte: nu sunt detalii privind numirea (probabil în baza legii personalului din administrație).	Statistisches Bundesamt (Oficiul Federal de Statistică) este o autoritate federală înființată sub înalta competență a Ministerului Federal de Interne, prin urmare este supusă supravegherii administrative a Ministerului. Este nevoie de acordul Ministerului înainte de orice decizii organizatorice importante legate de personal și chestiuni financiare. Oficiul este independent și nu primește instrucțiuni cu privire la activități specifice de statistică, metodologie, compilare de date etc.
Belgia	Director general: nu există detalii despre numire; deoarece StatBel este un directorat în cadrul unui serviciu federal, probabil numirea de face în baza reglementărilor privind personalul din sistemul federal. Director de Operațiuni -	StatBel - Belgium Statistics - este o direcție generală a Serviciilor publice federale belgiene privind economia, IMM, lucrătorii independenți și energie. Institut inter-federal de statistică (IIS) - funcționează sub autoritatea unei conferințe inter-ministeriale privind statisticile produse de miniștrii care au printre obiectul de activitate statistica federală, comunități și regiuni; administrat de un Consiliu de Conducere format din 6 membri numiți de entitățile respective. Președinția este deținută prin rotație de către membrii IIS, timp de 1 an.
Bulgaria	Președinte și 3 Vicepreședinți: numiți de PM prin decizia Consiliului de Miniștri (Guvern) pentru un mandat de 7 ani, dar nu mai mult de 2 mandate. - Pot fi eliberați din funcție înainte de termen: i) la cerere; ii) în cazul unei grave încălcări a legii statisticii, iii) dacă au comis infracțiuni stabilite printr-o sentință intrată în vigoare; iv) dacă nu își pot îndeplini obligațiile pentru mai mult de 6 luni.	Institutul Național de Statistică – este o agenție de stat, în subordinea PM.
Danemarca	Managementul este împărțit între Consiliul de Conducere (7 persoane), ministrul Afacerilor Economice și Internelor și Directorul General/Statisticianul Național. Roluri: Consiliul numește comitetele consultative, ministrul răspunde în fața Parlamentului, iar Statisticianul Național /Directorul General este managerul profesional și administrativ. Statistician Național: desemnat de ministrul Afacerilor Economice și Internelor pentru un mandat de maxim de 4 ani și numit de regele	Statistics Danemarca - este o instituție independentă care raportează Ministerului Afacerilor Economice și Internelor, sub conducerea Consiliului de Administrație (Board).

	Danemarcei. Ministrul prezintă propunerea regelui după ce s-a consultat înainte cu Consiliul de Statistică. Statisticianul Național este și Președintele Consiliului.	
Estonia	Director General: numit de Guvern pentru un mandat de 5 ani, la propunerea ministrului responsabil (Ministerul de Finanțe), în urma unui concurs public organizat în baza Legii privind serviciul public. - Comisia de selecție trebuie să țină cont de opiniile Consiliului de Statistică, ei trebuie să spună dacă cel care candidează este sau nu persoana potrivită. - Criterii: cunoștințe, abilități și experiența necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor; minimum 5 ani de experiență în management într-o organizație sau unitate structurală, minimum diplomă de masterat, calificare corespunzătoare conform Legii educației sau o calificare corespunzătoare în străinătate în domeniul statisticii sau economie sau domenii conexe; nu se poate implica în activități politice pe parcursul mandatului. - Directorul General poate fi eliberat din funcție de către Guvern, la propunerea ministrului responsabil (Ministerul de Finanțe).	Statistics Estonia - este o agenție guvernamentală aflată în zona de administrare a Ministerului de Finanțe.
Irlanda	Director General: numit pentru un mandat de 7 ani de către Președintele Irlandei, la nominalizarea din partea Taoiseach (PM). - este funcționar public - termenii și condițiile de numire sunt stabilite de PM, după consultarea cu ministrul Finanțelor. - PM este autoritatea competentă privind Directorul General (există o relație de subordonare, conform Legii privind funcția publică din 1956).	Biroul Central de Statistică - este un birou independent, iar Directorul General este singurul responsabil în ceea ce privește problemele statistice. Legislația statisticii este din 1993.
Grecia	Președinte: numit prin decizia ministrului Finanțelor pentru un mandat de 5 ani și în urma unei selecții internaționale de către un comitet internațional ad-hoc de experți. Mandatul poate fi reînnoit o singură dată; în acest caz, nu se mai face proces de selecție. - Selecția: în baza unui anunț internațional publicat de ministrul Finanțelor cu 4 luni înainte de expirarea mandatului președintelui în funcție. Anunțul se referă la chestiuni privind evaluarea candidatului și criteriile de selecție, sarcinile și responsabilitățile, proiecția privind venitul/salariu, termenul limită pentru depunerea candidaturilor, actul de constituire a comisiei de experți și orice alte informații necesare pentru procesul de selecție. - Criterii: (a) înaltă pregătire științifică și expertiză profesională sau academică în domeniul statisticii sau domenii similare sau într-un domeniu relevant pentru statistică, (b) abilitate dovedită prin cariera profesională și științifică de a	Autoritatea statistică elenă - ELSTAT - este o autoritate independentă care are independență operațională și autonomie administrativă și financiară. Este supusă controlului Parlamentului și este reglementată prin Legea statisticii 3842/2010 (art. 10 detaliază numirea președintelui).

	îndeplini cerințele principiilor statistice prevăzute la art. 338 alin. 2 din TFUE, art. 2 din Regulamentul (CE) nr. 223/2009 și Codul de bune practici al statisticilor europene; c) doctorat. - Comitetul de selecție înființat de ministrul Finanțelor - format din 5 membri, experți interni și internaționali, astfel: 1 nominalizat de Parlament, 1 numit de ministrul Finanțelor, 1 nominalizat de Eurostat, 1 propus de European Statistical Governance Advisory Board și 1 nominalizat de European Statistical System Committee. Nominalizările trebuie să menționeze calificările persoanelor.	
Spania	Președinte: numit și revocat de Guvern prin decret regal la propunerea ministrului Economiei; - are rangul de subsecretar de stat. Conducerea INE: președinte și Consiliul de administrație	Institutul Național de Statistică din Spania - INE - este un organism autonom atașat Ministerului Economiei, prin Secretarul de Stat pentru Economie, Energie și IMM, cu autonomie de management și capacitate juridică. Ministerul Economiei, prin Secretarul pentru economie, este responsabil pentru direcția strategică, evaluarea și controlul INE. Există Școala de Statistică a Administrației Publice, instituție dependentă de INE - oferă educație în domeniul statisticii lucrătorilor din administrația publică și celor din alte grupuri sociale. Oferă anual burse post-universitare în domeniul statisticii.
Croația	Director General - În prezent, numirea este în conformitate cu Legea privind sistemul administrativ de stat care reglementează administrația publică. Directorul General este șeful administrativ al organizației, numit și revocat de către guvern, în baza propunerii PM. - Actualul Director General a fost numit în 2013, fără un anunț public privind poziția. Mandatul nu are un termen fix. - Un raport din 2015 cere Croației să stabilească reguli clare pentru numirea Directorului General, dar nu există informații că legea a fost modificată în acest sens.	Biroul de Statistică al Croației
Cipru	Director General: numit de Comisia pentru serviciul public; nu sunt detalii.	Serviciul de Statistică din Cipru - CYSTAT - se află în subordinea Ministerului Finanțelor și

		are independență profesională și autonomie în chestiunile tehnice privind statistica.
Letonia	Președinte: nu sunt detalii privind numirea - actualul președinte a fost numit în 1998 - raportează Ministerului Economiei. 2 Vicepreședinți - fără detalii	Statistica Letonia /CSB - este un organism administrativ subordonat Ministerului Economiei. Consiliul Statistic este aprobat de ministrul Economiei pentru un mandat de 4 ani; membrii nu sunt remunerați, pot fi numiți pentru un nou mandat.
Lituania	Conducere: Director General, Prim Director Adjunct General, Director General Adjunct Director General: Condiții - minimum diplomă de master sau o calificare echivalentă în învățământul superior și experiență profesională dovedită de cel puțin 5 ani în domeniul statisticii, 5 ani într-o poziție de management și 3 ani în administrația publică.	Statistics Lithuania - este autoritatea publică atribuită Ministerului de Finanțe; reglementate de Legea statisticii din 1993 (modificată ultima dată în 2019).
Luxemburg	Director General: nu sunt detalii privind numirea; ultimul a fost numit în 2003 (potrivit Eurostat). Director General Adjunct - fără detalii	Institutul Național de Statistică și Studii Economice (STATEC) - este un organ administrativ aflat sub autoritatea Ministerului Economiei; este independent din punct de vedere profesional și științific.
Malta	Director General: calificare profesională, competență recunoscută și reputație în domeniul statisticii; numit de către Autoritatea Statistică din Malta, după consultarea ministrului Finanțelor, pentru o perioadă de 3 ani; mandatul poate fi prelungit pentru perioade de câte 3 ani fiecare (conform legii, primul Director General este numit de ministru pentru o perioadă inițială de 5 ani).	Biroul Național de Statistică (NSO) - este brațul executiv al Autorității de Statistică din Malta; NSO raportează Ministerului de Finanțe prin intermediul Comitetului Autorității de Statistică din Malta.
Portugalia	Conducere: Consiliul - format din președinte și 2 membri Președinte /Membrii Consiliu: numiți pe criterii profesionale din rândul persoanelor cu capacitate managerială dovedită, independență, experiența și cunoștințele statistice și economice necesare. Membrilor Consiliului li se aplică Statutul de manager public și prevederile din legea care reglementează instituțiile publice, cu privire la chestiunile privind compensarea numirea. Membrii Consiliului nu pot fi schimbați înainte de terminarea mandatului, cu excepția situațiilor de: (a) deces sau invaliditate fizică permanentă; (b) demisie; (c) încălcarea gravă a legii; (d) încălcarea gravă a drepturilor care le sunt încredințate sau a competențelor prevăzute de lege.	Statistica Portugalia - este un institut public cu un regim special care integrează administrația indirectă de stat cu autonomia; răspunde în fața PM sau a unui membru al guvernului care face parte din președinția Consiliului de Miniștri. Surse de finanțare (printre altele) – venituri din amenzi (condițiile și procente conform legii). Instituția poate participa la înființarea sau achiziția de capital/părți din organizații private nonprofit; se poate alătura sau participa la instituții naționale sau internaționale sau la organisme

		similare (după autorizarea din partea membrilor guvernului responsabili cu domeniul statisticii și finanțarea).
Slovenia	Director General: numit de Guvern pentru un mandat de 5 ani, pe baza unui concurs deschis; poate fi numit încă o dată; nu sunt detalii privind criteriile. Director General Adjunct: numit pe baza propunerii Directorului General, numit de Guvern pentru o perioadă de 5 ani.	Biroul de Statistică al Sloveniei raportează Prim-Ministrului.
Slovacia	Management: Președinte, Vicepreședinte, șeful Biroului de Statistică. Președinte: numit de Președintele Slovaciei pentru o perioadă de 5 ani, la propunerea guvernului. Pot fi numiți din nou pentru maximum 2 mandate consecutive. Incompatibilități/restricții: nu pot avea funcții de execuție în altă autoritate publică sau în relație/angajament contractual similar, activități comerciale, apartenență la un organism de conducere sau control al oricărei persoane juridice care desfășoară activități comerciale cu orice alte activități profitabile, cu excepția gestionării proprii proprietăți. Activități permise: cercetare, pedagogice, literare, artă. Încetarea mandatului: (a) expirarea mandatului, (b) demisie; (c) revocarea din funcție; (d) deces. Președintele Slovaciei poate revoca Președintele SOK dacă acesta (a) nu mai îndeplinește cerințele pentru ocuparea funcției sau nu elimină motivele care duc la incompatibilitatea funcției cu alte angajamente în termen de 3 luni de la începutul exercitării funcției, (b) a fost condamnat pentru o infracțiune sau o infracțiune pentru care a fost condamnat la închisoare fără suspendare; (c) a fost privat de capacitatea juridică sau aceasta i-a fost restricționată. Vicepreședinte: desemnat sau revocat din funcție de către Guvern, la propunerea Președintelui SOK.	Biroul de Statistică al Slovaciei (SOK) - este o autoritate a administrației centrale.
Finlanda	Director General: numit de către Consiliul de Stat (Guvern) Calificări: diplomă de studii superioare, abilități de management și experiență de management dovedită în practică, experiență la scară largă. Director General Adjunct - numit de Ministerul de Finanțe, la recomandarea Directorului General.	Statistics Finland - este un birou din sectorul administrativ al Ministerului de Finanțe. Directorul General numește directorii unităților operaționale - cerințele de calificare includ o diplomă academică de nivel superior, bune abilități de management dovedite în practică, experiență în domeniul dezvoltării și familiaritate deplină cu sectorul unității în cauză.

Suedia	Directorul General: numit de către Guvern pe o perioadă determinată. Mandatul este limitat – după prima perioadă de 6 ani, se poate prelungi cu încă 3 ani.	Statistics Suedia - este o autoritate independentă în cadrul administrației publice suedeze. Ministerul de Finanțe este responsabil pentru statisticile oficiale și Statistics Suedia, raportează la Ministerului de Finanțe.
Olanda	Directorul General: numit de Ministrul Afacerilor Economice pentru maximum 7 ani și numit din nou pentru maximum 3 ani (în total 10 ani), pe baza recomandării făcute de Comisia pentru Statistică (CSS). - pot fi revocați /suspendați cu consultarea CSS.	Statistics Netherlands (CBS) - este o autoritate administrativă autonomă; ministrul Afacerilor Economice, Agriculturii și Inovării este responsabil politic pentru legislația, bugetul și normele care reglementează activitatea CBS.
Italia	Președinte: numit de către Președintele Italiei la propunerea PM și aprobarea Consiliului de Miniștri (Guvern). - ales din rândul profesorilor de statistică /economie pentru o perioadă de 4 ani - mandatul poate fi reînnoit o singură dată. - Președintele răspunde în fața Consiliului de Administrație.	ISTAT - este un institut public de cercetare independent, care lucrează cu mediul academic și comunitatea științifică.
Polonia	Președinte: numiți de PM pentru un mandat de 5 ani, pe baza unui concurs și proceduri transparente anunțate în Jurnalul Oficial, selectat de un panel de 3 persoane care sunt numite de șeful Cancelariei PM. Sunt selectați maximum 3 candidați. Criterii: competență managerială, 6 ani de experiență din care 3 ani într-o poziție de management, experiență profesională adecvată. Vicepreședinți: numiți de PM, pe baza unei selecții transparente; pot fi demisi de PM; comitetul de recrutare al VP este ales de președinte.	Președintele Statisticii Polonia - este un organism guvernamental, sub controlul președintelui Consiliului de Miniștri (PM); este o efectuarea în conformitate cu reglementările sunt aprobate de către PM.
Cehia	Președinte: numit de Președintele Cehiei la propunerea PM, este funcționar public. Criterii minime: profesionalism, imparțialitate, să nu fie membru de partid. Poziția /Salariul este similar cu cel al președintelui Biroului de Audit Vicepreședinți: numiți de către Președintele Statisticii.	Biroul de Statistică al Cehiei - este o instituție autonomă, nu se află în subordinea Guvernului.
Franța	Director General: numit de Consiliul de Miniștri, la fel ca Directorii Generali din departamentele ministeriale; raportează direct Ministerului Economiei.	Institutul Național de Studii Economice și Statistice (INSEE) - este o direcție generală în cadrul Ministerului Economiei; organizat sub forma unei agenții guvernamentale.

Anexa #6. Bune practici la nivel internațional privind cariera statisticianului în cadrul birourilor naționale de statistică

Această notă rezumă cele mai bune practici din țările selectate privind parcursul profesional pentru statisticieni naționali. Prezintă exemplele Canadei, Italiei și Regatului Unit al Marii Britanii. Aceste țări au sisteme diferite care prezintă INS varietatea disponibilă. Canada are un sistem de salarizare centralizat în cadrul serviciilor publice și al denumirilor pentru clasificare, în timp ce Marea Britanie folosește o linie directoare la nivel central pentru stabilirea salariilor, dar prezintă o considerabilă flexibilitate ministerială. În Italia, statisticienii sunt antreprenori independenți ale căror salarii sunt negociate de autoritățile administrative centrale cu sindicatele de care aparțin. Canada și Marea Britanie oferă oportunități de dezvoltare, în timp ce Italia lasă acest aspect în sarcina antreprenorilor independenți. Nota acoperă trei subiecte pentru trei dintre țările analizate: parcursul de dezvoltare profesională pentru statisticieni, sistemul de stabilire a remunerării angajaților, în special pentru statisticieni, și rolul jucat de societățile de statistică.

A. Canada

Aspecte cheie

1. Statistics Canada nu are personal desemnat drept „statisticieni”. Personalul profesionist este încadrat în cinci denumiri: analiști (majoritatea statisticieni, care desfășoară activități statistice și economiști), metodologi (axați mai ales pe aplicarea cunoștințelor matematice în materie de statistică), analiști financiari, informaticieni și specialiști în resurse umane.
2. Remunerarea este stabilită la nivel central într-un sistem integrat cuprinzător, împreună cu un departament al guvernului federal denumit Consiliul Trezoreriei care lucrează cu sindicatele și departamentele pentru a evalua fiecare post pentru 29 de contracte colective, utilizând un sistem punctual, cu obiectivul ca remunerarea pentru fiecare post să fie comparabilă în cadrul agențiilor guvernamentale și în rândul celorlalte categorii. Astfel, nu ar trebui să existe discriminare salarială între departamente și categorii de posturi.
3. Un sistem de guvernanță puternic, condus de un statistician șef și alcătuit dintr-o structură a comitetului operațional, se concentrează pe toate aspectele parcursului progresiv al fiecărui angajat, care contribuie la remunerare, în concordanță cu potențialul angajaților din cadrul Statistics Canada.
4. Societatea de Statistică din Canada („*Statistical Society of Canada*”) oferă statisticienilor membri o oportunitate de relaționare, dar nu joacă niciun rol direct în sistemul descris mai sus în materie de personal sau de remunerare la Statistics Canada.

Descriere

Canada are un sistem național centralizat de statistică, ceea ce înseamnă că Statistics Canada (STC) este singura agenție de statistică autorizată să colecteze „statistici oficiale” și, prin lege, poate solicita furnizarea de date, oricui are informații relevante pentru producerea de statistici oficiale.

În secțiunile de mai jos se discută sistemul STC de dezvoltare a carierei pentru personalul profesionist, remunerarea și rolul jucat de Societatea de Statistică din Canada. În timp ce majoritatea angajaților STC desfășoară activități statistice și sunt denumiți în general statisticieni, nu există, din punct de vedere legal, această denumire de „statistician” angajat. Ca rezultat, discuția de mai jos folosește termenul de „profesioniști”, mai degrabă decât de statisticieni, pentru a se referi la personalul tehnic din cadrul STC. Toți angajații guvernului federal canadian, indiferent de gradul lor, inclusiv funcționarul nepolitic cu cel mai înalt rang (Grefierul Consiliului Privat), sunt denumiți fie funcționari civili, fie funcționari publici. În consecință, nu este relevant să se compare „statisticienii tehnici” cu funcționarii publici netehnici din guvernul canadian. Personalul STC este alcătuit în mare parte din cinci categorii diferite de angajați: analiști (categoria EC, cu cea mai mare pondere a angajaților din cadrul STC și, în principal, statisticieni și economiști), metodologi (subcategoria MA din categoria mai largă denumită „Cercetare” sau RE, majoritatea matematicieni), angajați în domeniul managementului financiar (categoria FI), al tehnologiei informației (categoria CS) și al managementului resurselor umane (categoria PE). Marea majoritate a angajaților aparține categoriei de analist (EC). Raportul dintre analiști și metodologi este de 9:1, cu aproape 3.200 de analiști și 340 de

metodologi. Majoritatea angajaților STC sunt funcționari publici sindicalizați, cu experiență academică și profesională solidă în economie, statistică, sociologie, matematică, demografie, tehnologia informației, administrație sau management.

1. Parcursul profesional pentru personalul profesionist⁵

STC are o strategie explicită de resurse umane (HR), care se concentrează pe o serie de domenii esențiale, inclusiv, printre altele:

Guvernanță: o structură de guvernanță a resurselor umane, cu statisticianul șef aflat la conducerea acestei structuri și diferite comitete sub conducerea experților în resurse umane și susținute de membrii diferitelor direcții din cadrul agenției.

Dezvoltarea potențialului profesional: o abordare integrată a parcursului profesional care include recrutarea, formarea, dezvoltarea profesională, implicarea și dezvoltarea carierei.

Management: managementul personalului permanent și temporar într-o manieră fără cusur. Personalul permanent este angajat sub autoritatea legislativă a *Legii privind ocuparea forței de muncă în serviciile publice* a guvernului din Canada, în timp ce *Legea privind științele statistice* acoperă angajații operațiunilor de cercetare statistică și cei care desfășoară activități de recensământ.

Guvernanță

Statistics Canada are o structură de guvernanță care asigură o abordare integrată a stabilirii priorităților strategice, a luării deciziilor și a responsabilității. Managementul resurselor umane este condus de comitete de manageri de linie care reprezintă fiecare domeniu major de operațiuni, susținute de profesioniști în resurse umane. Această structură contribuie la gestionarea eficientă generală a agenției și întărește o cultură de lucru în echipă, pentru atingerea obiectivelor corporative.

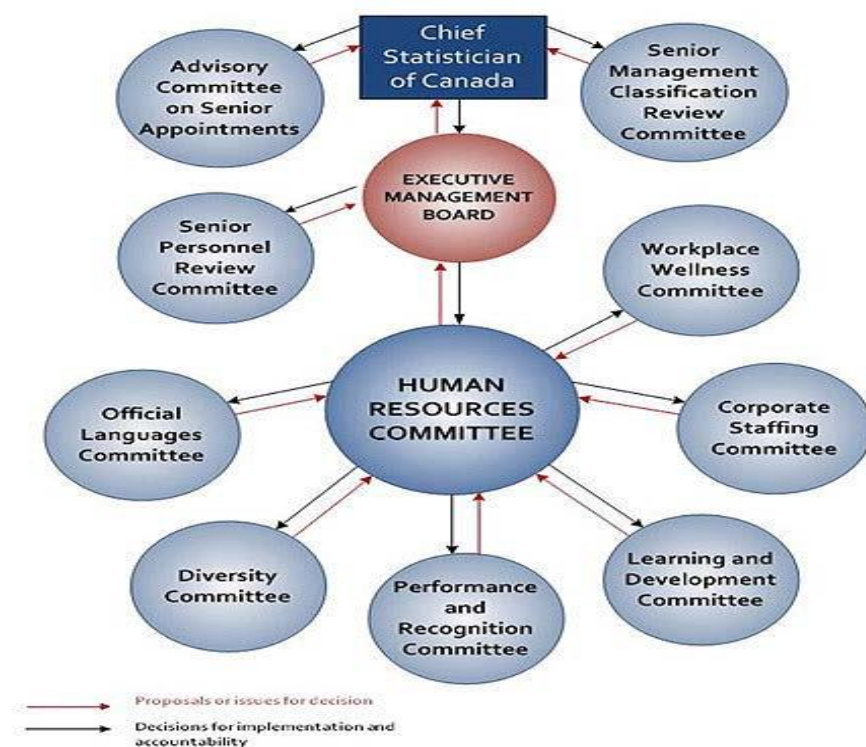
Există patru componente esențiale ale acestei structuri: statisticianul șef care este informat personal cu privire la managementul resurselor umane și este la curent cu performanța și progresul multor angajați profesioniști, comitetul executiv, cel mai înalt comitet permanent care monitorizează toate activitățile STC, inclusiv cele ce țin de resurse umane, comitetul general pentru resurse umane și subcomitetele specializate care raportează celor trei componente menționate mai sus, în funcție de necesități.

În opinia guvernului canadian, STC are una dintre cele mai bune structuri de management din țară, incluzând și sectorul privat. STC este considerat în mod constant, unul dintre cei mai buni angajatori din țară. Nu este neobișnuit ca majoritatea personalului STC, să își petreacă întreaga viață profesională în cadrul agenției, uneori renunțând chiar la promovări în alte departamente guvernamentale.

---

⁵ Această secțiune se bazează pe următoarele referințe: Statistics Canada, *Compendiu de practici de management pentru organizațiile de statistică din cadrul Programului de specializare în statistică al Statistics Canada („Compendium of Management Practices for Statistical Organisations from Statistics Canada’s International Statistical Fellowship Program”)*, 2016. Ministrul Justiției, *Legea privind administrarea financiară*, 2021. Ministrul Justiției, *Legea privind ocuparea forței de muncă în serviciul public*, 2021. Ministrul Justiției, *Legea federală privind relațiile de muncă din sectorul public*, 2021. Ministrul Justiției, *Legea privind științele statistice*, 2019.

Figura 1: Structura comitetelor de management al resurselor umane ale Statistics Canada

Legendă:

Comitetul consultativ pentru numiri în funcții de conducere	Statisticianul șef al Canadei	Comitetul de analiză pentru clasificarea funcțiilor de conducere
Comitetul de analiză pentru personalul cu funcții de conducere	Consiliul executiv	Comitetul pentru bunăstare la locul de muncă
Comitetul pentru limbi oficiale	Comitetul pentru resurse umane	Comitetul pentru personal corporativ
Comitetul pentru diversitate	Comitetul pentru performanță și recunoaștere	Comitetul pentru învățare și dezvoltare

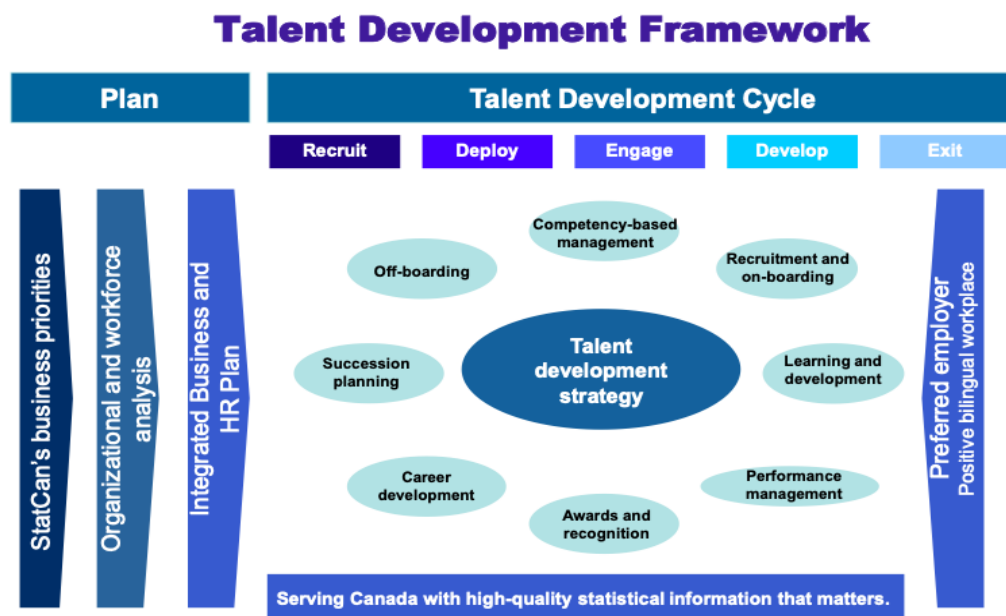
Propuneri sau aspecte supuse deciziei

Decizii referitoare la implementare și răspundere

Dezvoltarea potențialului profesional

Dezvoltarea potențialului profesional se concentrează pe dezvoltarea unui plan și implementarea unui ciclu de dezvoltare a potențialului profesional, care se bazează pe o strategie de dezvoltare a potențialului profesional – a se vedea Figura 2 de mai jos.

Figura 2: Cadrul de dezvoltare a potențialului profesional

Legendă:

Cadrul de dezvoltare a potențialului profesional								
Plan			Ciclul de dezvoltare a potențialului profesional					
Priorități de afaceri StatCan	Analiza organizațională și a forței de muncă	Planul integrat de afaceri și resurse umane	Recrutare	Implementare	Angajare	Dezvoltare	Ieșire	
			Ieșire			Management bazat pe competențe	Recrutare și integrare	Angajator preferat Loc de muncă cu mediu pozitiv, bilingv
			Planificarea succesiunii	Strategia de dezvoltare a talentelor				
			Dezvoltarea carierei	Premii și recunoașteri		Învățare și dezvoltare		
						Managementul performanței		
			În serviciul Canadei, cu informații statistice de înaltă calitate care contează					

De-a lungul timpului, strategia de management al resurselor umane a favorizat un sentiment de comunitate care ajută la motivarea angajaților, promovează productivitatea și încurajează avansarea în carieră. Această strategie a condus la unele inițiative cheie în domeniul resurselor umane, inclusiv recrutarea centralizată a absolvenților de universități și colegii, programe de mentorat, consiliere în carieră, inițiative de bunăstare la locul de muncă și orice institut de instruire la fața locului care asigură instruire internă. Această strategie a inspirat un înalt grad de încredere și un sentiment de apartenență, încurajând angajații să rămână în cadrul agenției pe tot parcursul carierei. Integrarea planificării resurselor umane și a afacerilor este esențială pentru ca Statistics Canada, să își îndeplinească mandatul și responsabilitățile și să stabilească prioritățile în mod informat. Mai jos, puteți regăsi câteva dintre elementele de bază ale sistemului de resurse umane.

Management

Recrutare, învățare și managementul performanței

Procesele de selecție ale STC sunt transparente, bazate mai degrabă pe merit decât pe vechime. STC stabilește grupuri de candidați, care sunt în general valabile, timp de aproximativ un an. Realizează în mod

regulat, acțiuni de recrutare pentru studii de nivel superior, pentru a crea aceste grupuri. În plus, studenții care au lucrat deja în sectorul public, pot fi angajați permanent sau pentru un mandat.

- Pentru fiecare grup ocupațional, un program de dezvoltare pe o perioadă minimă de doi ani pentru persoanele proaspăt recrutate, implică o serie de cursuri obligatorii, evaluări periodice ale progresului angajaților și, în multe cazuri, două sau trei rotații obligatorii în funcții, pentru a oferi angajatului o experiență variată a activității, înainte ca acesta să poată obține o funcție permanentă. Unul dintre cursurile obligatorii pentru profesioniști, este Cursul de dezvoltare a abilităților de sondaj. În acest curs de șase săptămâni, participanții pregătesc și execută toți pașii unui sondaj, despre o problemă socioeconomică reală. Acesta permite persoanelor recrutate, să dobândească cunoștințe despre natura activităților de sondaj în cadrul echipelor multidisciplinare și permite agenției, să își împărtășească valorile, în special munca în echipă și siguranța metodologică, atunci când efectuează sondaje.
- Angajații au acces la activități de învățare formale și informale. Activitățile formale se referă la instruire în clasă sau online și sarcini speciale. Există diferite tipuri de instruire: pregătire statistică, pregătire tematică, instruire IT, formare de bază (orientare, competențe generale și uneori funcționale), formare în gestionare sau conducere. Există, de asemenea, o pregătire obligatorie pentru persoanele proaspăt recrutate, în special în ceea ce privește respectarea reglementărilor de securitate și confidențialitate ale agenției.
- Instruirea privind competențele generale, practicile guvernamentale, managementul și abilitățile de conducere este oferită de Școala de servicii publice din Canada⁶, deoarece aceste cursuri răspund nevoilor comune ale tuturor funcționari publici federali, care ar dori să se dezvolte în aceste domenii.
- STC a stabilit o structură solidă de guvernare pentru managementul performanței. Agenția este hotărâtă să promoveze excelența la locul de muncă în rândul personalului și echipelor sale, încurajând comunicarea continuă despre performanță, deschisă și onestă, între angajați și supervizori.

Dezvoltarea carierei

- STC asigură angajaților o traiectorie profesională, care se potrivește cu domeniul de activitate și clasificarea lor. Parcursul profesional poate implica, printre altele, atribuții temporare în cadrul altor divizii decât divizia inițială, astfel încât angajații să își poată extinde abilitățile, să consolideze relaționarea și să depășească alte provocări la locul de muncă. Aceasta pregătește angajații pentru un post de nivel superior.
- Toți angajații au acces la Programul de misiuni corporative, care le oferă noi oportunități de carieră. Acest program facilitează încadrarea internă a posturilor temporare, deoarece oferă avantajul de a fi rapid și nu are niciun impact asupra salariului sau clasificării angajatului, iar revenirea în postul inițial, este garantată. Aproximativ 10% din forța de muncă totală a agenției, se află într-o misiune specială la un moment dat.

Planificarea succesiunii

Planificarea succesiunii este esențială în strategia de resurse umane a STC, pentru a evita surprizele care pot împiedica activitatea agenției. Sunt necesare identificarea funcțiilor cheie din cadrul organizației și transferul cunoștințelor în mod corespunzător și în timp util, pentru a asigura o tranziție lină, pentru plecările planificate și neplanificate. Planificarea succesiunii, este facilitată de o cunoaștere aprofundată a alcătuirii forței de muncă actuale, o bună prognoză a nevoilor de forță de muncă și o strategie pentru ocuparea rapidă și eficientă a funcțiilor care devin vacante (folosind grupuri de candidați cu potențial profesional).

2. Salarizarea angajaților

Sub autoritatea *Legii administrării financiare*⁷, Secretariatul Consiliului Trezoreriei din Canada (TBS), în numele Guvernului Canadei, are autoritatea de a stabili categorii salariale pentru peste 200.000 de funcționari publici federali, din 80 de departamente și agenții (DA). Majoritatea acestor funcționari publici sunt

⁶ Guvernul Canadei, *Școala de servicii publice din Canada*. URL: <https://www.cspc-efpc.gc.ca/index-eng.aspx>

⁷ A se vedea nota de subsol 1 pentru referință.

sindicalizați, iar categoriile salariale sunt stabilite prin negocieri colective cu sindicatele. Pentru lucrătorii nesindicalizați, categoriile salariale sunt stabilite de TBS.

Această autoritate a TBS face parte dintr-un sistem de negociere colectivă ai cărei actori cheie sunt stabiliți în diferite legi⁸ și includ TBS, sindicatele și DA. Consiliul Trezoreriei ca angajator negociază 29 de contracte colective cu 17 agenți de negociere diferiți. Acești agenți de negociere, reprezintă toți angajații care lucrează în toate agențiile de conducere, dintr-un grup de salarizare. Aceasta înseamnă că toți angajații permanenți ai Statistics Canada, fac parte dintr-un proces comun de stabilire a salariilor la nivel guvernamental, acoperind aproximativ 5.400 sau aproximativ 88% din întreg personalul din cele cinci categorii de angajați, de la STC (EC, MA, CS, FI și PE)⁹. Există o excepție importantă: interviatorii. Operațiunea studii statistice SSO („*Statistical Survey Operation SSO*”) este organizația responsabilă de colectarea datelor de sondaj pentru programele statistice. Aproximativ 1.800 de angajați, lucrează cu jumătate de normă pentru SSO. În plus, STC angajează aproximativ 35.000 de agenți temporari, pentru recensământ. Salarizarea pentru întreg acest personal, este stabilită de STC.

La stabilirea categoriilor de salarizare pentru cele 29 de grupuri de negociere sindicalizate și pentru lucrătorii nesindicalizați, TBS care lucrează cu DA și sindicatele, și după caz, folosește sistemul de evaluare a posturilor și standardele de clasificare, adesea actualizate. Fiecare DA are „fișe de post” pentru fiecare dintre posturi, care sunt clasificate folosind criteriile TBS. Acest lucru ar trebui să asigure posturi standardizate în toate DA, ceea ce înseamnă că un statistician (clasificat drept EC) din cadrul STC „ar trebui să primească același salariu, precum o persoană similară dintr-un alt departament. Prin urmare, nu ar trebui să existe „discriminare salarială” la nivelul întregului sistem. Sistemul de clasificare, ar trebui să asigure că posturile sunt clasificate la un nivel corespunzător în toate agențiile guvernamentale și că sunt comparabile. Fiecare post este evaluat pe baza unui set de criterii care acordă puncte pentru caracteristicile necesare¹⁰.

De exemplu, pentru categoria EC, care include majoritatea statisticienilor, standardul minim este obținerea unei diplome de absolvire de la o instituție de învățământ superior recunoscută, cu specializare acceptabilă în economie, sociologie sau statistică.

Această categorie include funcții care sunt implicate în principal în aplicarea unor cunoștințe cuprinzătoare de economie, sociologie sau statistică în desfășurarea cercetărilor, studiilor, previziunilor și sondajelor economice, socioeconomice și sociologice, cercetarea, analiza și evaluarea efectelor economice sau sociologice ale proiectelor, programelor și politicilor departamentale sau interdepartamentale, dezvoltarea, aplicarea, analiza și evaluarea metodelor și sistemelor statistice și de studiu și dezvoltarea, analiza și interpretarea informațiilor calitative și cantitative și a politicilor și recomandărilor socioeconomice¹¹.

Caracteristicile necesare, sunt ponderile atribuite, care determină clasificarea postului și categoria de salarizare asociată (Tabelul 1). Importanța caracteristicilor muncii în ceea ce privește evaluarea valorii relative a fiecărui element, se reflectă în valorile punctuale maxime atribuite elementelor. Fiecare element din standardul de clasificare EC, este conceput ca un continuum de valoare, variind de la scăzut la ridicat. Valoarea generală a unui anumit post folosind acest sistem este, prin urmare, suma punctelor pentru fiecare evaluare selectată din fiecare element.

---

⁸ A se vedea nota de subsol 1 pentru referință.

⁹ Angajații care intră sub incidența *Legii privind ocuparea forței de muncă în serviciile publice*, 2021.

¹⁰ Descrierea furnizată se referă la obiectivele pe care sistemul încearcă să le atingă. În realitate, există întotdeauna provocări, ceea ce înseamnă că există un decalaj între obiective și rezultatele efective. Acest lucru se întâmplă deoarece evoluția posturilor într-o lume dinamică în schimbare este constantă. Acest lucru face dificilă actualizarea permanentă a fișelor de post, iar deciziile cu privire la salarizare nu sunt continue și urmează un ciclu de negociere fix. Cu toate acestea, având în vedere obiectivele de salarizare adecvată pentru o muncă egală, sistemul depune toate eforturile pentru a menține lucrurile pe drumul cel bun.

¹¹ Guvernul Canadei: URL <https://www.canada.ca/en/treasury-board-secretariat/services/staffing/qualification-standards/core.html#ec>

Tabelul 1: Ponderarea elementelor pentru categoria de posturi EC¹²

<u>Elemente</u>	<u>Procent din punctajul total</u>	<u>Valorile punctajului maxim</u>
Luarea deciziilor	21	210
Conducere și management operațional	14	140
Comunicare	18	180
Cunoașterea domeniilor specializate	10.5	105
Cunoaștere contextuală	10.5	105
Cercetare și analiză	21	210
Efort fizic	1.5	15
Efort senzorial	1.0	10
Condiții de lucru	2.5	25
Total	100%	1,000

Există 8 categorii de posturi EC și 5 pași în fiecare categorie, folosind elementele de mai sus și ponderile relevante ale acestora. Pentru categoria MA pentru metodologi, cerințele educaționale sunt următoarele: obținerea unei diplome de absolvire de la o instituție de învățământ superior recunoscută cu specializare în matematică, statistică sau cercetare operațională sau cu specializare într-una din științele fizice, umane sau sociale, în combinație cu un număr acceptabil de cursuri de matematică, statistică sau cercetare operațională la nivelul unei instituții de învățământ superior recunoscută¹³. În realitate, STC impune o diplomă MA pentru grupul MA.

Activitatea metodelor din categoria MA este extrem de specializată. Conform STC, aceștia aplică, adaptează și dezvoltă metode matematice, statistice sau de sondaj la probleme practice. Ei explorează și adoptă metode sofisticate pentru a integra și transforma surse de date alternative, în informații statistice. Principalele sarcini ale MA constau în proiectarea, implementarea și evaluarea metodelor statistice legate de producerea statisticilor oficiale. Acestea ar putea include activități în cadrul unor sondaje, proiecte de cercetare în diferite domenii legate de metodele statistice sau metode noi, cum ar fi integrarea datelor dintr-o varietate de surse existente sau adoptarea de noi metode de analiză a datelor. MA pot fi, de asemenea, implicați în proiecte legate de combinarea metodelor statistice clasice și inovatoare, inclusiv experimentarea cu învățarea automată, tehnici de inteligență artificială, eșantionare non-probabilistică, micro-simulare și date modelate/sintetice. Metodologii se confruntă cu o gamă largă de provocări statistice teoretice și practice, cărora se străduiesc să le facă față.

3. Societatea de Statistică din Canada

Societatea de Statistică din Canada (SSC) este un cămin profesional pentru statisticienii din toată Canada. Societatea sprijină disciplina, oferind activități de relaționare pentru membri și oportunități de a afla informații despre cercetările efectuate, într-o varietate de domenii, prin evenimente precum reuniunea anuală. Unele dintre punctele culminante ale reuniunilor anuale, includ ateliere de lucru pe instrumente și metode statistice de ultimă generație, precum și oportunități de a discuta individual problemele, cu colegii și experții din toată Canada. Deoarece disciplina este atât de diversă, întâlnirile oferă, de asemenea, ocazia de a afla informații despre subiecte căutate în domeniul silviculturii, schimbărilor climatice, cercetării medicale, geneticii, ecologiei și altele.

¹² Secretariatul Consiliului Trezoreriei. URL: <https://www.canada.ca/en/treasury-board-secretariat/services/collective-agreements/job-evaluation/economics-social-science-services-job-evaluation-standard.html>

¹³ Guvernul Canadei, URL: <https://www.canada.ca/en/treasury-board-secretariat/services/staffing/qualification-standards/core.html#ma>

SSC își susține, de asemenea, membrii prin prezentarea de oportunități de angajare. Excelența în calitatea de membru, este recunoscută prin mai multe premii, inclusiv premii special destinate studenților și tinerilor cercetători și premii pentru impactul muncii depuse și pentru colaborare. Prin intermediul societății, un membru menține legături profesionale, își menține actualizate competențele, păstrează legătura cu colegii și își face auzită vocea în materie de statistică.

SSC oferă acreditare membrilor săi. Acreditarea este o desemnare, care indică faptul că deținătorul a atins un nivel acceptabil de competență în înțelegerea și aplicarea metodelor statistice și aderă la un Cod deontologic. Există două niveluri de acreditare: Profesional (desemnat P.Stat) și Asociat (desemnat A.Stat).

Procesul de acreditare¹⁴

SSC are un document excelent, care descrie procesul său de acreditare. Oferă toți pașii necesari pentru acreditare. După cum se explică în document, acreditarea la SSC nu este un proces simplu și există multe complexități de rezolvat, cum ar fi, printre altele, evaluarea și verificarea acreditărilor, nivelul de acreditare, stabilirea structurii comitetului pentru aprobarea acreditării, reînnoirea comitetelor, procesul de contestare a acreditării, menținerea calificărilor de acreditare și aplicarea standardelor de certificare. Poate fi accesat la adresa: https://ssc.ca/sites/default/files/pdf/accreditation-document-accreditation_2019.pdf

SSC și Statistics Canada

După cum s-a menționat mai sus, SSC este în cea mai mare parte un forum de relaționare pentru membrii acreditați, iar unii angajați ai STC sunt membri. Există un proces detaliat de certificare pentru a deveni membru al SSC. Cu toate acestea, SSC nu are niciun impact direct asupra operațiunilor agenției, nici în ceea ce privește recrutarea și dezvoltarea profesională, nici în ceea ce privește salarizarea. Nu trebuie să fii membru al SSC pentru a lucra la STC. Nu este nevoie ca angajații STC să fie acreditați SSC. STC își menține propriul sistem intern pentru toate aceste nevoi.

B. Italia

În Italia, statisticienii de la ISTAT fac parte dintr-un grup numit „cercetători”. Cercetătorii-statisticieni sunt antreprenori independenți, nu angajați ai guvernului sau ai ISTAT. Prin urmare, pregătirea și dezvoltarea profesională nu reprezintă o responsabilitate pentru guvern. Baremele lor salariale sunt reglementate și se negociază între guvern și sindicate. ISTAT nu deține control asupra salarizării. Guvernul își gestionează pachetul salarial ca parte a cadrului fiscal general. Aceștia nu primesc niciun fel de beneficii standard pentru serviciile civile. Personalul este liber să se angajeze în activități externe, fără a informa ISTAT și își poate păstra veniturile. Beneficiază de o flexibilitate a timpului de lucru și poate funcționa independent de managerii ISTAT. Are un anumit grad de securitate a locului de muncă, în concordanță cu termenii contractului dintre sindicate și guvern. Având în vedere statutul de antreprenori independenți, nu există salarizare sau bonusuri în funcție de performanță. Acestora li se permite să efectueze activități externe, reglementate de un set de legi și reglementări.

Societatea Statistică Italiană (SIS)¹⁵ este o societate științifică non-profit, înființată în 1939, cu scopul principal de a promova dezvoltarea științelor statistice, aplicațiile acestora și diseminarea printre alți experți, cercetători și cetățeni. Societatea îndeplinește această sarcină prin organizarea de întâlniri științifice și conferințe, publicații, colaborări cu organisme similare la nivel național și internațional. SIS nu joacă niciun rol direct în activitățile legate de personal ale ISTAT.

C. Regatul Unit al Marii Britanii

Statisticile sunt produse în Marea Britanie de Serviciul de statistică guvernamental (Government Statistical Service - GSS), care este o rețea interguvernamentală condusă de statisticianul național. În cadrul GSS, Biroul de Statistică Națională (ONS) este cel mai mare producător de date. Toți angajații guvernamentali

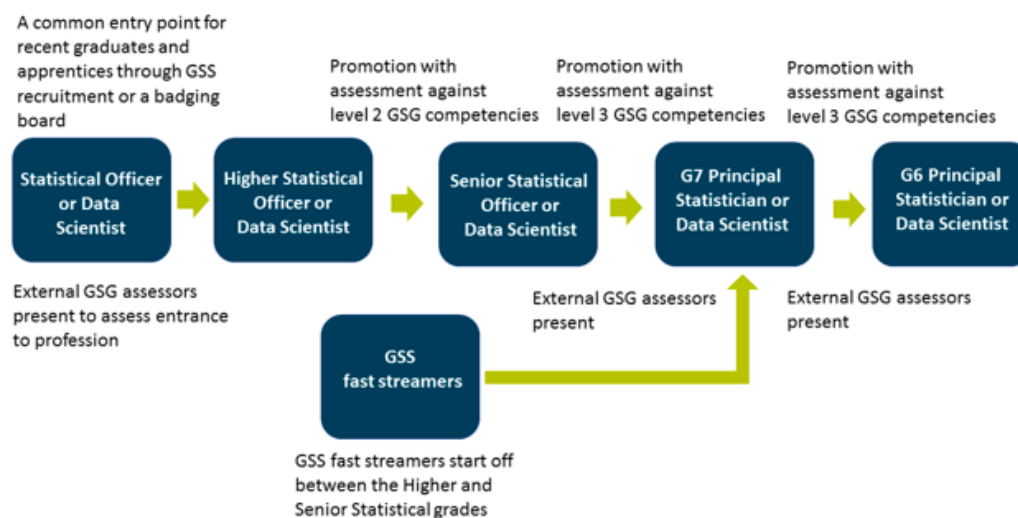
---

¹⁴ Societatea de Statistică din Canada, Acreditarea statisticienilor de către Societatea de Statistică din Canada. URL: https://ssc.ca/sites/default/files/pdf/accreditation-document-accreditation_2019.pdf

¹⁵ Disponibilă la: <https://www.fenstats.eu/societies/sis>

sunt denumiți funcționari publici. Parcurusul profesional GSS pentru statisticieni este prezentată în Figura 3 de mai jos.

Figura 3: Traiectoria profesională pentru statisticieni în GSS din Regatul Unit¹⁶

Legenda:

Un punct comun de intrare pentru proaspeții absolvenți și ucenici prin recrutarea de către GSS sau un consiliu de etichetare	Promovare cu evaluarea competențelor de nivel 2 GSG	Promovare cu evaluarea competențelor de nivel 3 GSG	Promovare cu evaluarea competențelor de nivel 3 GSG
Funcționar statistician sau analist date	Funcționar statistician sau analist date de rang înalt	Funcționar statistician sau analist date senior	Statistician principal sau analist date G7
Evaluatori externi GSG prezenți pentru a evalua intrarea în profesie	Fluxuri rapide GSS	Evaluatori externi GSG prezenți	Evaluatori externi GSG prezenți
	Demarare de fluxuri rapide GSS între rangul înalt și senior pentru științele statistice		

Angajarea statisticienilor în cadrul GSS trebuie să îndeplinească cel puțin cerințele minime de calificare, care sunt o diplomă de primă clasă sau clasă secundă sau echivalentă pe o specializare care include formare statistică formală (de exemplu, statistică, matematică, economie, științe, studii de afaceri, psihologie, geografie, știința datelor sau similară). GSS oferă o serie de oportunități de învățare și dezvoltare, inclusiv dezvoltare profesională continuă, traiectorii de învățare, formare statistică obligatorie și oportunități de ucenicie.

Salarizarea¹⁷ funcționarilor publici este în cele din urmă responsabilitatea Trezoreriei Majestății Sale, care emite anual îndrumări cu privire la salarizare către departamentele guvernamentale. În acest cadru, departamentele își pot stabili propria politică salarială. Bonusurile (cunoscute sub denumirea de plăți neconsolidate pentru performanță) sunt acordate anual personalului în funcție de performanță la nivel individual, de echipă sau organizație. Date fiind aceste caracteristici, salariile medii variază considerabil în funcție de departamente, chiar și cu aproape 100% în unele cazuri. Având în vedere natura descentralizată a sistemului de colectare a datelor din guvernul britanic și flexibilitatea oferită departamentelor pentru

¹⁶ Disponibilă la: <https://gss.civilservice.gov.uk/careers/career-pathways/>

¹⁷ Institutul Guvernului, Salarizarea angajaților din serviciul public. <https://www.instituteforgovernment.org.uk/explainers/civil-service-pay>

stabilirea salariilor în cadrul liniilor directoare, sunt posibile diferențe de salarizare pentru statisticienii dintr-un anumit grad din sistem. Unele dintre aceste diferențe pot reflecta diferențe de competențe, vechime sau locație. Variațiile pot reflecta, de asemenea, gradul în care departamentele se bazează pe personalul cu competențe de specialitate, în special din clasele superioare. În Studiul din 2018 cu privire la persoanele din serviciul public, satisfacția față de sistemul de salarizare și beneficii a fost destul de scăzută, de doar 31%.¹⁸

În Marea Britanie, Societatea de Statistică Regală („*Royal Statistical Society*”)¹⁹ are trei roluri principale: o societate britanică academică în domeniul statisticii, un organism profesional pentru statistică și o organizație caritabilă care promovează statistica în folosul public. Ca și în alte țări, nu joacă niciun rol direct în materie de personal, dezvoltare sau remunerare pentru statisticieni.

Parcursul profesional posibil în România

Institutul Național de Statistică (INS) al României ar putea lua în considerare dezvoltarea unei categorii de statisticieni în conformitate cu legislația privind salariile din sectorul public, cu un sistem de remunerare adecvat. Statisticienii ar putea avea o cultură a progresului în carieră similară celei din Canada sau Marea Britanie, în plus față de un Corp tehnic de statistică atașat INS pentru validarea acreditărilor. Acest lucru ar necesita alți doi pași esențiali și anume creșterea gradului de conștientizare la nivel guvernamental în ceea ce privește o valoare adecvată a activității statisticienilor și efectuarea pașilor necesari din partea conducerii INS, pentru a promova ordinea de lucru în acest sens.

---

¹⁸ Institutul Guvernului, *Salarizarea angajaților din serviciul public*. <https://www.instituteforgovernment.org.uk/explainers/civil-service-pay>

¹⁹ Royal Statistical Society. <https://www.rss.org.uk>

Competența face diferența!
Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă, cofinanțat de
Uniunea Europeană, din Fondul Social European